

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กองทัพ เคลือบพนิชกุล. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2542.
- กุสุมา รัชมนณี และคณะ. ทักษะสื่อสาร 2 (รายวิชา ท 503 – ท 504) .พิมพ์ครั้งที่ 2 .
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ , (ม.ป.ป.)
- จิตต์นิภา ศรีไสย์ อัจจิมา เทวกุล. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเขียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. รายงานการวิจัย, 2525
- คณาพร คมสัน. การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาคณะกรรมการบริหารหลักสูตรดุสิตดุสิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2540.
- ชลาลัย กันมินทร์. ผลของพฤติกรรมการนำตนเองและการวางแผนใจเป็นกลุ่มต่อการทำแบบฝึกหัดและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. การเขียน 2. หนังสือภาษาไทยรายวิชา ท 042. พิมพ์ครั้งที่ กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2540
- ณรงค์ฤทธิ์ ตักดาณรงค์. เทคนิคการสอนภาษาไทย. วิทยาจารย์. (สิงหาคม 2537) : 32.
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. ทักษะการเขียนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร :สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ดารณี สมบูรณ์กุล. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะไวยากรณ์และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ประคอง กรรณสุด. สถิติเพื่อการคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

- ปรีชาภัทร อุดมะโยธิน. ความจำเป็นในการเรียนรู้วิธีการเรียนในเรื่องไม่ยาก ถ้าอยากเรียนเก่ง. กรุงเทพมหานคร : หน่วยพัฒนาการสอน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.
- เปลื้อง ณ นคร. ตำราเรียงความชั้นสูง. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2516.
- ผะอบ โปษกฤษณะ,คุณหญิง. ลักษณะเฉพาะทางภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: บำรุงสาส์,2538.
- พิมพ์พันธ์ เวสสะโกศล. ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่เริ่มเรียนวิชาการเขียนระดับต้น. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2526
- มหาวิทยาลัยศิลปากร,คณะอักษรศาสตร์. ภาษาเพื่อการสื่อสาร. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร,2540.
- ยุวดี บุญญวนิชย์. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเรียงความชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามปกติ. ปรินญาณิพนธ์การศึกษา ภาควิชามัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2530.
- เย็นจิตต์ ศรีใจงาม. ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการเขียนความเรียงและการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- รังสรรค์ จันดี๊ะ. เอกสารประกอบการสอนวิชา ศท. ภาษาไทย. เชียงใหม่: ภาควิชาการศึกษาทั่วไป คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2541.
- ราตรี ธันวารขร. การใช้ภาษาไทย 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
- รุ่ง แก้วแดง. ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน, 2541.
- วรวรรณ วสุกุล. ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- วัฒนา บั๊นงา. ผลของการสอนโดยใช้วิธีการเรียนแบบโต้ตรงที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. รายงานการวิจัยเรื่องการเขียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามทัศนคติของอาจารย์และนักเรียน. กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ศิริวรรณ ฉากแก้ว. ผลของการใช้กลวิธีการเรียนแบบไตร่ตรองที่มีต่อความสามารถในการเขียน ความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.
- สนิท ตั้งทวี. การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2529.
- สมคิด อิศระวัฒน์. การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลวิธีสู่การศึกษาเพื่อความสมดุล. วารสารครูศาสตร์ (กรกฎาคม – ตุลาคม 2541): 38.
- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. เทคนิคการสอนแนวใหม่สำหรับการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: รัชการพิมพ์, 2541.
- สาธิต ดนวงษ์วิวัฒน์. การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเรียงความภาษาไทยของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถต่างกัน โดยได้รับการสอนแบบเน้น กระบวนการและแบบวิจารณ์งานเขียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา มัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- สายใจ อินทร์พรรษ์ วลัย อารุณี. รายงานการวิจัยการเรียนการสอนเขียนความเรียงระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- สายทิพย์ นุกุลกิจ. วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : บริษัทเอส อาร์ พรินต์ติ้ง, 2539.
- สุกัญญา นิมานนท์. การสอนแบบให้ผู้เรียนด้วยตนเอง. กองบริการศึกษา (สิงหาคม 2536) :15-22.
- สุจวิต เพ็ชรชอบ. การพัฒนาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- สุจวิต เพ็ชรชอบ. และ สายใจ อินทร์พรรษ์. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- สุจวิต เพ็ชรชอบ. ศิลปะการใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2539.
- สุทธิรัตน์ รุจเกียรติกำจร. การผสมผสานการเรียนรู้ด้วยตนเองในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ (พฤศจิกายน – เมษายน 2541):35-42.

- สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. การเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2531.
- สุภมาศ ทองใส. การศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษานอกระบบ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สุมาลิน วงศ์มณี. การเขียนเชิงวิเคราะห์ตัวละครในวรรณคดีในระดับชั้นมัธยมศึกษา. วิทยาจารย์ (กรกฎาคม 2540):96.
- สุวินา ไชติช่วง. ความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- อภิรักษ์ อนุมาน. การเปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่างกับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. ปัญหาและข้อบกพร่องในการเขียนยุคโลกาภิวัตน์. สารสถาบันภาษาไทย (กรกฎาคม – กันยายน 2538) : 78.
- เอกฉัท จารุมณีชน. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2539.

ภาษาอังกฤษ

- Borich, Gary D. Effective Teaching Methods. New York: Macmillan Publishing Company, 1992.
- Bouchard, Paul. Self – directed professionals and autodidactic choice: A framework for Analysis. In Long, Huey B. and associates. New Ideas about Self – Directed Learning. Oklahoma: Oklahoma Research Center for Continuing Professional And Higher Education of the University of Oklahoma, 1994.
- Boud, David. Developing Student Autonomy in learning. New York: Nichols Publishing

- Company, 1982.
- Brockett, R. G. and Hiemstra, R. Self-direction in Adult Learning: Perspectives in and Theory, Research, Practice London: Routledge, 1991.
- Brookfield, Stephen D. Self-directed adult learning: A critical paradigm. Adult Education Quarterly Vol. 35. No 2. (1984): 59 – 71.
- Candy, P.C. Evolution, revolution or devolution: Increasing learner control in instructional setting. In D. Boud and V. Griffin (eds). Appreciating Adult Learning: From the Learner's Perspective Kogan Page Limited London, 1987.
- Candy, P. C. The transition from learner-control to autodidactic: More than meets the eye. In Huey B. Long and Associates (eds). Advances in Research and Practice in Self-Directed Learning Norman: University of Oklahoma, 1990.
- Carre, Philipp. Self-directed Learning in French Professional Education. In Long, Huey B. and Associates. New Ideas about Self-Directed Learning Oklahoma: Oklahoma Research Center for Continuing Professional and Higher Education of the University of Oklahoma, 1994.
- Chene, Adele. The concept of autonomy in adult education: The philosophical discussion. Adult Education Quarterly. Vol. 34 No.1 (Fall 1983): 38-47.
- Confessore, Sharon J. and Confessore, Gary J. Learner profiles: A cross-sectional study of selected factors associated with self-directed learning. In Long, Huey B. and Associates. New Ideas about Self-Directed Learning. Oklahoma: Oklahoma Research Center for Continuing Professional and Higher Education of the University of Oklahoma, 1994.
- Cloud, Donna Leach. Association of parent-child self-directed learning readiness: An exploratory study. Doctoral dissertation, University of Oklahoma, 1992. Dissertation Abstracts International Vol.53 No.12 (1993): 4170.
- Cole, Peter G. and Chan, Lorna. Teaching Principles and Practice. Sydney: Prentice Hall of Australia Pty Ltd, 1994.
- Collin, M. Adult Education as Vocation. New York: Routledge, 1991.

- Collins, J. Self – efficacy and ability in achievement behavior. Doctoral dissertation, Stanford University, 1981. Dissertation Abstracts International 45 (1982) : 720-A.
- Cooper, Charles R. and Lee Odell. Evaluating Writing: Describing, Measuring, Judging. State University of New York at Buffalo, New York: State University of New York at Buffalo, 1977.
- Comwell, Malcolm. Putting it into practice: Promoting independent learning in a traditional Institution. In David Boud. Developing Student Autonomy in Learning. New York: Nichols Publishing Company, 1982.
- Dickinson, Leslie. Self – instruction In Language Learning. New York: Cambridge University press, 1987.
- Dixon, Wills Barrington. An exploratory study of self directed learning readiness and Pedagogical expectation about learning among adult inmate learners in Michigan. Doctoral dissertation, Michigan State University, 1992. Dissertation Abstracts International 55/07 (1995): 1789
- Garrison, D. R. Critical Thinking and Self – Directed Learning in Adult education. Adult Education Quarterly. Vol.42 No.3(Spring 1992): 136-148
- Griffin, Colin. Curriculum Theory in Adult Lifelong Education. London: Croom Helm, 1983.
- Grow, G. O. Teaching learner to be Self – directed. Adult Education Quarterly, Vol 41 No3 (1991): 125 – 149.
- Guglielmino, L. M. Development of the self – directed learning readiness scale. Doctoral Dissertation University of Georgia, 1977.
- Guglielmino, Paul J and Robert, Donald G. A Comparison of Self – directed Learning Readiness in U.S. and Hong Kong samples and implication for Job performance. Human Resource Development Quarterly Vol.3 No.3 (Fall 1992): 261-271.
- Hamilton, R. and Ghatala, E. Learning and Instruction. New York: Mc Graw – Hill, 1994.
- Heaton, J. B. Writing English Languages Test. London: Longman Group Ltd., 1977.
- Hiemsta, Roger and Brockett, Ralph G. From behaviorism to humanism. Incorporating self – direction in learning concepts into the instructional Design process. In Long, Huery B. and Associates. New Ideas about Self – Directed Learning

- Oklahoma : Research Center for Continuing Professional and Higher Education of the University of Oklahoma, 1994.
- Hudspeth, Jerald Henry, Student outonomes: The relationship of teaching sty to readiness For Self – directed Learning. Doctoral dissertation, Montana state University, 1991.Dissertation Abstract International Vol.52 No.10 (1992): 3514.
- Jacops, H.L. et al. Testing ESL Composition . Rowley: Newbury House, 1981.
- Jones, Carol Johnson.A studyof the relationship of self –directed learning readiness to observable behavioral characteristics an Adult Basic Education Program, Doctoraldissertation,Uniiversity of Georgia1989.DissertationAbstracts State University of New York at Buffal International Vol.50 No.11 (1990):344.
- Jones, Jean Ellen. Self – confidence and self – directed learning: An overview from Social Cognitive psychology. In Long,Huey B. and Associates. New Ideas About Self – Directed Learning. Oklahoma: Oklahoma Research Center for Continuing Professional and Higher Education of the University of Oklahoma 1994.
- Knowles, Malcolm S. Self – directed Learning: a guide for learners and teachers. Chicago: Follett Publishing Company, 1975.
- Knowles, Malcolm S. The Modern Practice of Adult Education. New York: Cambridge, The Adult Education Company, 1980.
- Langston, Linda Cubbedge . Self – directed Learning achivement, and Sattisfaction. Doctoral dissertation, University of Georgia,1989. Dissertation. Dissertation Abstracts International Vol. 50 No.12 (1990): 3824.
- Larisey, Marian M. Student Self-assessment: A tool for learning. Adult Learning . Vol.5 No.6(July -August1994) : 9 – 10
- Miller, Lindsay and Roger Ravell .Pamemela. Self-access systems ELT Jamal 47.(1993): 228-238
- Raime, Anne.Techniques in Teaching Writing.NewYork:Oxford University Press Inc.,1983 .
- River, W. M. "Communication Naturally in a Second Language: Theory and Practice in Language Teaching." In Applying Cooperative Learning in EFL (English as a Foreign Language) Secondary Class. Columbia: University of Missouri,1989.

- Schumaker, Gary M. "Cognitive Activities of Beginning and Advanced College Writer: A Pausal Analysis." Research in Teaching of English 18(May 1984): 186-196.
- Scribner, S. and Cole, M. "Literacy without Schooling: Testing for Intellectual Effects." Haward Educational Review.48(1987).
- Skager, Rodney, Dave, R.H. Curriculum Evaluation for lifelong Education . Toronto : Pergamon Press, 1977.
- Spear, George E. and Mocker, Donald W. The organizing circumstance environmental Determinants in self – directed learning. Adult Education Quarterly Vol.35 No.1, (Fall 1984) : 1 – 10.
- Straka, Gearald A. and Will, Joeig. Self – directed learning in the federal republic of Germany. In Long, Huey B. and Associates. Self – Directed Learning: Application and research. Oklahoma: Oklahoma Research Center for Continuing Professional and Higher Education of the University of Oklahoma, 1992.
- Stubble, field, clare Harkins . Childhood experiences and adult Self – directed learning (adult learning). Doctoral Dissertation, The University of Oklahoma, 1992. Dissertation Abstract International Vol.54 No.2 (1993) : 404.
- Sweigart, William Eurgene. "Classroom Talk as It Affects Process and Product in Writing." Dissertation Abstracts International 49 (December 1988) : 3648 – A.
- Tough, Allen. The Adult's Learning Profects. Toronto , Ontario: The Ontario Institute For Studies in Education , 1971.
- Treffinger, Donald J. Self – directed learning. In Maker, C. June and Nielson, Aleene B. Teaching Models in Education of the Gifted. (2 nd edition) Texas : PRO-ED, Inc., 1995.
- Ronald, V. Teaching Written English. London: George Allen and Unvein Ltd., 1980.
- Skager, Rodney . Dave, R.H. Curriculum Evaluation for Lifelong Education. Toronto: Pergamon Press, 1977.
- Spear, George E. and Mocker, Donald W. The organizing circumstance environmental Determinants in self – directed learning. Adult Education Quarterly Vol.35 No.1(Fall 1984) : 1-10

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ
รายนามผู้ช่วยวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ดร.สมบัติ สุวรรณพิทักษ์
ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
2. รองศาสตราจารย์ จริญญา จริญญากุล
อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
3. ดร. คณาพร คมสัน
อาจารย์ประจำวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว
4. รองศาสตราจารย์ สุนีย์ ศรณรงค์
อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
5. อาจารย์วิไลลักษณ์ ภูักดี
ศึกษานิเทศก์ ส่วนกลาง สายวิชาภาษาไทย กรมสามัญศึกษา
6. อาจารย์ณฤณดา อีระภัทรดำรงค์
หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียนไตรมิตรวิทยา

รายนามผู้ช่วยวิจัย

- อาจารย์สมเกียรติ โฉมศรี
หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล

ศูนย์วิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม.๐๓๐๒ (๒๗๐๐.๑๕๑)๒๕๖๐

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท
กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๓๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล

เนื่องด้วยนางสาวรจนา คำนิมผล นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของการสอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ผู้วิจัยมีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลโดยใช้แผนการสอนจำนวน ๒ ชุด เพื่อทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในโรงเรียนของท่านเป็นเวลา ๘ สัปดาห์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เรจรัชนี นิมนวล)

รองคณะบดีฝ่ายจัดการศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณะบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา (ระดับบัณฑิตศึกษา)

โทร.๒๑๘๒๖๘๒

ภาคผนวก ค
แผนการสอนการเขียนความเรียงภาษาไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนกลุ่มทดลอง
จำนวน 8 แผน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนปฐมนิเทศ

100 นาที เวลา 2 คาบ

สาระสำคัญ

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นการเรียนที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยเป็นผู้วินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ วางแผนการเรียนโดยเลือก และออกแบบยุทธวิธีการเรียน รวมทั้งประเมินผลการเรียนด้วยตนเอง หรือร่วมมือกับผู้อื่นก็ได้ ซึ่งการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนำมาใช้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักเรียนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความหมาย องค์ประกอบ ความสำคัญ ประโยชน์ของการเขียนความเรียง และมีความรู้ความเข้าใจวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สามารถวางโครงการเรียน และจัดทำแบบบันทึกสัญญาการเรียนได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
2. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนความเรียง

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอธิบาย ความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์ของการเขียนความเรียงได้
3. นักเรียนสามารถกำหนดเนื้อหาการเขียนความเรียงได้
4. นักเรียนสามารถจัดทำตารางเพื่อวางโครงการเรียนระยะยาวได้
5. นักเรียนสามารถจัดทำตารางสัญญาการเรียนได้
6. นักเรียนสามารถประเมินผลงานเขียนด้วยตนเองได้

เนื้อหา

1. ความหมายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
2. ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
3. ประโยชน์การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
4. ความหมายการเขียนความเรียง
5. ลักษณะของการเขียนความเรียง
6. องค์ประกอบของการเขียนความเรียง
7. ประเภทของการเขียนความเรียง
8. ประโยชน์ของการเขียนความเรียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูทักทายนักเรียนและแนะนำตนเอง จากนั้นครูกล่าวถึงการเรียนรู้ในปัจจุบันว่า เน้นให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เพราะจะทำให้นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต ครูจึงนำเสนอวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่จะนำมาใช้ในการสอนการเขียนความเรียงภาษาไทย จำนวน 16 คาบ 8 สัปดาห์

2. ครูแจกใบความรู้เรื่องการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วย ความหมาย ขั้นตอน ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแล้วครูอธิบายเนื้อหาดังกล่าว โดยมีแผนภูมิประกอบคำอธิบาย จากนั้นครูซักถามความเข้าใจและสุ่มนักเรียน 2 คน ให้อธิบายขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอีกครั้ง

3. จากหลักการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่กำหนดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาในการเขียน ครูจึงเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับขอบเขต เนื้อหาของการเขียน โดยแจกคำอธิบายรายวิชาภาษาไทยให้นักเรียนศึกษา จากนั้นให้นักเรียนอภิปรายร่วมกัน เรื่องจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนทักษะการเขียนที่ปรากฏในคำอธิบายรายวิชา ตลอดจนนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของการเขียนความเรียง จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมและยกตัวอย่างของผู้ที่มีความสามารถด้านการเขียนและประสบความสำเร็จในการเขียน

4. จากคำอธิบายรายวิชาให้นักเรียน "ฝึกการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ" ครูจึงให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่ามีรูปแบบการเขียนใดบ้าง ที่นักเรียนสนใจและต้องการเรียนรู้

5. จากรูปแบบที่นักเรียนเสนอ ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า ข้อใดเป็นรูปแบบของการเขียนความเรียง แล้วให้นักเรียนเลือกรูปแบบการเขียนความเรียงและกำหนดเนื้อหาที่ต้องการเรียนรู้ โดยครูคอยให้คำแนะนำ ซึ่งรูปแบบการเขียนที่นักเรียนได้กำหนดตามความคาดหวังของครู ได้แก่

1. การใช้โวหารในการเขียน
2. การเขียนเล่าเรื่อง
3. การเขียนบรรยาย
4. การเขียนอธิบาย
5. การเขียนบันทึกประสบการณ์
6. การเขียนแสดงความรู้สึก
7. การเขียนแสดงทัศนะ
8. การเขียนแสดงจินตนาการ

6. จากเนื้อหาที่นักเรียนกำหนดในข้อ 5 ให้นักเรียนจัดทำตารางเพื่อวางโครงการเรียน โดยร่วมกันพิจารณาว่าจะเรียนเรื่องใดก่อนหลัง ซึ่งครูคอยให้คำแนะนำเพิ่มเติมและมีตารางโครงการเรียนให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง พร้อมทั้งอธิบายความสำคัญและประโยชน์ของการวางโครงการเรียน

7. นักเรียนจัดทำตารางสัญญาการเรียนโดยเลือกเพื่อนหรือครูเป็นคู่สัญญาตามความสมัครใจโดยครูมีตารางการทำสัญญาการเรียนให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง

8. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญและประโยชน์ของการทำสัญญาการเรียน

9. จากรูปแบบการเรียนที่กำหนดให้นักเรียนประเมินผลงานเขียนด้วยตนเอง นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลงานเขียน และเครื่องหมายที่ใช้ตรวจแก้ไขงานเขียนฉบับร่าง

10. ครูแจกตัวอย่างงานเขียน 1 เรื่อง ให้นักเรียนทดลองประเมินผลงานเขียนและแก้ไข โดยใช้เครื่องหมายที่กำหนดให้

ขั้นสรุป

1. ครูสุ่มนักเรียน 2 คน ให้สรุปเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ในชั่วโมง จากนั้นครูสรุปเพิ่มเติมและติดตามภูมิสรุปเนื้อหาทั้งหมด ได้แก่ ความหมาย ขั้นตอน ประโยชน์การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ความหมายการเขียนความเรียงความสำคัญ ประโยชน์ของการเขียนความเรียง รูปแบบ องค์ประกอบของการเขียนความเรียง การจัดทำโครงการเรียน การจัดทำแบบบันทึก สัญญาการเรียน

2. ครูซักถาม ความเข้าใจ โดยตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถาม
2. สังเกตความสนใจในการฟัง
3. สังเกตความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้ เรื่องการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการเขียนความเรียง
2. คำอธิบายรายวิชา
3. ตัวอย่างตารางโครงการเรียนและตารางสัญญาการเรียน
4. เกณฑ์การประเมินงานเขียน
5. เครื่องหมายตรวจแก้ไขการเขียน
6. แบบฝึกหัดการตรวจแก้ไขงานเขียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างแบบบันทึกสัญญาการเรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....วันที่.....
 ข้าพเจ้าวางแผนทำงานกับ.....

รายการ รายการ	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา ที่กำหนด	กิจกรรม ที่ปฏิบัติ	วิธีการที่ ใช้ค้นคว้า	-แหล่งค้นคว้า -สถานที่ปฏิบัติ	เวลา ที่ปฏิบัติ	การประเมินผล ตามจุดประสงค์					
							5	4	3	2	1	
รายการที่ กำหนดเพื่อ ปฏิบัติใน ชั่วโมง												
รายการที่ กำหนดเพื่อ ปฏิบัตินอก ชั่วโมงเรียน												

ข้าพเจ้าสัญญาว่าจะปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้

ลงชื่อ.....(ผู้ทำสัญญา)
 (.....)

ลงชื่อ.....(คู่สัญญา)
 (.....)

ขณะปฏิบัติงานพบปัญหาและอุปสรรคดังนี้

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

ข้อควรปฏิบัติในการทำงานครั้งต่อไป

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่พบดังนี้

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....

ใบความรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ความหมาย

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ผู้เรียนมีอิสระในการวางแผนการเรียนรู้ มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการควบคุม และปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเอง โดยผ่านการเรียนรู้ที่เป็นระบบ โดยผู้เรียนวินิจฉัยความต้องการการเรียนรู้ที่แท้จริงของตนเอง กำหนดเป้าหมาย และจุดประสงค์ที่จะพัฒนาทักษะการเรียนรู้ มีการวางแผนโดยเลือกและออกแบบยุทธวิธีการเรียนรู้ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย และประเมินผลการเรียนรู้ โดยดำเนินการด้วยตนเอง หรือร่วมมือกับผู้อื่นก็ได้

ขั้นตอนในการเรียนตามรูปแบบ

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นสร้างบรรยากาศในการเรียน
2. ขั้นวินิจฉัยความต้องการทางการเรียน
3. ขั้นกำหนดเป้าหมายทางการเรียน
4. ขั้นเลือกประกอบภารกิจที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย
5. ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ

1. **ขั้นสร้างบรรยากาศในการเรียน** คือ ขั้นตอนที่ครูและนักเรียนจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้รู้สึกดี ปลอดภัย ยอมรับซึ่งกันและกัน โดยครูใช้เวลาทักทายและสนทนากับนักเรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนเริ่มเข้าสู่บทเรียน และให้ผู้เรียนเลือกบุคคลที่จะทำงานด้วย โดยเลือกทำงานเป็นรายบุคคล ทำงานเป็นคู่ หรือทำงานเป็นกลุ่ม

2. **ขั้นวินิจฉัยความต้องการทางการเรียน** คือ ขั้นตอนที่นักเรียนวิเคราะห์ความต้องการทางการเรียนของตนเองจากแบบประเมินตนเองที่ครูจัดทำ โดยนักเรียนระบุปัญหาและข้อบกพร่องของตนเอง แล้วกำหนดเนื้อหาที่ต้องการเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องของนักเรียน

3. **ขั้นกำหนดเป้าหมายทางการเรียน** คือ ขั้นตอนที่นักเรียนกำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้ตามความต้องการของตนเอง และเพื่อแก้ปัญหาที่นักเรียนพบ จากแบบประเมินตนเอง เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยสามารถกำหนดเป็นรายบุคคล เป็นคู่ หรือเป็นกลุ่ม ตาม ความต้องการของนักเรียน

ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนจะต้องพิจารณาว่า เป็นจุดประสงค์ที่ สามารถปฏิบัติได้ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการเขียน ซึ่งนักเรียนจะต้องไม่กำหนด จุดประสงค์ที่มากเกินไป หรือไม่สามารถปฏิบัติได้ในเวลาที่กำหนด

4. **ขั้นเลือกประกอบภารกิจที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย** คือ ขั้นตอนที่นักเรียนกำหนด กิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติตามความสนใจของตนเอง โดยนักเรียนจะต้องเสนอกิจกรรมที่หลากหลาย แล้ววางแผนปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

1. เสนอกิจกรรมที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ กิจกรรมที่นักเรียนเสนอ แบ่งเป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติในชั่วโมงเรียน และกิจกรรมที่ปฏิบัตินอกชั่วโมงเรียน ดังนี้

1.1 กิจกรรมที่ปฏิบัติในชั่วโมงเรียน เช่น การศึกษาค้นคว้าเนื้อหาการเขียน รูปแบบต่าง ๆ การค้นหาตัวอย่างงานเขียน การวิเคราะห์วิจารณ์ตัวอย่างงานเขียน การอภิปราย เนื้อหาร่วมกัน การรายงานการค้นคว้า การเขียนความเรียงตามรูปการเขียน ฯลฯ

1.2 กิจกรรมที่ปฏิบัตินอกชั่วโมงเรียน เช่น รวบรวมงานเขียน รูปแบบต่าง ๆ ที่เขียนได้ดี การฝึกเขียนความเรียงรูปแบบต่าง ๆ รวบรวมถ้อยคำ สำนวนที่น่าสนใจ ติดตามอ่าน งานเขียนแล้วเล่าให้เพื่อนฟัง เป็นต้น

2. นักเรียนกำหนดวิธีการที่ใช้ค้นคว้าในชั่วโมงเรียนและนอกชั่วโมงเรียน ดังนี้

2.1 ศึกษาจากการฟัง ได้แก่ การฟังคำบรรยายจากครูและเพื่อน ฟังการ รายงานผลการค้นคว้า ฟังวิทยุ และแถบบันทึกเสียง เป็นต้น

2.2 ศึกษาข้อมูลจากการพูดซักถามข้อสงสัยจากครู ผู้เชี่ยวชาญ หรือเพื่อน การพูดอภิปราย การรายงานการค้นคว้า เป็นต้น

2.3 ค้นคว้าจากการอ่าน ได้แก่ การอ่านเอกสาร ตำราเรียน อ่านวารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ นวนิยาย เรื่องสั้น ฯลฯ

2.4 ศึกษาจากการเขียน ได้แก่ เขียนสรุปเนื้อหาการเขียนรูปแบบต่าง ๆ การเขียนวิเคราะห์ตัวอย่างงานเขียน การเขียนบันทึกข้อมูลต่าง ๆ การฝึกเขียนตามรูปแบบ

3. นักเรียนกำหนดแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า โดยกำหนดแหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษาค้นคว้าในชั่วโมงเรียนและนอกชั่วโมงเรียนดังนี้

3.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษาค้นคว้าในชั่วโมง ได้แก่ เอกสาร ตำราเรียน วารสาร หนังสือพิมพ์ ใบบความรู้ ฯลฯ

3.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษาค้นคว้านอกชั่วโมงเรียน ได้แก่ เอกสาร ตำราเรียน หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ

4. นักเรียนระบุสถานที่ที่ใช้ศึกษาค้นคว้าในชั่วโมงเรียนและนอกชั่วโมงเรียน ดังนี้

4.1 สถานที่ที่ใช้ศึกษาค้นคว้าในชั่วโมงเรียน ได้แก่ ห้องเรียน ห้องสมุด

4.2 สถานที่ที่ใช้ศึกษาค้นคว้านอกชั่วโมงเรียน ได้แก่ นักเรียน ห้องสมุด บ้าน ห้องสมุดประชาชน

5. นักเรียนกำหนดเวลาที่ใช้ศึกษาค้นคว้า ดังนี้

5.1 เวลาที่ใช้ศึกษาค้นคว้าในชั่วโมงเรียน ได้แก่ เวลาที่กำหนด 30 นาที หรือนักเรียนกำหนดตามความเหมาะสม

5.2 เวลาที่ใช้ศึกษาค้นคว้านอกชั่วโมงเรียน ได้แก่ เวลาที่นักเรียนกำหนด ตามที่ตนเองต้องการปฏิบัติกิจกรรม

5. **ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ** คือ ขั้นตอนที่นักเรียนประเมินผลการดำเนินงานตามวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และประเมินผลงานเขียนความเรียง

5.1 การประเมินผลการดำเนินงานตามวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยนักเรียนพิจารณาว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจตามที่ได้ตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ และกำหนดให้นักเรียนระบุปัญหา และอุปสรรคที่ขัดขวางขณะปฏิบัติกิจกรรม นอกจากนั้นนักเรียนจะต้องระบุแนวทางแก้ไขปัญหาที่พบ

5.2 ประเมินผลงานเขียน นักเรียนสามารถเลือกประเมินงานเขียนด้วยตนเอง หรือให้เพื่อนเป็นผู้ประเมิน ในการประเมินผล กำหนดให้ใช้เครื่องหมายตรวจแก้ไขงานเขียน

ประโยชน์การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

1. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองช่วยให้ผู้เรียนสร้างความเข้าใจ เนื้อหาด้วยตนเอง และช่วยให้ผู้เรียนรู้จักใช้เหตุผล แก้ปัญหา และคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน

2. ช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการควบคุมตนเอง และพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ สามารถร่วมงานกับผู้อื่นได้

3. ทำให้นักเรียนเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4. ช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการค้นคว้า สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนความเรียง

ความเรียง

ความเรียงคือ ข้อเขียนที่แสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจ เพื่อให้ผู้อื่นทราบ โดยการนำคำมาเรียงร้อยเป็นประโยคและเรียบเรียงให้เป็นเรื่องราวที่ต่อเนื่องกันและมีความยาวมากกว่าหนึ่งย่อหน้า แต่ละย่อหน้าจะต้องมีใจความสำคัญ หรือมีจุดมุ่งหมายเพียงประการเดียว เพื่อนำไปสู่ความคิดหลักอันเดียวกัน

สำหรับเรื่องที่น่ามาเขียนอาจเป็นข้อเท็จจริง หรือใช้จินตนาการของผู้เขียนก็ได้ ซึ่งในการเขียนจะต้องใช้ความรู้ทางวรรณศิลป์มาช่วยให้งานเขียนมีความน่าสนใจและมีคุณค่ายิ่งขึ้น

ลักษณะของความเรียงที่ดี

1. ความเรียงจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน เช่น มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงข้อคิดสิ่งที่มีคุณค่าในชีวิต หรือเพื่อให้ความรู้
2. มีเอกภาพ คือ มีเนื้อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเรื่อง แม้จะเขียนเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ หลายประเด็นแต่ความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ของเรื่องจะต้องเด่นชัดและมีสัมพันธ์ภาพ คือ ความกลมกลืนกับความคิดย่อยในเรื่อง และจะต้องมีสารัตถภาพ คือ การเน้นข้อคิดสำคัญ
3. ความเรียงจะต้องมีสัดส่วนที่เหมาะสม คือ มีข้อความเปิดเรื่อง ข้อความดำเนินเรื่อง และข้อความปิดเรื่อง
4. ความเรียง จะต้องมีการจัดลำดับเรื่องอย่างเหมาะสม ก่อนจะจัดลำดับเรื่องจะต้องเขียนความคิดรวบยอด แล้วนำมาเรียงลำดับให้เป็นระเบียบ ดำเนินความตามหัวข้อมิให้สับสน

องค์ประกอบในการเขียนความเรียง

ดวงใจ ไทยอนุญ (2539 : 24) กล่าวถึง องค์ประกอบของการเขียนความเรียงไว้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. **คำนำ** หมายถึง การเริ่มเรื่องในย่อหน้าแรก เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสนใจในการติดตามอ่านเนื้อเรื่อง ซึ่งการเขียนคำนำสามารถเขียนได้ 3 วิธีคือ การเขียนบอกโดยตรงว่าต้องการเขียนเรื่องอะไร เพราะอะไร ทำไม การเขียนบอกโดยอ้อม และการเขียนบอกโดยแสดงแนวคิด

2. **เนื้อเรื่อง** หมายถึง การเขียนรายละเอียดทั้งหมด โดยแบ่งเป็นหลาย ๆ ย่อหน้า ซึ่งเนื้อเรื่องที่ดีจะต้องมีลักษณะดังนี้

2.1 **มีเอกภาพ** คือ มีความอันหนึ่งอันเดียวกันของข้อเขียน แต่ละย่อหน้ามีใจความสำคัญเพียงอย่างเดียว และมีข้อความอื่นมาขยาย หรือมีข้อสนับสนุนอย่างชัดเจน และจะต้องเป็นเรื่องเดียวกันกับประโยคใจความสำคัญ

2.2 **มีสัมพันธ์ภาพ** คือ ข้อความต่าง ๆ แต่ละย่อหน้าจะต้องดำเนินไปตามลำดับ ติดตามเรื่องได้ง่าย วิธีเขียนประโยคให้มีความสัมพันธ์กันนั้นจะต้องมีการจัดระเบียบ ความคิด การจัดลำดับเวลา สถานที่ เหตุผล เพื่อนำเรื่องไปสู่จุดมุ่งหมาย

2.3 **มีสารัตถภาพ** คือ การเน้นใจความสำคัญให้ผู้อ่านทราบว่าย่อหน้าใด เป็นใจความสำคัญ ย่อหน้าใดเป็นรายละเอียด

3. **การเขียนสรุปเรื่อง** หมายถึง การแสดงทัศนะหรือข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนไว้ตอนท้ายเรื่อง ซึ่งในการสรุปเรื่องนั้นสามารถจบเรื่องโดยการฝากข้อคิด การสั่งสอน การให้คำแนะนำและชักชวน การใช้คำประพันธ์ คำคม หรือสุภาษิต และการสรุปด้วยการย้ำเน้นให้เห็นความสำคัญ

ประเภทของความเรียง

การแบ่งประเภทของความเรียงสามารถแบ่งโดยอาศัยแนวทางการพิจารณาได้หลายแนวทาง ดังนี้

1. การแบ่งประเภทการเขียนความเรียงโดยพิจารณาทั้งทำนองในการเขียน มี 5 ประเภท

1.1 **ความเรียงเรื่องประวัติต่าง ๆ** การเขียนเรียงความประเภทนี้มักใช้โวหารทำนองบรรยายเรื่องที่น่ามาเขียน มักเป็นข้อเท็จจริง ไม่ต้องแทรกความรู้สึก

1.2 **ความเรียง เรื่องสุภาษิต** กระวีธรรม และนามธรรม

1.3 **ความเรียงเชิงให้ความรู้** เป็นการเขียนที่อาศัยเรื่องราวจากประสบการณ์เป็น

ข้อมูล

1.4 **ความเรียงแสดงความคิดเห็น** เป็นการเขียนที่อาศัยความเป็นจริง และหลักของเหตุผล

1.5 ความเรียงแสดงความรู้สึก ส่วนสำคัญของการเขียนประเภทนี้คือ ความรู้สึกที่แสดงออก

2. การแบ่งประเภทการเขียนความเรียงโดยพิจารณารูปแบบที่นำเสนอ ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

2.1 การเขียนเล่าเรื่อง เป็นการเขียนเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อต้องการถ่ายทอดให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจเรื่องที่ตนเองเขียนขึ้นมา

2.2 การเขียนบันทึก เป็นการเขียนเรื่องราวหรือจดข้อความไว้ เพื่อช่วยความทรงจำหรือเพื่อเป็นหลักฐานการบันทึก ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอด

2.3 การเขียนประวัติบุคคล คือ การเขียนถึงเรื่องราวว่าด้วยความเป็นไปของบุคคลคนหนึ่ง อาจเป็นบุคคลสำคัญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์

2.4 การเขียนอธิบาย คือ การเขียนเพื่อไขความให้ความหมายกระจ่าง หรือขยายความให้มีรายละเอียดชัดเจนขึ้น หรือชี้แจงสิ่งต่าง ๆ ให้แจ่มแจ้งขึ้น

2.5 การเขียนบรรยายภาพ เป็นการเขียนบอกเรื่องราวของภาพ อาจเป็นภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น วัตถุสิ่งของ

2.6 การเขียนวิจารณ์ เป็นการเขียนแสดงความคิดเห็น เพื่อแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่ได้เห็น ได้ยิน ได้ฟัง ได้อ่าน

2.7 การเขียนที่มีรูปแบบเป็นเรียงความ คือ การเขียนแสดงออกทางด้านความรู้ ความคิดเห็น ตลอดจนความจำเรื่องราวต่าง ๆ มาปรับปรุงเรียบเรียงเป็นเรื่องราว โดยใช้ศิลปะในการเรียบเรียง

2.8 การเขียนเรื่องสั้น คือ การเขียนร้อยแก้วบันเทิงคดีประเภทหนึ่ง มีโครงเรื่องซึ่งประกอบด้วยเหตุการณ์ ตัวละคร และปัญหาข้อขัดแย้ง

2.9 การเขียนจดหมาย เป็นการเขียนติดต่อกันระหว่างผู้เขียนกับผู้รับโดยตรง

ประโยชน์ในการเขียนความเรียง

1. เป็นเครื่องมือสื่อสารถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกของมนุษย์
2. เป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการวัดความเจริญ หรืออารยธรรมของมนุษย์ในแต่ละยุคแต่ละสมัย
3. เป็นสื่อกลางที่ให้ความเพลิดเพลินแก่ทุกเพศทุกวัย
4. เป็นบันทึกทางสังคมที่ให้คุณประโยชน์แก่คนในรุ่นปัจจุบัน และอนาคต
5. ทำให้เป็นผู้มีทักษะในการใช้ภาษาเพิ่มขึ้น

หลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533)
จุดประสงค์

- เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักภาษาและการใช้ภาษาในการสื่อสาร
1. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
  2. เพื่อให้สามารถฟังและอ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ
  3. เพื่อให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน และมีรสนิยมในการเลือกอ่านหนังสือ
  4. เพื่อให้เห็นความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของคนในชาติ และมีความภาคภูมิใจในภาษาไทย
  5. เพื่อให้ตระหนักในคุณค่าของวรรณคดี ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และที่สร้างสรรค์ขึ้นในปัจจุบัน
  7. เพื่อให้สามารถใช้ภาษา เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 เครื่องหมายที่ใช้ในการตรวจแก้ไขงานเขียน

เครื่องหมาย	ความหมาย
	เขียนให้ตรงแนวบรรทัด เช่น การเขียน งาน
^	เติมคำหรือข้อความที่ขาดหายไป
/	แบ่งคำไม่ถูกต้องหรือเขียนแยกคำ
( )	เชื่อมข้อความให้ติดกัน เช่น การเขียน (อธิบาย)
๒	เว้นวรรคตอนหนึ่งช่วงตัวอักษร
๒๐๐	เว้นวรรคตอนสามช่วงตัวอักษร
↓	เลื่อนข้อความให้ต่ำลง
↑	เลื่อนข้อความให้สูงขึ้น
←	เลื่อนข้อความไปทางซ้าย

ตารางที่ 7 (ต่อ)

เครื่องหมาย	ความหมาย
→	เลื่อนข้อความไปทางขวา
P	ขยับย่อหน้าใหม่
✗	ไม่ต้องย่อหน้า
Z	เว้นระยะให้เท่ากัน
—	ขีดเส้นใต้คำที่สะกดการันต์ผิด
♂	ให้ย้ายวงกลมไปที่ลูกศรชี้
⊗	ตัดคำหรือข้อความในวงกลมทิ้ง
?	คำหรือข้อความที่สงสัยว่ามีที่ผิด หรือไม่ชัดเจน
○	ใช้วงคำที่บกพร่อง เช่น ผิดความหมาย คำย่อ คำแสดง

เครื่องหมาย	ความหมาย
ช ○	ใช้คำซ้ำกันในที่ใกล้เคียงกัน
ฐ	ใช้ภาษามิตรระดับ
ป	ผูกประโยคบกพร่อง
ล	การลำดับความคิดสับสน
ช	ขยายความไม่สัมพันธ์กับเรื่อง
อ	อ้างเหตุผลผิด หรือเหตุผลไม่สอดคล้องกัน
ณ	ใช้ถ้อยคำสำนวน โหวารบกพร่อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฝึกหัดการตรวจแก้ไขงานเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในประโยคหรือข้อความที่มีข้อบกพร่อง โดยใช้เครื่องหมายตรวจแก้ไขงานเขียนที่กำหนดไว้ และเรียบเรียงใหม่ให้ถูกต้อง

ตอนที่ 1

1. ตอนเจดีย์ เป็นเจดีย์ธรรมดา ๆ ไม่สูงใหญ่มากนัก ด้านนอกมีประตูใหญ่เปิดให้เข้าชมอยู่ตลอดเวลา

ประโยคที่แก้แล้ว.....

2. ลูกของผมแกเป็นเด็กช่างสงสัยช่างสวน ถ้าแกสงสัยอะไร แกจะต้องไล่เลียงเอาคำตอบให้ได้

ประโยคที่แก้แล้ว.....

3. ว้าย...ไม่อยากจะ ส.ส. ใหม่ที่ได้มาไม่ใช่ฝีมือเรอะ...

ประโยคที่แก้แล้ว.....

4. เกิดการจลาจลในเมืองหลวง

ประโยคที่แก้แล้ว.....

5. ในการเข้ามาศึกษาในสถาบันแห่งนี้ ข้าพเจ้าคิดว่า จะตั้งหน้าตั้งตาศึกษาเล่าเรียนเพื่ออนาคตอันสดใสของข้าพเจ้า

ประโยคที่แก้แล้ว.....

6. เชียงใหม่เป็นถิ่นแปลกสำหรับข้าพเจ้า

ประโยคที่แก้แล้ว.....

7. ภิกษุของวัดธารน้ำไหลนี้ ทุกท่านล้วนแต่มีความสงบทางจิตใจแล้ว

ประโยคที่แก้แล้ว.....

8. น้ำที่เอามาเกือบจืดจาง ๆ ขอบฝั่ง ช่างมีเสน่ห์เข้ามายใจให้ฉันเข้าไปใกล้ ๆ
ประโยคที่แก้แล้ว.....

9. ขอเชิญท่านทั้งหลาย ได้พร้อมใจกันมาใช้สิทธิเลือกตั้งของท่าน ครั้งนี้โดยพร้อม
เพรียงกัน โดยพยายามเลือกคนที่ไม่เลวมากที่สุด

ประโยคที่แก้แล้ว.....

10. ปัจจุบันเดี่ยนเรียนคณะมนุษย เอกอังกฤษ ไทยยังไม่รู้เลย แต่คิดว่าจะเอาใจโค
ประโยคที่แก้แล้ว.....

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในข้อความที่มีข้อบกพร่อง โดยใช้เครื่องหมาย
ตรวจแก้ไขงานเขียนที่กำหนดไว้

"ความมั่งง่ายของคน"

ถึงขยะเป็นที่ใส่ขยะ หรือสิ่งที่เราทิ้งเราไม่ต้องการ เพื่อจะได้ไม่ต้องทิ้งขยะสะเปะสะปะ
ทำให้บ้านเมืองเราสกปรก

ถึงขยะนั้นถ้าเราใส่ขยะลงไปเรื่อย ๆ มันก็จะเต็ม และถ้าเมื่อเต็มแล้วก็จะล้นออกมาทำ
ให้ดูเลอะเทอะไม่สะอาด และถ้าเราทิ้งสิ่งต่าง ๆ ที่มีกลิ่นเหม็นแล้ว ขยะจะเหม็นทำให้ผู้คนไม่เดิน
มากก็ได้ บางทีขยะอาจเป็นที่รบกวนของคนมั่งง่าย ซึ่งเป็นความคิดที่ผิด บางทีเราอาจพูดได้ว่า ถึง
ขยะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้บ้านเมืองเราสะอาดสวยงามน่าอยู่ ถึงขยะที่ตั้งอยู่ตามที่ต่าง ๆ เป็นของ
สาธารณะ เราไม่ควรทำลาย ผู้ที่มั่งง่ายทั่วไปจะทิ้งขยะไม่เลือกที่ บ้างก็ทิ้งตามถนนหนทาง บ้างก็
ทิ้งตามคลอง บ้างก็ทิ้งตามต้นไม้ ซึ่งทำให้สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เสียหาย ถ้าอยากจะช่วยลดสิ่งแวดล้อม
ล้นไม่ดี คือ ถ้าเราเดินไปพบกระดาดตามถนนหนทางก็ช่วยกันเก็บบ้างคนละเล็กน้อยก็ช่วยลด
ได้ ปัจจุบันนี้มีโครงการรณรงค์การรักษาความสะอาด คือ โครงการตาวิเศษ และเมื่อนักท่องเที่ยว
มาพบก็ความสะอาดก็จะภูมิใจ? และไม่เสียแรงที่มาประเทศไทย ถึงขยะทำให้บ้านเมืองเราสะอาด
สวยงามน่าอยู่อาศัยไปไหนไหน หากจะทิ้งขยะก็เจอถึงขยะทุกที่ เมื่อเราสำนึกถึงบุญคุณของถึง
ขยะแล้วก็ต้องตอบแทนมันคือ ทิ้งขยะให้ถูกที่และช่วยกันเป็นหูเป็นตา เมื่อพบคนมั่งง่ายก็บอกเขา
จะได้ให้บ้านเมืองของเราปราศจากสิ่งแวดล้อมมีพิษ และอันตรายจากโรคต่าง ๆ ได้

แผนการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

เรื่อง การใช้โวหารในการเขียน

เวลา 2 คาบ / 100 นาที

สาระสำคัญ

โวหารคือ การเรียบเรียงข้อความให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง โดยการเลือกสรรถ้อยคำ เป็นอย่างดี มีความสละสลวยเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อ่านเข้าใจ ดังนั้นการเขียนเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องเลือกใช้โวหารที่มีอยู่ 5 ชนิดคือ บรรยายโวหาร พรรณนาโวหาร อุปมาโวหาร เทศนาโวหาร สาธกโวหาร ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและตรงตามจุดมุ่งหมายของการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนสามารถเขียนความเรียงโดยเลือกใช้โวหารชนิดใดชนิดหนึ่งประกอบการเขียนได้ถูกต้อง

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของโวหารชนิดต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอธิบายความแตกต่างของโวหารแต่ละชนิดได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการเขียนโวหารชนิดต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถเขียนความเรียง โดยเลือกใช้โวหารประกอบการเขียนได้ถูกต้องเหมาะสม

เนื้อหา

1. ความหมายของโวหารการเขียน
2. ชนิดของโวหารได้แก่ บรรยายโวหาร พรรณนาโวหาร อุปมาโวหาร เทศนาโวหาร สาธกโวหาร
3. หลักการเขียนโวหารชนิดต่าง ๆ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นสร้างบรรยากาศในการเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียนจากนั้นให้นักเรียนเลือกรูปแบบการทำงานที่พอใจ ได้แก่ ทำงานรายบุคคล ทำงานเป็นคู่ ทำงานเป็นกลุ่ม แล้วให้นักเรียนจัดห้องเรียนให้เหมาะสมตามที่นักเรียนเลือกรูปแบบการทำงาน จากนั้นให้นักเรียนตรวจความเรียบร้อยของสภาพห้องเรียน และเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนเรื่องการใช้โวหารในการเขียน ซึ่งนักเรียนได้กำหนดไว้ในโครงการเรียน

ขั้นวินิจฉัยความต้องการทางการเรียน

1. ครูแจกแบบประเมินตนเองเรื่องการใช้โวหารในการเขียนจำนวน 10 ข้อ ให้นักเรียนประเมินตนเอง

2. นักเรียนพิจารณาตนเองว่ามีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการใช้โวหารในการเขียนในข้อใดบ้างที่เป็นปัญหาและเป็นอุปสรรคในการเรียน โดยบันทึกปัญหาและอุปสรรคที่พบในกระดาษที่เตรียมไว้ จากนั้นครูสุ่มนักเรียน 3 - 4 คน ให้ออกปัญหาและอุปสรรคที่พบ แล้วให้นักเรียนคนอื่น ๆ เสนอแนะปัญหาอุปสรรคเพิ่มเติม จากนั้นนักเรียนบันทึกปัญหาและอุปสรรคที่พบในสัญญาการเรียน

3. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่านักเรียนจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้โวหารในการเขียนในหัวข้อใดบ้าง และให้นักเรียนเสนอเนื้อหาที่ต้องการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาที่นักเรียนพบจากแบบประเมิน

4. ครูเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้เรื่องการใช้โวหารในการเขียน เพื่อเป็นทางเลือกให้นักเรียนได้ค้นคว้า จากนั้นนักเรียนบันทึกสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ในสัญญาการเรียน

ขั้นกำหนดเป้าหมายทางการเรียน

1. นักเรียนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้โวหารในการเขียน โดยพิจารณาจากสิ่งที่นักเรียนต้องการเรียนรู้ ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถกำหนดจุดประสงค์ตามลำพัง เป็นคู่ เป็นกลุ่มตามที่นักเรียนเลือกรูปแบบการทำงาน

2. ครูสุ่มนักเรียนที่กำหนดจุดประสงค์รายบุคคล เป็นคู่ เป็นกลุ่มให้ออกมาเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้บนกระดาน นักเรียนคนอื่น ๆ เสนอจุดประสงค์ที่แตกต่างจากจุดประสงค์บนกระดาน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาว่าจุดประสงค์ที่นำเสนอมีความเหมาะสมถูกต้องหรือไม่ ครูช่วยพิจารณาแก้ไขให้เหมาะสมและเสนอจุดประสงค์ที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติม นักเรียนบันทึกจุดประสงค์การเรียนรู้ในสัญญาการเรียน

ขั้นเลือกประกอบภารกิจที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย

1. นักเรียนคิดกิจกรรมที่ต้องการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่นักเรียนกำหนดได้โดยนักเรียนคิดกิจกรรมเป็นรายบุคคล เป็นคู่ เป็นกลุ่ม ตามที่นักเรียนเลือกรูปแบบการทำงาน ซึ่งกิจกรรมที่นักเรียนต้องการปฏิบัติจะต้องระบุทักษะที่ใช้แหล่งข้อมูล สถานที่ เวลาที่ปฏิบัติ

2. ครูสุ่มนักเรียนที่ทำงานรายบุคคล ทำงานเป็นคู่ ทำงานเป็นกลุ่ม ออกมานำเสนอกิจกรรมที่ต้องการปฏิบัติ จากนั้นครูและเพื่อน ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่ากิจกรรมที่นำเสนอมีความเหมาะสมสามารถปฏิบัติได้หรือไม่ แล้วครูให้คำแนะนำและเสนอกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้เพื่อเป็นทางเลือกให้นักเรียนปฏิบัติ นักเรียนบันทึกกิจกรรมในสัญญาการเรียน

3. นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามที่วางแผนไว้ โดยนักเรียนที่เลือกทำงานในห้องสมุดให้มารับรายชื่อแหล่งค้นคว้าข้อมูล ส่วนนักเรียนที่เลือกทำงานในห้องเรียนให้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา วัสดุอุปกรณ์ที่ครูจัดเตรียมไว้ดังต่อไปนี้

3.1 หนังสือการเขียน ภาษาเพื่อการสื่อสาร การพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทักษะการสื่อสาร ภาษาไทย ศิลปะการใช้ภาษา เอกสารการสอนเรื่องการเขียนความเรียง การใช้ภาษาไทยเชิงปฏิบัติ การใช้ภาษาในวงราชการ การเขียนเพื่อการสื่อสาร การเขียนแบบสร้างสรรค์

3.2 วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์รายวัน หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์

3.3 เอกสารตัวอย่างการใช้โวหารชนิดต่าง ๆ และแบบฝึกหัดการใช้โวหาร

3.4 แถบบันทึกเสียงเรื่องการใช้โวหารในการเขียน เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียง

3.5 เครื่องฉายแผ่นใส แผ่นใส ปากกาเขียนแผ่นใส

4. เมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมที่ได้วางแผนไว้ตามกำหนดเวลาแล้ว ให้นักเรียน

นำเสนอผลงานที่ได้ปฏิบัติ โดยครูสุ่มนักเรียนที่ทำงานรายบุคคล ทำงานคู่ ทำงานกลุ่ม ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนให้นำผลงานส่งครู

5. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานที่นำเสนอ ครูให้คำติชมและเสนอแนะเพิ่มเติม

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาการใช้โวหารในการเขียน แล้วให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

7. นักเรียนเขียนความเรียง 1 เรื่อง โดยเลือกใช้โวหารชนิดใดชนิดหนึ่งประกอบการเขียน ซึ่งเรื่องที่เขียนมีความยาวไม่ต่ำกว่า 20 บรรทัด

ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ

1. นักเรียนประเมินผลการเรียนรู้อของตนเอง โดยพิจารณาว่านักเรียนสามารถเรียนรู้เรื่องการใช้โวหารในการเขียนตามที่นักเรียนกำหนดจุดประสงค์ไว้หรือไม่ พร้อมทั้งระบุปัญหาและอุปสรรคที่พบขณะปฏิบัติกิจกรรมและระบุแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยบันทึกในสัญญาการเรียน

2. นักเรียนประเมินผลงานเขียนความเรียง โดยประเมินด้วยตนเอง หรือให้เพื่อนเป็นผู้ประเมิน สำหรับนักเรียนที่ให้เพื่อนประเมินงานเขียนจะต้องตรวจงานเขียนโดยใช้เครื่องหมายต่าง ๆ ตรวจแก้ไข

การวัดผลและการประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการทำงาน
2. สังเกตการร่วมแสดงความคิดเห็น
3. ตรวจจากผลงานการค้นคว้า
4. ตรวจผลงานเขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือ เอกสาร วารสารต่าง ๆ
2. ตัวอย่างโวหาร, แบบฝึกหัด
3. แถบบันทึกเสียงเรื่องการใช้โวหาร

แบบประเมินตนเองเรื่องการใช้ไวยากรณ์ในการเขียน

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน

รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีความรู้
	5	4	3	2	1	0
1. ข้าพเจ้าสามารถบอกความหมายของไวยากรณ์ได้						
2. ข้าพเจ้าสามารถบอกชนิดของไวยากรณ์ได้						
3. ข้าพเจ้าสามารถบอกลักษณะสำคัญของไวยากรณ์ชนิดต่าง ๆ ได้						
4. ข้าพเจ้าสามารถบอกความแตกต่างของไวยากรณ์ชนิดต่าง ๆ ได้						
5. ข้าพเจ้าสามารถยกตัวอย่างงานเขียนที่ใช้ไวยากรณ์ชนิดต่าง ๆ ได้						
6. ข้าพเจ้าบอกความสำคัญของไวยากรณ์ที่ใช้ในการเขียนได้						
7. ข้าพเจ้าสามารถบอกชนิดของไวยากรณ์ได้เมื่องานเขียนอื่น ๆ						
8. ข้าพเจ้าสามารถใช้ไวยากรณ์ในการเขียนได้ถูกต้องเหมาะสม						
9. ข้าพเจ้าสามารถบอกวิธีการที่จะใช้ไวยากรณ์ประกอบการเขียนได้						
10. ข้าพเจ้าสามารถประเมินผลงานเขียนที่ไวยากรณ์ต่าง ๆ						

แผนการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

เรื่อง การเขียนบรรยาย

เวลา 2 คาบ / 100 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนบรรยายเป็นการเขียนถ่ายทอดเรื่องราวหรือเหตุการณ์ตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ เพื่อมุ่งชี้แจงให้ผู้อ่านมีความเข้าใจเรื่องราวอย่างชัดเจนต่อเนื่องกัน ความสำคัญของการเขียนบรรยายจึงอยู่ที่การหยิบยกลักษณะเด่นของสิ่งนั้นมาบรรยายให้ต่อเนื่องกัน โดยใช้ถ้อยคำสำนวนให้ผู้อ่านมองเห็นภาพและทราบรายละเอียดได้อย่างชัดเจน

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนสามารถเขียนบรรยายเรื่องราวได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของการเขียนบรรยายได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการเขียนบรรยายได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถอธิบายแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการเขียนบรรยายได้
4. นักเรียนสามารถเขียนบรรยายเรื่องราวตามความสนใจได้ถูกต้องเหมาะสม

เนื้อหา

1. ความหมายการเขียนบรรยาย
2. ประเภทการเขียนบรรยาย
3. หลักการเขียนบรรยาย
4. หลักการพัฒนาทักษะการเขียนบรรยาย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นสร้างบรรยากาศในการเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียน จากนั้นให้นักเรียนเลือกรูปแบบการทำงานโดยเลือกทำงานเป็นรายบุคคล ทำงานเป็นคู่ ทำงานเป็นกลุ่ม
2. นักเรียนจัดห้องเรียนให้เหมาะสมตามรูปแบบการทำงานและสำรวจความเรียบร้อยของห้องเรียน จากนั้นนักเรียนเตรียมพร้อมที่จะเรียนเรื่องการเขียนบรรยายตามที่นักเรียนได้กำหนดไว้ในโครงการเรียน

ขั้นวินิจฉัยความต้องการการเรียนรู้

1. นักเรียนประเมินความรู้ เรื่องการเขียนบรรยาย จากแบบประเมินตนเอง จำนวน 10 ข้อ
2. นักเรียนพิจารณาว่าตนเองยังขาดความรู้ และมีปัญหาทางการเรียนเรื่องการเขียนบรรยายในข้อใดบ้าง จากนั้นครูสุ่มถามนักเรียน 4 - 5 คน ให้ออกมาเขียนปัญหาที่พบจากแบบประเมินตนเองบนกระดาน แล้วให้นักเรียนบันทึกปัญหาและข้อบกพร่องในสัญญาการเรียน
3. นักเรียนเสนอเนื้อหาที่ต้องการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาและข้อบกพร่องที่พบ โดยครูสุ่มนักเรียนให้บอกเนื้อหาที่นักเรียนต้องการเรียนรู้
4. ครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาว่าเนื้อหาที่น่าเสนอมีความเหมาะสมหรือไม่ จากนั้นครูเสนอเนื้อหาเพิ่มเติม นักเรียนบันทึกเนื้อหาที่ต้องการเรียนรู้ในสัญญาการเรียน

ขั้นกำหนดเป้าหมายทางการเรียน

1. นักเรียนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องการเขียนบรรยาย โดยพิจารณาจากปัญหาที่พบและสิ่งที่ต้องการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
2. นักเรียนนำเสนอจุดประสงค์ที่กำหนด โดยครูสุ่มนักเรียนให้ออกมาเขียนบนกระดาน
3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายจุดประสงค์ ที่นักเรียนกำหนดว่ามี ความถูกต้องเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้หรือไม่
4. ครูเสนอจุดประสงค์การเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนเรื่องการเขียนบรรยาย จากนั้นนักเรียนบันทึกจุดประสงค์การเรียนรู้ในสัญญาการเรียน

ชั้นเลือกประกอบภารกิจที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย

1. นักเรียนคิดกิจกรรมและวางแผนปฏิบัติกิจกรรมในช่วงเวลาเรียนและนอก
ช่วงเวลาเรียนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยคิดกิจกรรมเป็นรายบุคคล เป็นคู่ เป็นกลุ่ม
กิจกรรมที่นักเรียนต้องการปฏิบัติจะต้องระบุวิธีที่ใช้ศึกษาค้นคว้า แหล่งข้อมูล สถานที่ปฏิบัติ
เวลาที่ปฏิบัติ
2. ครูสุ่มนักเรียนที่เลือกทำงานรายบุคคล 2 คน นักเรียนที่เลือกทำงานเป็นคู่
2 คู่ และนักเรียนที่เลือกทำงานกลุ่ม 2 กลุ่ม ให้ออกมานำเสนอกิจกรรมที่ได้วางแผนปฏิบัติ
3. ครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาว่ากิจกรรมที่เพื่อนนำเสนอ สามารถทำให้
บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ มีความเหมาะสมที่และปฏิบัติหรือไม่
4. ครูเสนอแนะกิจกรรมอื่น ๆ เพิ่มเติม นักเรียนบันทึกกิจกรรมที่เลือกปฏิบัติ
ในสมุดญาการเรียน
5. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้ โดยนักเรียนที่เลือกปฏิบัติ
กิจกรรมในห้องสมุดให้มารับรายชื่อเอกสารประกอบการค้นคว้า ส่วนนักเรียนที่เลือกปฏิบัติ
กิจกรรมในห้องเรียน ให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากสื่อการสอนที่ครูจัดเตรียมไว้ดังนี้
  - 5.1 หนังสือเรื่องการเขียน การใช้ภาษาไทย ภาษาปักษ์ใต้ การสื่อสาร
การเขียนสร้างสรรค์ ภาษาไทย 2 ทักษะการเขียนภาษาไทย ทักษะการสื่อสาร
  - 5.2 เอกสารการสอนเรื่องการเขียนบรรยาย
  - 5.3 ตัวอย่างงานเขียนบรรยาย
  - 5.4 แบบฝึกหัดการเขียนบรรยาย
  - 5.5 แถบบันทึกเสียงเรื่องการเขียนบรรยาย
  - 5.6 เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียง
6. นักเรียนนำเสนอผลงานการปฏิบัติกิจกรรม โดยครูสุ่มนักเรียนที่ทำงาน
เป็นรายบุคคล ทำงานเป็นคู่ และทำงานเป็นกลุ่ม ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้นำเสนอหน้าชั้นเรียนให้
นำผลงานส่งครู
7. ครูและนักเรียนร่วมกันวิจารณ์ผลงาน และให้นักเรียนเสนอคำแนะนำ
เพิ่มเติมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้
8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเรื่องการเขียนบรรยาย จากนั้นครูซักถาม
ข้อสงสัยแล้วอธิบายเพิ่มเติม นักเรียนจดลงในสมุด
9. ครูให้นักเรียนเขียนบรรยายเรื่องตามความสนใจ โดยดำเนินการเขียนตาม
ขั้นตอนที่ได้เรียนรู้ และเรื่องที่เขียนมีความยาวไม่ต่ำกว่า 20 บรรทัด

ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ

1. นักเรียนประเมินผลการเรียนโดยพิจารณาว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาและสามารถปฏิบัติกิจกรรมบรรลุตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่
2. นักเรียนระบุปัญหา อุปสรรคที่พบขณะปฏิบัติกิจกรรม และระบุแนวทางแก้ไขในสัญญาการเรียน
3. นักเรียนประเมินผลงานเขียนบรรยายเรื่องราวด้วยตนเอง หรือให้เพื่อนประเมินให้ โดยใช้เครื่องหมายตรวจแก้ไขงานเขียน
4. นักเรียนแก้ไขงานเขียนตามข้อผิดพลาด จากนั้นนำผลงานเขียนฉบับที่ตรวจแก้ไข และฉบับที่แก้ไขเสร็จสมบูรณ์ส่งครู

การวัดผลและการประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตการร่วมแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตการรายงานการปฏิบัติกิจกรรม
4. ตรวจผลงานเขียนบรรยาย

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบประเมินตนเองเรื่องการเขียนบรรยาย
2. แผ่นใส ปากกาเขียนแผ่นใส เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
3. หนังสือประกอบการค้นคว้า
4. เอกสารการสอนเรื่องการเขียนบรรยาย เอกสารการค้นคว้า แถบบันทึกเสียง, เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียง หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินตนเองเรื่องการเขียนบรรยาย

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน

รายการ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	ไม่ปรากฏ 0
1. ข้าพเจ้ามีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การเขียนบรรยาย 2. ข้าพเจ้าสามารถบอกความหมาย การเขียนบรรยาย 3. ข้าพเจ้าสามารถอธิบายประเภท การเขียนบรรยายได้ 4. ข้าพเจ้าสามารถอธิบายหลักการ เขียนบรรยายได้ 5. ข้าพเจ้าคิดว่าการเขียนบรรยายมี ความสำคัญและมีประโยชน์ 6. ข้าพเจ้าสามารถบอกได้ว่า งาน เขียนที่อ่านเป็นการเขียนบรรยาย 7. ข้าพเจ้าสามารถกำหนดโครง เรื่องเพื่อเขียนบรรยายได้ 8. ข้าพเจ้าสามารถลำดับเรื่องราวเพื่อ เขียนบรรยายได้ 9. ข้าพเจ้าทราบหลักการพัฒนา ทักษะการเขียนบรรยาย 10. ข้าพเจ้าสามารถเขียนบรรยาย เรื่องราวตามความสนใจได้						

แผนการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

เรื่องการเขียนเล่าเรื่อง

เวลา 2 คาบ / 100 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนเล่าเรื่องคือ การเขียนถ่ายทอดประสบการณ์ที่ได้จากการฟัง การอ่าน และได้ประสบเหตุการณ์ด้วยตนเองแล้วถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อ่านรับรู้ ความสำคัญของการเขียนเล่าเรื่อง จึงอยู่ที่ความสามารถในการลำดับเรื่องราว และการเลือกใช้ถ้อยคำโวหารในการถ่ายทอดเรื่องราวให้น่าสนใจ ชวนติดตามอ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องโดยเลือกใช้ถ้อยคำโวหารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของการเขียนเล่าเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกองค์ประกอบของการเขียนเล่าเรื่องได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการเขียนเล่าเรื่องได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถวางโครงเรื่องเพื่อเขียนเล่าเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องโดยเลือกใช้ถ้อยคำโวหารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

เนื้อหา

1. ความหมายการเขียนเล่าเรื่อง
2. องค์ประกอบการเขียนเล่าเรื่อง
3. จุดมุ่งหมายการเขียนเล่าเรื่อง
4. หลักการเขียนเล่าเรื่อง

5. การพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่อง
6. ประโยชน์การเขียนเล่าเรื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นสร้างบรรยากาศในการเรียน

1. ครูและนักเรียนสนทนากันเกี่ยวกับเหตุการณ์ประทับใจ จากนั้นสุ่มนักเรียนออกมาหน้าชั้น 8 คน แล้วให้นักเรียนเล่นเกมถ่ายทอดเสียง โดยครูมีเรื่องราวให้นักเรียนคนที่ 1 อ่าน จากนั้นให้นักเรียนเล่าเรื่องที่อ่านให้เพื่อนฟังต่อ ๆ กันไป จนถึงคนสุดท้ายให้เล่าเรื่องที่ได้อ่าน จากนั้นครูสรุปให้นักเรียนฟังว่าการเล่าเรื่องราวต่อ ๆ กัน มักจะทำให้ข้อมูลคลาดเคลื่อนได้ ส่วนการเขียนเล่าเรื่องเป็นการบันทึกเรื่องราวที่เป็นลายลักษณ์อักษรทำให้ข้อมูลครบถ้วนใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้
2. นักเรียนเลือกรูปแบบการทำงานระหว่างทำงานรายบุคคล ทำงานเป็นคู่ ทำงานเป็นกลุ่มแล้วให้นักเรียนจัดห้องเรียนให้เหมาะสม และสำรวจความเรียบร้อยในห้องเรียนเพื่อเตรียมพร้อมที่จะเรียน เรื่องการเขียนเล่าเรื่องตามที่นักเรียนได้กำหนดไว้ในโครงการเรียน

ขั้นวินิจฉัยความต้องการทางการเรียน

1. ครูแจกแบบประเมินตนเองเรื่องการเขียนเล่าเรื่อง จำนวน 10 ข้อ ให้นักเรียนประเมินตนเอง
2. นักเรียนพิจารณาตนเองจากแบบประเมินว่า นักเรียนขาดทักษะและมีข้อบกพร่องทางการเรียนเรื่องการเขียนเล่าเรื่องข้อใดบ้าง จากนั้นครูให้นักเรียนออกมาเขียนข้อบกพร่องและสิ่งที่นักเรียนยังขาดทักษะบนกระดาน แล้วให้นักเรียนบันทึกในสมุดญาการเรียน
3. จากข้อบกพร่องที่พบ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า นักเรียนจะต้องเรียนรู้เนื้อหาใดบ้าง จึงจะสามารถแก้ไขข้อบกพร่องและปัญหาที่พบได้ โดยครูสุ่มนักเรียนให้ออกมาเขียนบนกระดาน นักเรียนคนอื่น ๆ เสนอแนะเพิ่มเติม ครูให้คำแนะนำและเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่อง นักเรียนบันทึกเนื้อหาที่จะต้องเรียนรู้ในสมุดญาการเรียน

ขั้นกำหนดเป้าหมายทางการเรียน

1. นักเรียนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องการเขียนเล่าเรื่อง โดยกำหนดจุดประสงค์เป็นรายบุคคล เป็นคู่ เป็นกลุ่ม
3. ครูสุ่มนักเรียนทำงานเป็นรายบุคคลเป็นคู่ เป็นกลุ่มออกมาเขียนจุดประสงค์บนกระดาน นักเรียนคนอื่น ๆ ออกมาเขียนจุดประสงค์ที่ตนเองกำหนดที่แตกต่างจากบนกระดาน
3. ครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดมีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่
4. ครูเสนอจุดประสงค์ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้เรื่องการเขียนเล่าเรื่องเพิ่มเติม
5. นักเรียนบันทึกจุดประสงค์การเรียนรู้ในสมุดงานการเรียน

ขั้นเลือกประกอบภารกิจที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย

1. นักเรียนคิดกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยคิดกิจกรรมเป็นรายบุคคล เป็นคู่ เป็นกลุ่ม ตามที่นักเรียนเลือกรูปแบบการทำงาน กิจกรรมที่นักเรียนคิดจะต้องวางแผนปฏิบัติโดยระบุ วิธีการที่ใช้ปฏิบัติ แหล่งข้อมูลที่ใช้ ค้นคว้า สถานที่ เวลาที่ปฏิบัติ
2. ครูสุ่มนักเรียนให้ออกมานำเสนอกิจกรรมที่เลือกปฏิบัติหน้าชั้นเรียน โดยสุ่มนักเรียนที่ทำงานเป็นรายบุคคล ทำงานเป็นคู่ ทำงานเป็นกลุ่ม
4. นักเรียนคนอื่น ๆ เสนอกิจกรรมเพิ่มเติม และร่วมกันพิจารณาว่ากิจกรรมที่จะปฏิบัติมีความเหมาะสมหรือไม่ ครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม
5. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้วางแผนไว้ ซึ่งนักเรียนที่เลือกทำงานในห้องสมุดให้มารับรายชื่อเอกสารที่ใช้ประกอบการค้นคว้า ส่วนนักเรียนที่เลือกทำงานในห้องเรียนให้ศึกษาสื่อการเรียนที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ดังต่อไปนี้
  - 4.1 หนังสือประกอบการค้นคว้าเรื่อง การใช้ภาษาไทย ภาษาไทย 1 ภาษา เพื่อการสื่อสาร การเขียน 2 ภาษาไทยธุรกิจ
  - 4.2 เอกสารการสอนเรื่องการเขียนเล่าเรื่อง
  - 4.3 วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์
  - 4.4 แถบบันทึกเรียงเรื่องการเขียนเล่าเรื่อง
  - 4.5 เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียง

4.6 ตัวอย่างงานเขียนเล่าเรื่อง

4.7 แบบฝึกหัดการเขียนเล่าเรื่อง

5. เมื่อครบกำหนดเวลาปฏิบัติกิจกรรมนักเรียนกลับมาที่ห้องเรียนแล้ว ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อน ๆ โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้า ชักถามเนื้อหา ข้อสงสัย

6. นักเรียนอาสาสมัครออกมานำเสนอผลงานหน้าห้องเรียน ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้นำเสนอผลงานให้นำผลงานส่งครู

7. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและวิจารณ์ผลงานที่นำเสนอ โดยครูคอยให้คำชี้แนะเพิ่มเติม และติชมผลงาน

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเรื่องการเขียนเล่าเรื่อง และชักถามข้อสงสัยแล้วอธิบายเพิ่มเติม

9. ครูให้นักเรียนเขียนเล่าเรื่องตามความสนใจ โดยเขียนตามหลักการที่ได้เรียนรู้ ซึ่งมีความยาว 20 บรรทัดขึ้นไป

ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ

1. นักเรียนประเมินผลการเรียนรู้ โดยพิจารณาว่านักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามที่กำหนดจุดประสงค์ไว้หรือไม่

2. นักเรียนระบุปัญหา อุปสรรคที่ขัดขวางการปฏิบัติกิจกรรม และระบุแนวทางแก้ไขปัญหาที่พบ โดยบันทึกในสัญญาการเรียน

3. นักเรียนประเมินงานเขียนเล่าเรื่อง โดยนักเรียนสามารถประเมินงานเขียนด้วยตนเอง หรือให้เพื่อนประเมินให้โดยใช้เครื่องหมายตรวจแก้ไขในงานเขียน จากนั้นนักเรียนแก้ไขงานเขียนตามที่มีข้อบกพร่อง แล้วนำผลงานเขียนฉบับตรวจแก้ไข และฉบับที่แก้ไขแล้วส่งครู

การวัดผลและการประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการทำงาน
2. สังเกตความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
3. สังเกตการร่วมแสดงความคิดเห็น
4. ตรวจผลงานการค้นคว้า
5. ตรวจผลงานเขียนความเรียง

สื่อการเรียนการสอน

1. เอกสารชุดการสอน เรื่องการเขียนเล่าเรื่อง
2. หนังสือแบบเรียน หนังสือการเขียน
3. วารสาร สิ่งพิมพ์
4. แดบบันทึกเสียง
5. เครื่องเล่นแดบบันทึกเสียง
6. เครื่องฉายแผ่นใส, แผ่นใส, ปากกา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินตนเองเรื่องการเขียนเล่าเรื่อง

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน

รายการ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	ไม่ปรากฏ 0
1. ข้าพเจ้าสามารถอธิบายความหมายการเขียนเล่าเรื่อง						
2. ข้าพเจ้ามีความรู้เรื่องจุดมุ่งหมายในการเขียนเล่าเรื่อง						
3. ข้าพเจ้าสามารถบอกประเภทของการเขียนเล่าเรื่องได้						
4. ข้าพเจ้าสามารถอธิบายหลักการเขียนเล่าเรื่องได้						
5. ข้าพเจ้าสามารถบอกความแตกต่างของการเขียนเล่าเรื่องกับรูปแบบการเขียนอื่น ๆ ได้						
6. ข้าพเจ้าอ่านงานเขียนเล่าเรื่อง						
7. ข้าพเจ้าสามารถกำหนดโครงเรื่องของการเขียนเล่าเรื่องได้						
8. ข้าพเจ้าสามารถเรียบเรียงเรื่องราวเพื่อเขียนเล่าเรื่องได้						
9. ข้าพเจ้าสามารถเลือกใช้ถ้อยคำโวหารเพื่อเขียนเล่าเรื่องได้						
10. ข้าพเจ้าสามารถเขียนเล่าเรื่องได้						

แผนการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

เรื่อง การเขียนอธิบาย

เวลา 2 คาบ / 100 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนอธิบายเป็นการเขียนบอกเล่าที่แจ้งเรื่องราวจากความรู้ที่ได้สังเกต หรือได้จากการศึกษาค้นคว้า ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อขยายความ ชี้แจงให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความเข้าใจ ดังนั้นในการเขียนอธิบายผู้เขียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักการเขียน สามารถรวบรวมความรู้ ความคิดเพื่ออธิบายเรื่องราวให้ชัดเจนโดยเลือกใช้ถ้อยคำโวหารให้ถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนสามารถเขียนความเรียงอธิบายเรื่องราวได้ถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของการเขียนอธิบายได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบอกประเภทของการเขียนอธิบายได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถบอกหลักการการเขียนอธิบายได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถวางโครงเรื่องการเขียนอธิบายได้ถูกต้องเหมาะสม
5. นักเรียนสามารถเขียนอธิบายเรื่องราวได้ถูกต้องเหมาะสม

เนื้อหา

1. ความหมายการเขียนอธิบาย
2. ประเภทการเขียนอธิบาย
3. วิธีการเขียนอธิบาย
4. ข้อควรคำนึงถึงในการเขียนอธิบาย

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นสร้างบรรยากาศในการเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียนจากนั้นให้นักเรียนแต่ละแถวส่งตัวแทนแถวละ 2 คน ออกมาหน้าห้องเรียน จากนั้นครูแจกบัตรคำให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น แล้วให้นักเรียนอธิบายลักษณะของคำที่ได้รับ ส่วนนักเรียนที่ฟังให้ตอบว่าสิ่งที่เพื่อนออกมาอธิบายคืออะไร
2. นักเรียนเลือกรูปแบบการทำงานโดยเลือกทำงานเป็นรายบุคคล ทำงานเป็นคู่ หรือทำงานเป็นกลุ่ม
3. นักเรียนจัดห้องเรียนตามที่เลือกรูปแบบการทำงานโดยจัดห้องเรียนเป็นครึ่งวงกลมแล้วสำรวจความพร้อมในการเรียนเรื่องการเขียนอธิบาย ซึ่งนักเรียนได้กำหนดไว้ในโครงการเรียน จากนั้นครูและนักเรียนช่วยพิจารณาดูว่ากิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติในข้อที่ 1 เกี่ยวข้องกับบทเรียนในวันนี้หรือไม่อย่างไร

ขั้นวินิจฉัยความต้องการทางการเรียน

1. ครูแจกประเมินตนเองเรื่องการเขียนอธิบายจำนวน 10 ข้อ ให้นักเรียนประเมินตนเอง
2. นักเรียนพิจารณาตนเองว่าข้อใดในแบบประเมินที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้เรื่องการเขียนอธิบาย แล้วนักเรียนบันทึกในสัญญาการเรียน
3. นักเรียนกำหนดเนื้อหาที่ต้องการเรียนรู้เรื่องการอธิบาย เพื่อแก้ปัญหาที่พบและเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนอธิบายแล้วบันทึกในสัญญาการเรียน

ข้อกำหนดเป้าหมายทางการเรียน

1. นักเรียนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องการเขียนอธิบาย โดยพิจารณาจากเนื้อหาที่นักเรียนต้องการเรียนรู้ ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนกำหนดเป็นรายบุคคล เป็นคู่ เป็นกลุ่ม

ชั้นเลือกประกอบภารกิจที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย

1. นักเรียนคิดกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้โดยวางแผนปฏิบัติการกิจกรรมในชั่วโมงเรียน และนอกชั่วโมงเรียน ซึ่งนักเรียนที่เลือกทำงานในห้องสมุดให้มารับรายชื่อเอกสารประกอบการค้นคว้า ส่วนนักเรียนที่เลือกปฏิบัติงานในห้องเรียนให้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและสื่อที่ครูเตรียมไว้ดังนี้

1.1 หนังสือการเขียน 2 การเขียนเพื่อการสื่อสารธุรกิจ การเขียนเพื่อการสื่อสาร การเขียนสำหรับการสื่อสาร ภาษาไทยป็นิทศน์

1.2 เอกสารการสอนเรื่องการเขียนอธิบาย

1.3 วิทยานิพนธ์

1.4 ตัวอย่างงานเขียนอธิบาย แบบทดสอบการเขียนอธิบาย

1.5 วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์

1.6 แถบบันทึกเสียง

1.7 เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียง

2. นักเรียนปฏิบัติการกิจกรรมตามที่ได้กำหนดไว้

3. นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ได้ศึกษาค้นคว้ากับเพื่อนคนอื่น ๆ หรือกลุ่มอื่น โดยกำหนดเวลา 10 นาที

4. นักเรียนนำเสนอกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติตามแผน โดยให้นักเรียนอาสาสมัครออกมารายงานผล พร้อมทั้งส่งผลงานการปฏิบัติ

5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลการทำงาน และสรุปเนื้อหาการเขียนอธิบาย

6. นักเรียนเขียนอธิบายเรื่องราว 1 เรื่อง ตามความสนใจ โดยเขียนตามหลักการที่ได้ค้นคว้า โดยมีความยาวไม่ต่ำกว่า 20 บรรทัด

ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ

1. นักเรียนประเมินผลการเรียนรู้ โดยพิจารณาว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถเรียนรู้ได้ตามที่กำหนดจุดประสงค์ไว้

2. นักเรียนระบุปัญหาและอุปสรรคที่พบขณะปฏิบัติการ และระบุแนวทางแก้ไขแล้วบันทึกในสมุดการเขียน

3. นักเรียนประเมินผลการเขียนอธิบาย โดยประเมินผลด้วยตนเอง หรือให้เพื่อนประเมินให้ตามความต้องการ ซึ่งการประเมินผลงานเขียนให้ใช้เครื่องหมายตรวจแก้ไข

จากนั้นนักเรียนแก้ไขงานเขียนตามที่พบข้อผิดพลาด แล้วนำงานเขียนทั้งฉบับตรวจแก้ไข และฉบับที่แก้ไขเสร็จสมบูรณ์แล้วส่งครู

การวัดผลและการประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการทำงาน
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตการตอบคำถาม
4. ตรวจจากผลงานการปฏิบัติกิจกรรม
5. ตรวจจากงานเขียนอธิบาย

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบประเมินตนเอง
2. หนังสือเอกสารประกอบการค้นคว้า
3. ตัวอย่างงานเขียน แบบทดสอบการเขียนอธิบาย
4. แถบบันทึกลีลาและเครื่องเล่นแถบบันทึกลีลา
5. แผ่นใส ปากกา และเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
6. บัตรคำ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินตนเองเรื่องการเขียนอธิบาย

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน

รายการ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	ไม่ปรากฏ 0
1. ข้าพเจ้ามีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนอธิบาย						
2. ข้าพเจ้าสามารถบอกความหมายของการเขียนอธิบายได้						
3. ข้าพเจ้าสามารถอธิบายลักษณะสำคัญของ การเขียนอธิบาย						
4. ข้าพเจ้าสามารถบอกประเภทการเขียนอธิบายได้						
5. ข้าพเจ้าสามารถบอกหลักการเขียนอธิบายได้						
6. ข้าพเจ้าสามารถบอกความแตกต่างของการเขียนบรรยายกับการเขียนอธิบายได้						
7. ข้าพเจ้าสามารถบอกหลักการพัฒนาทักษะการเขียนอธิบายได้						
8. ข้าพเจ้าสามารถลำดับเรื่องราวเพื่อเขียนอธิบายได้						
9. ข้าพเจ้ามีความรู้เรื่องการเลือกใช้ถ้อยคำโวหารเพื่อเขียนอธิบาย						
10. เมื่อกำหนดเรื่องให้อ่านข้าพเจ้าสามารถบอกได้ว่าเป็นงานเขียนอธิบายหรือไม่						

แผนการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

เรื่อง การเขียนแสดงจินตนาการ

เวลา 2 คาบ / 100 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนแสดงจินตนาการ เป็นการเขียนแสดงความคิดคำนึงที่เกิดขึ้นในจิต เมื่อพบเรื่องราวต่าง ๆ แล้ววาดภาพสิ่งที่ได้รับรู้มา โดยใช้อารมณ์ความรู้สึก ประสบการณ์มาเสริมให้เป็นเรื่องราวที่ไม่มีขอบเขต อาจเป็นเรื่องที่แปลกใหม่หรือเหนือความเป็นจริง การเขียนแสดงจินตนาการจึงเป็นการพัฒนาความคิด และงานเขียนเชิงสร้างสรรค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนสามารถเขียนความเรียงแสดงจินตนาการได้ถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายการเขียนแสดงจินตนาการได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการเขียนแสดงจินตนาการได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถกำหนดโครงเรื่องเพื่อเขียนแสดงจินตนาการได้
4. นักเรียนสามารถเขียนความเรียงแสดงจินตนาการได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหา

1. ความหมาย
2. ลักษณะการเขียนแสดงจินตนาการ
3. วิธีสร้างจินตนาการ
4. หลักการเขียนแสดงจินตนาการ

(Handwritten signature and initials)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นสร้างบรรยากาศในการเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียน จากนั้นให้นักเรียนเลือกรูปแบบการทำงานระหว่างทำงานเป็นรายบุคคล ทำงานเป็นคู่ และทำงานเป็นกลุ่ม
2. นักเรียนจัดห้องเรียนให้เหมาะสมตามที่เลือกรูปแบบการทำงาน

ขั้นวินิจฉัยความต้องการทางการเรียน

1. ครูแจกแบบประเมินตนเอง จำนวน 10 ข้อ ให้นักเรียนประเมินตนเอง เรื่องการเขียนแสดงจินตนาการ
2. นักเรียนระบุนิยามและข้อบกพร่องของตนเองเกี่ยวกับการเขียนแสดงจินตนาการที่พบจากแบบประเมิน แล้วบันทึกในสัญญาการเรียน
3. นักเรียนเสนอเนื้อหาและความรู้ที่นักเรียนต้องการเรียนรู้ เรื่องการเขียนแสดงจินตนาการ โดยครูให้นักเรียนอาสาออกมาเขียนบนกระดาน จากนั้นครูเสนอแนะเพิ่มเติม นักเรียนบันทึกในสัญญาการเรียน

ขั้นกำหนดเป้าหมายทางการเรียน

1. นักเรียนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยครูสุ่มถามนักเรียนที่กำหนดจุดประสงค์เป็นรายบุคคล เป็นคู่ หรือเป็นกลุ่ม
2. ครูสุ่มถามนักเรียนที่กำหนดเป็นรายบุคคล เป็นคู่ เป็นกลุ่ม ครูนำเสนอบนกระดาน นักเรียนคนอื่น ๆ เสนอเพิ่มเติม
3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายจุดประสงค์และร่วมกันแก้ไขให้เหมาะสม จากนั้นครูเสนอแนะจุดประสงค์ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ แล้วนักเรียนบันทึกจุดประสงค์ในสัญญาการเรียน

ขั้นเลือกประกอบภารกิจที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย

1. นักเรียนคิดกิจกรรมที่ต้องการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยคิดกิจกรรมที่จะปฏิบัติในช่วงโมงเรียน และนอกช่วงโมงเรียน ซึ่งกิจกรรมจะต้องระบุทักษะที่ใช้ปฏิบัติ แหล่งข้อมูล สถานที่ปฏิบัติ เวลาที่ใช้ปฏิบัติ
2. นักเรียนนำเสนอกิจกรรมที่ได้วางแผนโดยฉายแผ่นใสอธิบายกิจกรรมที่วางแผนปฏิบัติ

3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายกิจกรรมที่นักเรียนวางแผนปฏิบัติ
4. ครูเสนอแนะกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติม
- 5 นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมตามแผนที่กำหนด โดยนักเรียนที่เลือกปฏิบัติกิจกรรมในห้องสมุดให้มารับรายชื่อเอกสารประกอบการค้นคว้า ส่วนนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมในห้องเรียนให้ศึกษาค้นคว้าจากสื่อที่ครูจัดเตรียมไว้ดังนี้

5.1 หนังสือการเขียนเพื่อการสื่อสาร การเขียนสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการเขียน

5.2 เอกสารประกอบการสอนเรื่องการเขียนแสดงจินตนาการ

5.3 เอกสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ นวนิยาย เรื่องสั้น สารคดี

5.4 ตัวอย่างงานเขียนแสดงจินตนาการ

5.5 แดบบันทึกลีลา เครื่องเล่นแดบบันทึกลีลา

6. นักเรียนนำเสนอผลงานการค้นคว้าในช่วงโมงเรียน โดยครูจับฉลากรายชื่อนักเรียนที่ทำงานเป็นรายบุคคล ทำงานเป็นคู่ ทำงานเป็นกลุ่ม

7. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลการปฏิบัติงาน

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่นักเรียนค้นคว้า และครูอธิบายเนื้อหาเพิ่มเติม

9. นักเรียนที่เขียนแสดงจินตนาการ 1 เรื่อง จากหัวข้อเรื่องที่ครูกำหนดให้คือ ถ้าโลกนี้ไม่มีดวงอาทิตย์ สิ่งที่คุณต้องการ อนาคตของฉัน ซึ่งเรื่องที่นักเรียนเขียนกำหนดให้มีความยาวไม่ต่ำกว่า 20 บรรทัด

ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ

1. นักเรียนประเมินผลการเรียนรู้ โดยพิจารณาว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ตามที่กำหนดจุดประสงค์ไว้หรือไม่
2. นักเรียนระบุปัญหาและอุปสรรคที่พบขณะปฏิบัติกิจกรรม พร้อมทั้งระบุแนวทางการแก้ไข แล้วยบันทึกในสมุดงานเขียน
3. นักเรียนประเมินผลงานเขียนแสดงจินตนาการ ซึ่งเลือกประเมินด้วยตนเอง และให้เพื่อนประเมินให้ ในการประเมินงานเขียนให้ตรวจแก้ไขด้วยเครื่องหมายตรวจแก้ไข แล้วนำงานเขียนฉบับตรวจแก้ไข และฉบับแก้ไขสมบูรณ์ส่งครู

การวัดผลและการประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตการร่วมแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตการรายงานผลปฏิบัติกิจกรรม
4. ตรวจสอบผลงานการค้นคว้า
5. ตรวจสอบผลงานเขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบประเมินตนเอง
2. หนังสือเอกสารประกอบการค้นคว้า
3. แบบฝึกหัด
4. ตัวอย่างงานเขียนแสดงจินตนาการ
5. แผ่นใส เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
6. แดบบันทึกลงเสียง เครื่องเล่นแดบบันทึกลงเสียง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินตนเองเรื่องการเขียนแสดงจินตนาการ

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน

รายการ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	ไม่ปรากฏ 0
1. ข้าพเจ้าสามารถบอกความหมายของการเขียนแสดงจินตนาการได้						
2. ข้าพเจ้าสามารถอธิบายลักษณะสำคัญของการเขียนแสดงจินตนาการได้						
3. ข้าพเจ้าอธิบายหลักการเขียนแสดงจินตนาการได้						
4. ข้าพเจ้าสามารถลำดับความคิดแล้วถ่ายทอดจินตนาการได้อย่างน่าสนใจ						
5. ข้าพเจ้าอธิบายหลักการพัฒนาทักษะการเขียนแสดงจินตนาการได้						
6. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองเป็นผู้มีจินตนาการสามารถถ่ายทอดเป็นเรื่องราวต่าง ๆ ได้						
7. ข้าพเจ้าสามารถบอกปัญหาด้านการเขียนแสดงจินตนาการของตนเองได้						
8. เมื่อกำหนดเรื่องราวให้อ่าน ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองสามารถบอกได้ว่าเป็นงานเขียนแสดงจินตนาการหรือไม่						
9. ข้าพเจ้าสามารถกำหนดโครงเรื่องเพื่อเขียนแสดงจินตนาการได้						
10.ข้าพเจ้าสามารถเขียนความเรียงแสดงจินตนาการได้ถูกต้องและน่าสนใจ						

แผนการสอนโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

เรื่อง การเขียนแสดงความรู้สึก

เวลา 2 คาบ / 100 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนแสดงความรู้สึกเป็นการเขียนที่มุ่งแสดงสภาพทางจิตใจของผู้เรียนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยใช้การเขียนพรรณนาสภาพหรือลักษณะ ซึ่งผู้เขียนจะต้องเลือกรายละเอียดความรู้สึกแล้วนำมาเรียบเรียงโดยเลือกใช้ภาษาที่สื่อความรู้สึกให้เด่นชัด ทำให้ผู้อ่านเกิดความซาบซึ้งประทับใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนสามารถเขียนความเรียงแสดงความรู้สึกได้ถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถอธิบายองค์ประกอบในการเขียนแสดงความรู้สึกได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการเขียนแสดงความรู้สึกได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถกำหนดโครงเรื่องเพื่อเขียนถ่ายทอดความรู้สึกได้
4. นักเรียนสามารถเขียนความเรียงแสดงความรู้สึกได้ถูกต้องเหมาะสม

เนื้อหา

1. ถ้อยคำที่ใช้เขียนแสดงความรู้สึก
2. หลักการเขียนแสดงความรู้สึก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นสร้างบรรยากาศในการเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียนแล้วให้นักเรียนเลือกรูปแบบการทำงานระหว่างทำงานเป็นรายบุคคล ทำงานเป็นคู่ ทำงานเป็นกลุ่ม
2. นักเรียนจัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมตามรูปแบบการทำงาน แล้วเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนเรื่องการเขียนแสดงความรู้สึก

ขั้นวินิจฉัยความต้องการทางการเรียน

1. นักเรียนประเมินตนเองเรื่องการเขียนแสดงความรู้สึก จำนวน 10 ข้อ
2. นักเรียนระบุปัญหาและอุปสรรคที่พบจากแบบประเมิน แล้วบันทึกในสัญญาการเรียน
3. นักเรียนเสนอเนื้อหาที่ต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนแสดงความรู้สึก โดยครูสุ่มนักเรียนให้นำเสนอ 5 - 6 คน แล้วครูเขียนบนกระดาน จากนั้นครูเสนอแนะเพิ่มเติม นักเรียนบันทึกในสัญญาการเรียน

ขั้นกำหนดเป้าหมายทางการเรียน

1. นักเรียนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องการเขียนแสดงความรู้สึก
2. นักเรียนนำเสนอจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยครูให้นักเรียนออกมาเขียนบนกระดาน
3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายจุดประสงค์การเรียนรู้ว่ามีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ จากนั้นครูให้คำติชมและแก้จุดประสงค์ที่ยังมีข้อบกพร่อง แล้วนักเรียนบันทึกจุดประสงค์ในสัญญาการเรียน

ขั้นเลือกประกอบภารกิจที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย

1. นักเรียนคิดกิจกรรมที่ต้องการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยกิจกรรมที่นักเรียนคิดวางแผนปฏิบัติต้องระบุทักษะที่ใช้ค้นคว้า แหล่งข้อมูล สถานที่ศึกษาค้นคว้า เวลาที่ใช้ปฏิบัติ และต้องวางแผนปฏิบัติกิจกรรมในชั่วโมงเรียน และนอกชั่วโมงเรียน
2. นักเรียนนำเสนอกิจกรรมโดยครูสุ่มนักเรียนให้ออกมาเขียนบนกระดานและอธิบายให้เพื่อนฟัง

3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายกิจกรรมที่นักเรียนนำเสนอ
4. ครูให้คำติชมและแก้ไขกิจกรรม และเสนอกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้
5. ครูให้นักเรียนคาดหมายแหล่งความรู้ที่จะใช้ค้นคว้า จากนั้นครูจึงเสนอแหล่งค้นคว้าต่าง ๆ ดังนี้
- 5.1 หนังสือการเขียน หนังสือทักษะการสื่อสาร การเขียนสร้างสรรค์
  - 5.2 เอกสารประกอบการสอนเรื่องการเขียนแสดงความรู้สึก
  - 5.3 แดบบันทึกเสียง เครื่องเล่นแดบบันทึกเสียง
  - 5.4 วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์
  - 5.5 ตัวอย่างงานเขียนแสดงความรู้สึก
  - 5.6 แบบฝึกหัด
6. นักเรียนนำเสนอกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติโดยครูจับฉลากรายชื่อนักเรียนให้ออกมารายงาน และนักเรียนคนอื่น ๆ ส่งผลงานการค้นคว้า
7. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายผลการปฏิบัติกิจกรรม
8. ครูให้คำติชม และข้อเสนอเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรม และสรุปเนื้อหาที่นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องการเขียนแสดงความรู้สึก และซักถามข้อสงสัย แล้วอธิบายเพิ่มเติม
9. นักเรียนเขียนความเรียงแสดงความรู้สึก 1 เรื่อง โดยมีความยาวไม่ต่ำกว่า 20 บรรทัด

ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ

1. นักเรียนประเมินผลการเรียนรู้ โดยพิจารณาว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนแสดงความรู้สึกตามที่ได้กำหนดจุดประสงค์ไว้หรือไม่
2. นักเรียนระบุปัญหา และอุปสรรคที่ขัดขวางขณะปฏิบัติกิจกรรม พร้อมทั้งระบุแนวทางแก้ไข แล้วบันทึกในสมุดประกอบการเรียน
3. นักเรียนประเมินผลงานเขียนความเรียงแสดงความรู้สึก โดยเลือกประเมินงานเขียนด้วยตนเองหรือให้เพื่อนเป็นผู้ประเมิน ในการประเมินให้ใช้เครื่องหมายตรวจแก้ไขงานเขียน จากนั้นนักเรียนนำงานเขียนฉบับที่ตรวจแก้ไข และฉบับที่เสร็จสมบูรณ์ส่งครู

การวัดผลและการประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเรียน
2. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
3. สังเกตการร่วมแสดงความคิดเห็น
4. ตรวจสอบผลงานการค้นคว้า
5. ตรวจสอบผลงานเขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบประเมินตนเอง
2. หนังสือเอกสารประกอบการค้นคว้า
3. แดบบันทึกลงเสียง, เครื่องเล่นแดบบันทึกลงเสียง
4. แผ่นใส เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
5. แบบฝึกหัด ตัวอย่างงานเขียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินตนเองเรื่องการเขียนแสดงความรู้สึก

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน

รายการ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	ไม่ปรากฏ 0
1. ข้าพเจ้าสามารถอธิบายความหมายของการแสดงความรู้สึกได้						
2. ข้าพเจ้าสามารถอธิบายองค์ประกอบในการเขียนแสดงความรู้สึกได้						
3. ข้าพเจ้าสามารถอธิบายหลักการเขียนแสดงความรู้สึกได้						
4. ข้าพเจ้ามีความรู้ความเข้าใจเรื่องโวหารภาพพจน์เพื่อนำมาใช้ในการเขียนแสดงความรู้สึก						
5. ข้าพเจ้าคิดว่ากรเขียนแสดงความรู้สึกมีความสำคัญและมีประโยชน์						
6. ข้าพเจ้าสามารถประเมินงานเขียนแสดงความรู้สึกได้ว่าเป็นงานที่ดีหรือไม่						
7. ข้าพเจ้าสามารถกำหนดโครงเรื่องเพื่อเขียนแสดงความรู้สึกได้						
8. ข้าพเจ้าสามารถเรียบเรียงเรื่องราวเพื่อเขียนแสดงความรู้สึกได้						
9. ข้าพเจ้าสามารถเลือกใช้ถ้อยคำภาพพจน์เพื่อเขียนถ่ายทอดเรื่องราวแสดงความรู้สึกได้						
10. ข้าพเจ้าสามารถเขียนความเรียงแสดงความรู้สึกได้						

แผนการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

เรื่องการเขียนบันทึกประสบการณ์

เวลา 2 คาบ / 100 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนบันทึกประสบการณ์ เป็นการเขียนเรื่องราวจากข้อมูลที่ได้พบเห็นหรือรับทราบตามความเป็นจริงมิได้สร้างเรื่องหรือผูกเรื่องราวขึ้นเอง โดยผู้เขียนสามารถสอดแทรกอารมณ์ความรู้สึก และแสดงความคิดเห็นได้ โดยเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนสร้างสรรค์งานเขียนให้น่าสนใจ และผู้เขียนจะต้องบันทึกอย่างสม่ำเสมอ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนสามารถเขียนบันทึกประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์นำทาง

ถูกต้อง

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของการเขียนบันทึกประสบการณ์ได้
2. นักเรียนสามารถบอกหลักการบันทึกประสบการณ์ได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการบันทึกประสบการณ์ได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถเขียนบันทึกประสบการณ์ได้ถูกต้องเหมาะสม

เนื้อหา

1. ความหมายการบันทึกประสบการณ์
2. องค์ประกอบการบันทึกประสบการณ์
3. ประเภทการบันทึกประสบการณ์
4. วิธีการบันทึกประสบการณ์
5. ประโยชน์การบันทึกประสบการณ์

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้

1. ครูสนทนากับนักเรียน และมีตัวอย่างหนังสือที่มีรูปแบบการเขียนบันทึกประสบการณ์พร้อมด้วยสมุดบันทึกให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการบันทึกประสบการณ์
2. นักเรียนเลือกรูปแบบการทำงาน โดยเลือกทำงานเป็นรายบุคคล ทำงานเป็นคู่ หรือทำงานเป็นกลุ่ม
3. นักเรียนสำรวจความพร้อมในการเรียนเรื่องการบันทึกประสบการณ์ตามที่นักเรียนได้วางแผนไว้

ชั้นวินิจฉัยความต้องการทางการเรียน

1. ครูแจกแบบประเมินตนเองให้นักเรียนประเมินตนเองตามสภาพที่เป็นจริง
2. นักเรียนระบุข้อบกพร่องและปัญหาที่พบจากแบบประเมิน แล้วเรียงลำดับปัญหาที่สำคัญที่ควรรีบแก้ไขก่อนหลัง จากนั้นบันทึกในแบบสัญญาการเรียน
3. นักเรียนกำหนดเนื้อหาเรื่องการเขียนบันทึกประสบการณ์ และเสนอสิ่งที่นักเรียนต้องการเรียนรู้แล้วบันทึกในสัญญาการเรียน จากนั้นครูเสนอแนะเนื้อหาเพิ่มเติม

ชั้นกำหนดเป้าหมายทางการเรียน

1. นักเรียนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่องการเขียนบันทึกประสบการณ์ โดยทำเป็นรายบุคคล เป็นคู่ เป็นกลุ่ม แล้วบันทึกในแบบสัญญาการเรียน
2. นักเรียนนำเสนอจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยครูสุ่มถามนักเรียน 3-4 คน
3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายจุดประสงค์ที่นักเรียนกำหนด
4. ครูช่วยแก้ไขจุดประสงค์ให้มีความถูกต้องชัดเจน และเสนอจุดประสงค์อื่น ๆ เพิ่มเติม แล้วให้นักเรียนบันทึกจุดประสงค์ในสัญญาการเรียน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขั้นกำหนดภารกิจที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย

1. นักเรียนคิดกิจกรรมและวางแผนปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้โดยคิดกิจกรรมที่จะปฏิบัติในช่วงเรียน และปฏิบัตินอกช่วงเรียน และปฏิบัตินอกช่วงเรียน ซึ่งกิจกรรมที่ต้องการปฏิบัติจะต้องระบุวิธีการที่ใช้ค้นคว้า แหล่งข้อมูล สถานที่ที่ใช้ปฏิบัติ เวลาที่ใช้ปฏิบัติ แล้วบันทึกในแบบสัญญาการเรียน

2. นักเรียนเสนอกิจกรรมที่วางแผนปฏิบัติ สำหรับนักเรียนที่เลือกทำงานในห้องสมุดให้มารับเอกสารรายชื่อแหล่งข้อมูล ส่วนนักเรียนที่ทำงานในห้องเรียนให้ค้นคว้าจากสื่อการเรียนที่ครูเตรียมไว้ ดังนี้

2.1 หนังสือการเขียน 1 หนังสือการเขียน 2 การเขียนเพื่อการสื่อสารธุรกิจ การเขียนเพื่อการสื่อสาร

2.2 เอกสารการสอนเรื่องการเขียนบันทึกประสบการณ์

2.3 ตัวอย่างงานเขียนบันทึกประสบการณ์

2.4 แบบฝึกหัดการเขียนบันทึกประสบการณ์

2.5 นิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์

2.6 เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียง, แถบบันทึกเสียง

3. นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้มีความรู้เรื่องการเขียนบันทึกประสบการณ์ โดยจัดสัมมนาเรื่อง "บันทึก ประสบการณ์ และความทรงจำ"

4. นำเสนอกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ โดยครูสุ่มนักเรียนที่ทำงานเป็นรายบุคคล 2 คน ทำงานเป็นคู่ 2 คู่ และทำงานเป็นกลุ่ม 2 กลุ่ม ออกมารายงานหน้าชั้น

5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลการปฏิบัติงาน

6. ครูให้คำติชม และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

7. ครูสรุปเนื้อหาการเขียนบันทึกประสบการณ์ และซักถามข้อสงสัยแล้วอธิบายเพิ่มเติม

8. นักเรียนเขียนบันทึกประสบการณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์ในอาทิตย์ที่แล้ว โดยมีความยาวไม่ต่ำกว่า 20 บรรทัด

ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ

1. นักเรียนประเมินผลการเรียนรู้ โดยพิจารณาว่านักเรียนรู้ได้ตามที่กำหนดจุดประสงค์ไว้หรือไม่

2. นักเรียนระบุปัญหา และอุปสรรคที่ขัดขวางขณะปฏิบัติกิจกรรมและระบุแนวทางแก้ไขปัญหา แล้วบันทึกในสัญญาการเรียน

3. นักเรียนประเมินผลงานเขียนบันทึกประสบการณ์ โดยประเมินด้วยตนเอง หรือให้เพื่อนเป็นผู้ประเมิน ในการประเมินให้ใช้เครื่องหมายตรวจแก้ไขงานเขียน แล้วแก้ไขงานเขียนตามข้อผิดพลาดที่พบ จากนั้นทำงานเขียนฉบับที่ตรวจแก้ไข และฉบับที่แก้ไขแล้วส่งครู

การวัดผลและการประเมินผล

1. สังเกตการทำงาน
2. สังเกตความสนใจในการทำงาน
3. สังเกตการร่วมแสดงความคิดเห็น
4. ตรวจผลงานการค้นคว้า
5. ตรวจงานเขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบประเมินตนเอง
2. เอกสารประกอบการค้นคว้า ได้แก่ หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์
3. แผ่นใส เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
4. แถบบันทึกเสียง, เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียง
5. ตัวอย่างงานเขียนบันทึกประสบการณ์
6. แบบฝึกหัดการเขียนบันทึกประสบการณ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินตนเองเรื่องการเขียนบันทึกประสบการณ์

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

1. นักเรียนระบุปัญหาและข้อบกพร่องของตนเองในการเรียนเรื่องการเขียนบันทึกประสบการณ์
  - 1.....
  - 2.....
  - 3.....
  - 4.....
2. สิ่งที่นักเรียนต้องการแก้ไขเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนบันทึกประสบการณ์
  - 1.....
  - 2.....
  - 3.....
  - 4.....
3. สิ่งที่นักเรียนต้องการเรียนรู้เรื่องการเขียนบันทึกประสบการณ์
  - 1.....
  - 2.....
  - 3.....
  - 4.....
4. สิ่งที่นักเรียนคาดหวังว่าจะต้องเกิดขึ้นหลังจากที่ได้เรียนเรื่องการเขียนบันทึกประสบการณ์
  - 1.....
  - 2.....
  - 3.....
  - 4.....
5. ประโยชน์ที่นักเรียนคาดว่าจะได้รับจากเรียนเรื่องการเขียนบันทึกประสบการณ์
  - 1.....
  - 2.....
  - 3.....
  - 4.....

แผนการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

เรื่อง การเขียนแสดงทัศนะ

เวลา 2 คาบ / 100 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนแสดงทัศนะเป็นการเขียนเพื่อแสดงความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีเหตุผล เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและมีความคิดเห็นคล้ายคลึงตามสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอ ดังนั้น การเขียนแสดงทัศนะที่ดีจะต้องมีเหตุผลที่น่าเชื่อถือสนับสนุนและมีหลักการที่ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนสามารถเขียนแสดงทัศนะได้ถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายการเขียนแสดงทัศนะได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างการเขียนแสดงทัศนะได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการเขียนแสดงทัศนะได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถเขียนแสดงทัศนะได้ถูกต้องเหมาะสม

เนื้อหา

1. ความหมายของการเขียนแสดงทัศนะ
2. โครงสร้างของการเขียนแสดงทัศนะ
3. ประเภทของการเขียนแสดงทัศนะ
4. จุดมุ่งหมายของการเขียนแสดงทัศนะ
5. หลักการเขียนแสดงทัศนะ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นสร้างบรรยากาศในการเรียน

ครูสนทนากับนักเรียนแล้วให้นักเรียนฟังเพลงจากแถบบันทึกเสียง “เพลงยิ่งสูงยิ่งหนาว” ขับร้องโดย เรวดี พุฒินันท์ จากนั้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลงที่ได้ฟัง โดยเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระและครูยอมรับความคิดเห็นพร้อมกับกล่าวชื่นชม

2. นักเรียนเลือกรูปแบบการทำงานที่พอใจ ได้แก่ ทำงานเป็นรายบุคคล ทำงานเป็นคู่ ทำงานเป็นกลุ่ม จากนั้นนักเรียนจัดห้องเรียนให้เหมาะสมตามรูปแบบที่เลือกและเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนเรื่องการเขียนแสดงทัศนะ

ขั้นวินิจฉัยความต้องการทางการเรียน

1. นักเรียนประเมินตนเองโดยพิจารณาว่านักเรียนมีปัญหา และข้อบกพร่องที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ เรื่องการเขียนแสดงทัศนะในข้อใดบ้าง โดยนักเรียนเขียนปัญหาและข้อบกพร่องในกระดาษที่ครูแจกให้

2. นักเรียนเรียงลำดับปัญหาและข้อบกพร่องจากปัญหาที่มีความสำคัญมากไปน้อย แล้วบันทึกในสัญญาการเรียน จากนั้น นักเรียนกำหนดเนื้อหาเรื่องการเขียนแสดงทัศนะที่ต้องการเรียนรู้แล้วบันทึกในสัญญาการเรียน

3. ครูแจกแบบประเมินตนเองเรื่องการเขียนแสดงทัศนะ จำนวน 10 ข้อ ให้นักเรียนประเมินตนเอง

ขั้นกำหนดเป้าหมายทางการเรียน

1. นักเรียนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องการเขียนแสดงทัศนะ โดยนักเรียนกำหนดจุดประสงค์เป็นรายบุคคล เป็นคู่ เป็นกลุ่ม

2. นักเรียนบันทึกเป้าหมายการเรียนรู้ในแบบบันทึกสัญญาการเรียน

ขั้นเลือกประกอบภารกิจที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย

1. นักเรียนคิดกิจกรรมที่ต้องการปฏิบัติ โดยวางแผนปฏิบัติกิจกรรมในช่วงเรียน และนอกช่วงเรียน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

2. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนด โดยนักเรียนที่เลือกทำงานใน

ห้องสมุดให้มารับรายชื่อ เอกสารประกอบการค้นคว้า ส่วนนักเรียนที่เลือกทำงานในห้องเรียน ให้ศึกษาค้นคว้าจากสื่อการเรียนที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ ดังนี้

- 5.1 หนังสือการเขียนเพื่อการสื่อสาร ทักษะการสื่อสาร หนังสือเรียน
วรรณวิจารณ์ การเขียนเพื่อการสื่อสารธุรกิจ การเขียนสำหรับการสื่อสาร
- 5.2 เอกสารประกอบการสอนเรื่องการเขียนแสดงทัศนะ
- 5.3 วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์
- 5.4 เอกสารตัวอย่างงานเขียนแสดงทัศนะ
- 5.5 แบบทดสอบเรื่องการเขียนแสดงทัศนะ
- 5.6 แถบบันทึกเสียงเรื่องการเขียนแสดงทัศนะ, เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียง
- 5.7 วีดิทัศน์เกี่ยวกับการแสดงทัศนะ
6. ครูกำหนดเวลา 10 นาที ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยซักถาม
พูดคุยกับเพื่อน ๆ และแลกเปลี่ยนงานที่ได้ศึกษาค้นคว้า โดยแสดงความคิดเห็นร่วมกัน
7. นักเรียนนำเสนอผลการปฏิบัติกิจกรรมโดยครูสุ่มนักเรียนที่ทำงานเป็น
รายบุคคล ทำงานเป็นคู่ ทำงานเป็นกลุ่ม และนักเรียนคนอื่น ๆ ส่งผลงานการปฏิบัติกิจกรรม
8. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานที่นำเสนอ ครูให้
คำติชม และเสนอแนะเพิ่มเติม
9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเรื่องการเขียนแสดงทัศนะ โดยสุ่ม
นักเรียน ให้อธิบายเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ และครูพูดสรุปอีกครั้ง
10. นักเรียนเขียนแสดงทัศนะ 1 เรื่อง มีความยาวไม่ต่ำกว่า 20 บรรทัด

ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ

1. นักเรียนประเมินผลการเรียนรู้เรื่องการเขียนแสดงทัศนะ โดยพิจารณาว่า
นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่
2. นักเรียนระบุปัญหาและอุปสรรคที่ขัดขวางการปฏิบัติกิจกรรมและระบุ
แนวทางแก้ไขปัญหา แล้วบันทึกในสัญญาการเรียน
3. นักเรียนประเมินผลงานเขียนแสดงทัศนะด้วยตนเองหรือให้เพื่อนเป็น
ผู้ประเมิน ในการประเมินให้ตรวจแก้ไขในงานเขียนด้วยเครื่องหมายต่าง ๆ
4. นักเรียนแก้ไขงานเขียนตามที่พบข้อผิดพลาด แล้วนำงานเขียนฉบับตรวจ
แก้ไข และฉบับที่แก้ไขแล้วส่งครู

การวัดผลและการประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการทำงาน
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. สังเกตการรายงานผล
4. ตรวจงานเขียนแสดงทัศนะ

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบประเมินตนเอง
2. แผ่นใส; เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
3. หนังสือประกอบการค้นคว้า
4. เอกสารรายชื่อประกอบการค้นคว้า
5. เอกสารการสอนเรื่องการเขียนแสดงทัศนะ
6. แถบบันทึกเสียง, เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียง
7. ตัวอย่างงานเขียน แบบฝึกหัดการเขียนแสดงทัศนะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินตนเองเรื่องการเขียนแสดงทัศนะ

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

1. ปัญหาและอุปสรรคที่นักเรียนคาดว่าจะเกิดขึ้นในการเขียนเรื่องการเขียนแสดงทัศนะ
  - 1.....
  - 2.....
  - 3.....
  - 4.....
2. ข้อบกพร่องของตนเองในการเรียนเรื่องการเขียนแสดงทัศนะ
  - 1.....
  - 2.....
  - 3.....
  - 4.....
3. สิ่งที่นักเรียนต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับการเรียนเรื่องการเขียนแสดงทัศนะ
  - 1.....
  - 2.....
  - 3.....
  - 4.....
4. สิ่งที่นักเรียนคาดว่าจะต้องเกิดขึ้นหลังจากที่ได้เรียนเรื่องการเขียนแสดงทัศนะ
  - 1.....
  - 2.....
  - 3.....
  - 4.....
5. นักเรียนคาดว่าจะนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาทักษะอื่น ๆ ได้อย่างไรบ้าง
  - 1.....
  - 2.....
  - 3.....
  - 4.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนโดยวิธีปกติ

เรื่อง การใช้โวหารในการเขียน

เวลา 2 คาบ/ 100 นาที

สาระสำคัญ

โวหาร เป็นการเรียบเรียงข้อความให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง โดยการเลือกสรรถ้อยคำ เป็นอย่างดี มีความสละสลวยเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อ่านเข้าใจ ดังนั้นการเขียนเรื่องราวต่าง ๆ ควรเลือกใช้โวหารที่มีอยู่ 5 ประเภท คือ บรรยายโวหาร พรรณาโวหาร อุปมาโวหาร เทศนาโวหาร สาธกโวหาร ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและตรงตามจุดมุ่งหมายของการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนสามารถเขียนความเรียงโดยเลือกใช้โวหารประกอบการเขียนได้ถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของโวหารชนิดต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอธิบายความแตกต่างของโวหารแต่ละชนิดได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการเขียนโวหารชนิดต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถเขียนความเรียงโดยเลือกใช้โวหารประกอบการเขียนได้

ถูกต้อง

เนื้อหา

โวหาร หมายถึง วิธีการเรียบเรียงข้อความให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง โดยการเลือกสรร ถ้อยคำเป็นอย่างดี มีความสละสลวย เพื่อถ่ายทอดให้ผู้อ่านเข้าใจหรือเกิดความรู้สึกตรงตามความต้องการของผู้เขียนโวหารจึงเป็นไปตามประเภทและความมุ่งหมายของเนื้อเรื่องที่เขียน

โวหาร แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. บรรยายโวหาร
2. พรรณนาโวหาร
3. อุปมาโวหาร
4. สาธกโวหาร
5. เทศนาโวหาร

1. **บรรยายโวหาร** คือ โวหารที่ใช้เล่าเรื่อง บอกเล่า หรืออธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ตามลำดับเหตุการณ์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาอย่างชัดเจนตรงประเด็น

หลักในการเขียนบรรยายโวหาร

1. เขียนเรื่องที่เป็นข้อเท็จจริง ซึ่งผู้เขียนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน
2. เขียนเฉพาะสาระสำคัญ ไม่จำเป็นต้องมีพลความ หรือข้อความปลุกย่อยเสริม
3. เขียนตรงไปตรงมาอย่างรวดเร็ว ไม่เยิ่นเย้อ มุ่งที่ความชัดเจนเป็นหลัก
4. ใช้ภาษาเขียนที่เข้าใจง่าย
5. เรียบเรียงข้อความคิดให้เป็นระเบียบต่อเนื่อง สัมพันธ์กันตามลำดับเหตุการณ์

ตัวอย่าง การเขียนบรรยายโวหาร

“เปียนโน เป็นเครื่องดนตรีของฝรั่งซึ่งวิวัฒนาการมาจากพิณ นิยมเล่นกันในยุโรปมาเป็นเวลาร่วม 400 ปีแล้ว เปียนโนจะเข้ามาสู่ประเทศไทยสมัยใด ผู้เขียนไม่ทราบ คาดคะเนเองว่าคงเป็นสมัยรัชกาลที่ 5 เพราะคุณทวดของผู้เขียนท่านเคยเล่าว่า “หนีลงเรือจากบ้านที่หน้าวัดเสียบพายไปมาถึงยานนาวา ไปดูฝรั่งกอดกันรำทำเป็นคู่ ๆ มีนายฝรั่งนั่งเอามือสองข้างกระดิกนิ้วตีเพลงไปมาบนแท่นสีด้าคล้ายหีบใหญ่”

(นายแพทย์พูนพิศ อมาตยกุล “สยามสังคีต”)

2. **พรรณนาโวหาร** คือ โวหารที่ใช้พรรณนาเรื่องราวหรือความรู้สึกอย่างละเอียด ลอช โดยมุ่งให้ผู้อ่านผู้ฟังเกิดความรู้สึกซาบซึ้ง ซึ่งเกิดความรู้สึกคล้อยตาม พรรณนาโวหารมักใช้กับการชมต่าง ๆ เช่น ชมสถานที่ ชมใจม สรรเสริญบุคคล หรือใช้พรรณนาอารมณ์ความรู้สึก เช่น รัก โกรธ เกลียด ชื่นชม เศร้า เสียใจ เป็นต้น

หลักการเขียนพรรณนาโวหาร

1. ใช้ถ้อยคำที่เลือกสรรแล้วเพื่อสื่อความหมาย อารมณ์ และความรู้สึกที่ชัดเจน
2. เขียนใจความเน้นให้เกิดจินตนาการ อารมณ์สะเทือนใจ และความรู้สึกร่วมกับผู้เขียน
3. ใช้ภาพพจน์หรืออุปมาโวหาร เพื่อให้ได้อารมณ์หรือจินตนาการคล้อยตาม

ตัวอย่าง การเขียนพรรณนาโวหาร

“หลังจากที่นั่งหลังซดหลังแข็งมาในรถเมล์ ไชยกเขยกไปตามทางขรุขระลุ่ม ๆ ดอน ๆ เป็นหลุมเป็นบ่อ จนเราเมื่อยแล้วเมื่อยอีก จะบ่นอุทธรณ์ไปก็ไร้ที่ เพราะไม่มีใครรับฟัง ในที่สุดเราก็มาถึงที่พักเชิงเขาเป็นเวลาเย็นมากแล้ว ดวงอาทิตย์กลมโตสีแดงช่วงโชติกำลังคล้อยลงตามลำดับอากาศเยือกเย็นลงอย่างรวดเร็ว บรรยากาศโดยรอบมีแต่ความเงียบสงัด และวังเวงไปทุกหนทุกแห่ง”

(ดร.ศักดิ์ศรี แยมน์ดดา “สำนวนเรียงความ”)

ข้อความนี้เป็นพรรณนาโวหาร เพราะมีผลความประกอบเนื้อหาเป็นอันมาก ถ้าตัดผลความอันเป็นส่วนประกอบนี้ออก จะเหลือแต่เนื้อหาสั้น ๆ เท่าที่มีอยู่เป็นบรรยายโวหาร ดังนี้

“ในที่สุด หลังจากการเดินทางอันลำบากยิ่งแล้ว เราก็มาถึงบ้านพักเชิงเขาในเวลาใกล้ค่ำ”

4. **อุปมาโวหาร** คือ โวหารเปรียบเทียบเพื่อให้เข้าใจหรือเห็นภาพชัดเจนขึ้น ทั้งด้านความหมาย ภาพ และอารมณ์ มักใช้เป็นโวหารเสริมโวหารชนิดอื่น ๆ เช่น บรรยายโวหาร พรรณนาโวหารและเทศนาโวหาร เพื่อช่วยเพิ่มอรรถรสของถ้อยคำและเนื้อความให้ไพเราะ และช่วยให้เข้าใจหรือเห็นภาพชัดเจนขึ้น

ลักษณะของอุปมาโวหาร คือ

1. เปรียบเทียบลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องอธิบายมากและยากที่จะอธิบายได้เหมือน โดยใช้สำนวนอุปมา เช่น ตาคำเหมือนนิล ตัวดำเหมือนกา ดวงหน้างามเหมือนพระจันทร์วันเพ็ญ ฯลฯ

2. เปรียบเทียบอาการต่าง ๆ เช่น อนาคตังรายสีห์ ว่องไวดังจักรผัน งานค้ำมากเหมือนดินพอกหางหมู ฯลฯ

3. เปรียบเทียบความรู้สึกต่าง ๆ เช่น เจ็บเหมือนถูกศรปัก รักเหมือนแก้วตาเกลียดเหมือนศัตรูคู่อาฆาต เศร้าเหมือนตายจากกัน ฯลฯ

การเขียนอุปมาโวหาร ต้องมีศิลปะในการเลือกข้ออุปมาให้เหมาะสมแก่ข้ออุปไมย ข้ออุปมานั้นมักจะง่ายกว่าอุปไมย เพราะขยายหรือยกสิ่งที่เห็นชัดมาเปรียบเทียบ

4. เล่นสำนวนด้วยคำและความหมายให้ไพเราะกินใจ

ตัวอย่าง อุปมาโวหาร

“ดอกจันทร์กระท้อร่วงพรุ แต่มิได้หล่นสู่พื้นดินทีเดียว กลับสีขาของมันน้อย ๆ และอ่อนนุ่มปลิวกระจายตามลมเหมือนฝูงผึ้งซึ่งแตกรัง ไปตกที่นั่นนิตที่นั่นน้อย บนพื้นสีเขียว ในลำคูเกลือกกลางคอรอบโคนต้นอย่างที่เคยหล่นมาแล้วในชีวิตของมัน ต่างแต่วันนี้ไม่มีใครจะเหยี่ยวแล ไม่มีใครเขาจะเอาใจใส่ไม่มีแม้แต่เด็กจะเก็บไปร้อยเป็นพวงมาลัยเล่น หรือใส่พานบูชาพระ บางกลับเคราะห์ร้ายปลิวไปตกกลางกลางทางเดิน ก็รังแต่จะถูกเหยียบย่ำแหลกเหลวไปได้ฝ่าเท้าที่โหดร้ายของคนที่ไม่รู้จักค่าของมัน ทำนองเดียวกับหัวใจอันบริสุทธิ์ของหญิงสาว ถูกขยี้โดยชายผู้ไม่รู้จักคุณค่าของความรัก”

(มาลัย ชูพินิจ “แผ่นดินของเรา”)

4. สาธกโวหาร คือ โวหารที่มุ่งให้ความชัดเจน โดยการยกตัวอย่างเพื่ออธิบายให้แจ่มแจ้ง หรือสนับสนุนความคิดเห็นที่เสนอให้นักเน้นน่าเชื่อถือ

สาธกโวหารเป็นโวหารเสริมบรรยายโวหาร พรรณนาโวหารและเทศนาโวหาร การเลือกตัวอย่างมีหลักคือ ควรเลือกให้เข้ากับเนื้อความ จึงจะทำให้สื่อความหมายได้ชัดเจน

ตัวอย่างสาธกโวหาร

“คนเราต้องเอาอย่างมดอย่าไปเอาอย่างหนอน เพราะมดนั้นถึงมันจะตัวเล็กนิดเดียว แต่ก็ขยันขันแข็ง สามารถลากเหยื่อชิ้นใหญ่ ๆ ได้สบาย แต่ถึงกระนั้นมันก็กลับกินอาหารแต่น้อย จนแหวคอดกิว ผิดกันกับหนอน ซึ่งเกียจคร้าน เอาแต่กินทั้งวันโดยไม่ทำงานทำการอะไรจนตัวอ้วนอู้ย้าย ผลสุดท้ายก็กลายเป็นเหยื่ออันโอชะของนกของปลา”

(ประภัสสร เสวิกุล : ลอดลายมังกร)

5. **เทศนาโวหาร** คือ โวหารที่สั่งสอนหรือชักจูงใจให้เห็นคล้อยตาม ซึ่งจะใช้เสนอทัศนะชี้แนะ หรือให้ข้อสังเกต โดยมีจุดมุ่งหมายแสดงความแจ่มแจ้งหรือมุ่งชักจูงให้ผู้อ่านคิดเห็นคล้อยตามผู้เขียน

หลักการเขียนเทศนาโวหาร

1. ต้องใช้โวหารอื่นมาประกอบ เช่น บรรยายโวหาร สาธกโวหาร หรืออุปมาโวหาร เพื่อให้ชัดเจนขึ้น สามารถชักจูงความคิดเห็นของผู้อ่านให้คล้อยตามผู้เขียน
2. ผู้เขียนต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนเป็นอย่างดี

ตัวอย่างเทศนาโวหาร

“การที่จะแสดงให้เห็นปรากฏว่ารักชาติมากกว่ารักตน มุ่งประโยชน์ของชาติยิ่งกว่าประโยชน์ของตนนั้นก็มิใช่ที่เป็นทางดีที่สุดคือ ผู้ใดมีหน้าที่อย่างไรคงตั้งใจกระทำหน้าที่อันนั้นไปให้ดีที่สุดเท่าที่สามารถจะกระทำได้ ผู้ที่เป็นข้าราชการมีหน้าที่อย่างไรก็ควรตั้งใจกระทำหน้าที่ของตนโดยซื่อสัตย์สุจริตสม่ำเสมอ ไม่ควรทำแต่เฉพาะต่อหน้าที่นั่งหรือต่อหน้าผู้ใหญ่ ต่อหน้าทำอย่างไร กลับหลังก็ทำอย่างนั้น”

(พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6 “ปลุกใจเสือป่า”)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูตีคภาพพระอาทิตย์ตกดินบนกระดานแล้วสนทนากับนักเรียนถึงความงดงามของภาพ
2. ครูฉายแผ่นใสข้อความที่บรรยายงดงามของภาพ 2 ข้อความ ซึ่งข้อความทั้ง 2 มีความแตกต่างกันคือ ข้อความที่ 1 ใช้ถ้อยคำเรียบง่าย ข้อความที่ 2 ใช้ถ้อยคำบรรยายความงดงามอย่างสละสลวยมีการเลือกสรรถ้อยคำที่ไพเราะ จากนั้นครูให้นักเรียนเลือกข้อความใดข้อความหนึ่ง และให้บอกเหตุผลประกอบการเลือก แล้วครูโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่องการใช้โวหารในการเขียนว่าการเลือกสรรถ้อยคำเพื่อใช้ในการเขียนเรียกว่า โวหารนั้นมีความสำคัญต่อการเขียนเพราะทำให้งานเขียนน่าสนใจและมีคุณค่า ซึ่งนักเรียนจะได้เรียนในวันนี้ และหลังจากเรียนเสร็จแล้วนักเรียนจะต้องสามารถเขียนความเรียงโดยเลือกใช้โวหารประกอบการเขียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ขั้นสอน

1. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับโวหารที่ใช้ในการเขียนที่นักเรียนรู้จัก จากนั้นครูแจกใบความรู้ที่มีเนื้อหาประกอบด้วย ความหมายของโวหารชนิดต่าง ๆ หลักการเขียนโวหาร แล้วครูอธิบายเนื้อหาสลับกับตั้งคำถามให้นักเรียนตอบเป็นรายบุคคล และตอบพร้อมกัน
2. ครูแจกตัวอย่างงานเขียน ให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาว่าเป็นโวหารชนิดใด
3. ครูให้นักเรียนค้นหาโวหารที่ใช้ในการเขียนจากวารสาร นิตยสารที่ครูมอบหมายให้นักเรียนนำมาและที่ครูจัดเตรียมไว้
4. ครูสุ่มนักเรียนให้ออกมาอ่านงานเขียนที่นักเรียนคัดเลือกแล้วให้เพื่อนระบุว่าเป็นการใช้โวหารชนิดใด
5. ครูให้นักเรียนฝึกเขียนโวหารประเภทต่าง ๆ โดยแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน แล้วนำเสนอหน้าห้อง
6. ครูให้นักเรียนเขียนความเรียง 1 เรื่อง โดยเลือกใช้โวหารชนิดต่าง ๆ ประกอบการเขียน ซึ่งเรื่องที่เขียนกำหนดความยาวไม่ต่ำกว่า 20 บรรทัด

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเรื่องการใช้โวหารในการเขียน โดยครูฉายแผ่นใส สรุปเนื้อหา แล้วซักถามข้อสงสัย
2. ครูสุ่มนักเรียนให้อธิบายความแตกต่างของโวหารแต่ละชนิด จากนั้นครูสรุปอีกครั้ง

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามของนักเรียน
2. สังเกตการร่วมแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
4. ตรวจผลงานเขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. รูปภาพ
3. แผ่นใส เครื่องฉายแผ่นใส
4. วารสาร นิตยสาร
5. ตัวอย่างโวหาร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง การเขียนเล่าเรื่อง

เวลา 2 คาบ / 100 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนเล่าเรื่อง เป็นการเขียนถ่ายทอดประสบการณ์ที่ได้รับจากการฟังการอ่าน หรือได้ประสบการณ์ด้วยตนเอง แล้วถ่ายทอดให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ความสำคัญของการเขียนเล่าเรื่อง จึงอยู่ที่ความสามารถในการลำดับความ และการเลือกใช้ถ้อยคำโวหารในการถ่ายทอดเรื่องราวให้น่าสนใจชวนติดตามอ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้**จุดประสงค์ปลายทาง**

นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องโดยเลือกใช้โวหารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของการเขียนเล่าเรื่องได้ถูกต้อง
2. นักเรียนบอกองค์ประกอบของการเขียนเล่าเรื่องได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการเขียนเล่าเรื่องได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถวางโครงเรื่องเพื่อเขียนเล่าเรื่องได้ถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องโดยเลือกใช้ถ้อยคำโวหารได้ถูกต้อง

เนื้อหา**ความหมาย**

การเขียนเล่าเรื่อง คือการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ที่ได้พบเห็น หรือได้จากการอ่าน และการถ่ายทอดจากผู้อื่น นำมาเรียบเรียงใหม่ให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องราว ตาม วัตถุประสงค์ของผู้เขียน

ลักษณะการเขียนเล่าเรื่อง

การเขียนเล่าเรื่อง เป็นการเขียนเกี่ยวกับประสบการณ์ส่วนตัว หรือเรื่องราวที่ผู้เขียนประทับใจ ดังนั้นการเขียนเล่าเรื่องจึงขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของผู้เขียนว่าต้องการนำเสนอเรื่องราวเพื่อความบันเทิง เพื่อให้ความรู้ หรือ เพื่อสั่งสอนอบรม เป็นต้น

การเขียนเล่าเรื่องเป็นการเขียนที่ลำดับเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน ทำให้การกำหนดโครงเรื่องง่ายขึ้น เพราะผู้เขียนมีข้อมูลพร้อมแล้ว เพียงแต่กำหนดโครงเรื่อง ตามเรื่องราวที่พบเห็น แล้วตั้งคำถามว่า เกิดอะไรขึ้นนั่นเองแล้วรวบรวมข้อมูลว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่งไร กับใคร แล้วสอดแทรกทัศนคติความเห็น อารมณ์ ความรู้สึก เพื่อให้เรื่องที่เขียนมีสีสัน สนุกสนานน่าสนใจ ชวนติดตามอ่านมากขึ้น

จุดมุ่งหมายในการเขียนเล่าเรื่อง

การเขียนเล่าเรื่องมีจุดมุ่งหมายในการเขียนดังต่อไปนี้

1. เพื่อความบันเทิง เช่น การเขียนเล่านิทาน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด ได้รับความเพลิดเพลิน
2. เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ส่วนตัว อาจเป็นประสบการณ์ที่ฝังใจ หรือประทับใจของผู้เล่า อาจแฝงข้อคิด ปรัชญา และข้อข้อใจที่ผู้เล่าต้องการถ่ายทอด
3. เพื่อปลุกใจ ชักจูง ให้ผู้รับสารเปลี่ยนทัศนคติ เปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดี
4. เพื่อให้ความรู้และอธิบายหลักเกณฑ์หรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ
5. การเขียนเพื่อสั่งสอนอบรม ช้อร้อง ขอความเห็นใจ ขอให้ละเว้นการกระทำ เช่น การเขียนเล่าเรื่องเกี่ยวกับผลการทำบาป
6. เพื่อแสดงความคิดเห็น และเสียดสีสังคม การเขียนเล่าเรื่องแบบนี้ ผู้เขียนควรมีประสบการณ์และมีข้อมูลมาประกอบให้ถูกต้อง
7. เพื่อให้ผู้รับสารเกิดจินตนาการ เช่น การเขียนนวนิยายเรื่องสั้น โดยที่ผู้อ่านจะต้องใช้ความคิดสร้างจินตนาการตามสิ่งที่ผู้เขียนเล่า
8. เพื่อเชิญชวน หรือชักชวนให้ผู้อ่านทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามที่ผู้เขียนต้องการ

องค์ประกอบในการเขียนเล่าเรื่อง

การเขียนเล่าเรื่องมีส่วนประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ชื่อเรื่อง การกำหนดชื่อเรื่องจะต้องคำนึงถึงความน่าสนใจ ครอบคลุมใจความสำคัญของเนื้อเรื่องทั้งหมด มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ

2. บทนำ หรือตอนเริ่มต้น เป็นส่วนสำคัญที่แนะนำให้ผู้อ่านมุ่งความสนใจไปสู่เรื่อง บทนำที่เขียนดีจะทำให้ผู้อ่านอยากอ่าน ซึ่งในการเขียนนั้นจะต้องเขียนไว้ความสนใจ โดยอาจตั้งเป็นคำถาม หรือข้อชวนคิดให้ผู้อ่านอยากรู้เรื่องต่อไป อาจยกสุภาษิต คำขวัญ หรือคำคมขึ้นมากล่าว หรืออาจจะให้คำจำกัดความ หรือยกเรื่องแปลก ๆ มากกล่าว สิ่งสำคัญคือการเขียนบทนำจะต้องสอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง ไม่ควรมีรายละเอียดมากเกินไป

3. เนื้อเรื่อง ส่วนนี้เป็นส่วนที่ยาวที่สุด ควรแบ่งเป็นหลายย่อหน้า ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ควรเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งเท่านั้น เนื้อหาแต่ละย่อหน้าจะต้องมีการจัดลำดับเนื้อหาให้เหมาะสม มีความต่อเนื่องกัน ทำให้ผู้อ่านติดตามเรื่องได้ตลอด และเนื้อหามีความสัมพันธ์กัน อยู่ในขอบเขตของชื่อเรื่อง

4. บทสรุป เป็นส่วนสรุปช่วยให้ผู้อ่านรู้แน่ชัดว่าผู้เขียนต้องการแสดงความคิดเห็นเรื่องใด โดยจะต้องเขียนให้เกิดความประทับใจ เกิดความศรัทธาในความคิดของผู้เขียน อาจสรุปด้วยการให้ข้อคิด การตั้งคำถามชวนคิด แนะนำวิธีปฏิบัติตน ชักชวนสั่งสอน ชี้ให้เห็นปัญหา

ประเภทการเขียนเล่าเรื่อง

การเขียนเล่าเรื่องแบ่งได้ 2 ประเภทคือ

1. การเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ คือ การเขียนเล่าเรื่องเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้เขียนเอง หรือเหตุการณ์ที่ผู้เขียนมีโอกาสทราบหรือพบเห็นจากชีวิตประจำวัน จากการเดินทางท่องเที่ยวจากการสนทนา เหตุการณ์เหล่านี้อาจเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและประทับใจผู้เล่ามากพอที่จะถ่ายทอดให้ผู้อื่นทราบ

2. การเขียนเล่าเรื่องที่อ่าน การอ่านเป็นการแสวงหาความรู้ และประสบการณ์ได้อย่างดีวิธีหนึ่ง ดังนั้นการถ่ายทอดเรื่องราวที่อ่านไปสู่คนอื่น ผู้เขียนจะต้องรวบรวมข้อมูลจากการอ่าน แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ แต่ยังคงเนื้อหาเดิมเพื่อถ่ายทอดให้ผู้อื่นรับรู้

หลักการเขียนเล่าเรื่อง

1. เลือกหัวข้อเรื่องที่จะเขียน โดยพิจารณาว่าเป็นเรื่องที่ตนเองมีความรู้ มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นอย่างดีที่สุด

2. ตั้งวัตถุประสงค์ในการเขียนว่าต้องการให้ผู้อ่านได้รับสิ่งใด หรือต้องการถ่ายทอดอะไร

3. รวบรวมความคิด และเรื่องราวที่เกี่ยวข้องค้นหาข้อมูลประกอบ แล้วกำหนดประเด็นสำคัญเป็นข้อ ๆ แล้ววางโครงเรื่องให้มีองค์ประกอบ บทนำ เนื้อหา บทสรุป

4. เลือกใช้ถ้อยคำที่ทำให้มองเห็นภาพ เกิดความรู้สึกและเป็นถ้อยคำที่มีความหมายชัดเจน อ่านแล้วเข้าใจง่าย การเรียงลำดับถ้อยคำถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ สะกดการันต์ถูกต้อง

5. เลือกใช้โวหารให้เหมาะสมกับเรื่อง โดยเลือกใช้บรรยายโวหาร พรรณนาโวหาร อุปมาโวหาร สาธกโวหาร เทศนาโวหาร

ประโยชน์การเขียนเล่าเรื่อง

1. สร้างความบันเทิง ผ่อนคลายความเครียดแก่ผู้อ่าน
2. สร้างจินตนาการให้กับผู้อ่าน
3. สร้างแนวความคิดใหม่และช่วยให้ผู้อ่านนำความคิดต่าง ๆ มาผสมผสานกัน เกิดเป็นการสร้างพฤติกรรมที่ดี โดยเฉพาะการอ่านนิทาน หรืออ่านเรื่องเล่าที่เป็นบทความต่าง ๆ
4. ช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้ มีประสบการณ์ที่ได้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่น่ารู้เป็นการเปิดทางไปสู่อนาคต
5. ช่วยสร้างสรรค์ตัวบุคคลและสังคม สะท้อนให้เห็นความสำคัญและความเลื่อมโทรมของสังคมมนุษย์ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงสังคมให้ดีขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต
6. การเขียนเล่าเรื่องช่วยพัฒนาตัวผู้เขียน ให้รู้จักใช้ภาษาได้ดีและถูกต้อง เป็นผู้รักการค้นคว้า รู้จักบันทึกเรื่องราวที่เป็นประโยชน์ ช่วยให้ลำดับความคิดต่าง ๆ ของคนได้ดีทำให้มีทักษะในการเขียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูสนทนากับนักเรียนและเล่าเรื่องเหตุการณ์ที่ครูประทับใจ แล้วโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่องการเขียนเล่าเรื่องว่าการเล่าเรื่องเป็นรูปแบบหนึ่งของการเขียนความเรียง ซึ่งนักเรียนจะได้เรียนรู้ในชั่วโมง โดยที่นักเรียนเรียนแล้วจะต้องสามารถเขียนเล่าเรื่องได้

ชั้นสอน

1. ครูแจกใบความรู้มีเนื้อหาประกอบด้วยความหมาย ลักษณะสำคัญขององค์ประกอบหลักการเขียน ประโยชน์การเขียนเล่าเรื่อง
2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6-7 คน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปเนื้อหาดังต่อไปนี้

- กลุ่มที่ 1 สรุปเรื่องความหมาย ลักษณะสำคัญ
- กลุ่มที่ 2 สรุปเรื่ององค์ประกอบในการเขียนเล่าเรื่อง
- กลุ่มที่ 3 สรุปเรื่องจุดมุ่งหมายและประเภทการเขียนเล่าเรื่อง
- กลุ่มที่ 4 สรุปหลักการเขียนเล่าเรื่อง
- กลุ่มที่ 5 สรุปประโยชน์การเขียนเล่าเรื่อง

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมารายงานหน้าชั้นเรียน จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาทั้งหมด และซักถามข้อสงสัย

4. ครูแจกตัวอย่างงานเขียนเล่าเรื่อง "กว่าจะได้หมอบที่ตี" ให้นักเรียนทุกคนอ่านแล้วให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นร่วมกันในประเด็นต่อไปนี้

4.1 องค์ประกอบในการเขียน โดยพิจารณา บทนำ เนื้อหา บทสรุปว่ามีครบองค์ประกอบหรือไม่ การเขียนบทนำ เนื้อหา บทสรุป น่าสนใจและตรงประเด็นหรือไม่

4.2 พิจารณาเนื้อหาที่น่าเสนอว่าแต่ละย่อหน้ามีความต่อเนื่องเชื่อมโยงหรือไม่ เนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ มีความน่าสนใจชวนติดตามอ่านหรือไม่

4.3 พิจารณาการใช้ถ้อยคำโวหารว่ามีความถูกต้องเหมาะสม ตรงตามความหมายสอดคล้องกับเนื้อหาหรือไม่ การใช้โวยากรณ์มีความถูกต้องหรือไม่โดยสังเกตการเรียงประโยค การสะกดการันต์

5. ครูแจกใบงานที่ 1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มโดยให้นักเรียนเรียงลำดับภาพที่ปรากฏแล้วเขียนเล่าเรื่อง โดยเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมซึ่งเรื่องที่เขียนมีความยาว 7 - 10 บรรทัด

6. ครูสุมนักเรียนให้ส่งตัวแทนออกมาอ่านเรื่องที่เขียน ครูให้คำติชมผลงานที่เขียนได้ดี และแนะนำให้นักเรียนแก้ไขในส่วนที่ยังมีข้อบกพร่อง

7. นักเรียนกำหนดหัวข้อเรื่องเพื่อเขียนเล่าเรื่องโดยเลือกเรื่องที่นักเรียนสนใจ จากนั้นวางโครงเรื่องตามหลักการเขียนที่ถูกต้องแล้วเขียนเล่าเรื่องมีความยาวไม่ต่ำกว่า 20 บรรทัด แล้วนำผลงานส่งครู

ขั้นสรุป

1. นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเรื่องการเขียนเล่าเรื่อง โดยครูแนะนำให้นักเรียนอธิบายเนื้อหาที่เรียนแล้วครูพูดสรุปอีกครั้ง พร้อมกับฉายแผ่นใสสรุปเรื่องความหมาย ลักษณะการเขียนเล่าเรื่อง จุดมุ่งหมายในการเขียนเล่าเรื่อง องค์ประกอบในการเขียนเล่าเรื่อง หลักการเขียนเล่าเรื่อง

2. ครูฉายแผ่นใสคำถามเกี่ยวกับการเขียนเล่าเรื่องแล้วสุ่มให้นักเรียนตอบคำถามพร้อมกับเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

การวัดผลและการประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถาม
2. สังเกตความร่วมมือในการทำงาน
3. สังเกตการแสดงความคิดเห็น
4. ตรวจงานเขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้ เรื่องการเขียนเล่าเรื่อง
2. แผ่นใส และเครื่องฉายแผ่นใส
3. ตัวอย่างงานเขียนกว่าจะได้หมอบที่ตี
4. ใบงานการเขียนเล่าเรื่อง

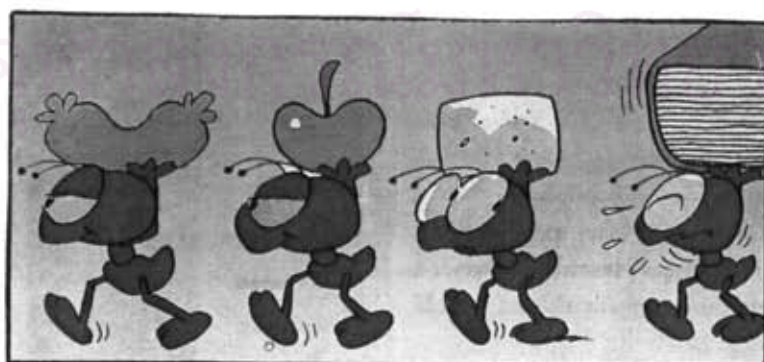

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใบงาน

คำสั่ง

1. ให้นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ในภาพให้ถูกต้อง
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนเล่าเรื่องจากภาพแล้วตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม

สถาบันวิทยบริการ

ลัย

ตัวอย่างงานเขียน
เรื่อง กว่าจะได้หมอທີติ

น.พ.อนุวัฒน์ ศุภชุติกุล

ย้อนหลังไปไม่ถึง 20 ปี เรามักจะได้ยินคำเรียกโรงพยาบาลว่า “โรงฆ่าสัตว์” ช่วงเวลาที่หมอรุ่นใหม่เข้าเริ่มปฏิบัติงาน แพทย์รุ่นที่มักจะบอกว่า “ตายกันเป็นใบไม้ร่วง” วันนี้เรากำลังพูดถึงเรื่อง “ทุกข์ของประชาชน” หากไปถามหมอที่ทำหน้าที่รักษาคอนไซ้แต่ละคน ดูว่าตั้งแต่เริ่มต้นทำงานมา “มีใครบ้างไหมที่ไม่เคยทำความผิดพลาดจนเกิดความเสียหายแก่ผู้ป่วย” เชื่อว่ามีน้อยคนที่จะตอบด้วยความมั่นใจว่าไม่เคย

ท่านผู้อ่านทราบหรือไม่ว่า กว่าจะได้หมอທີติมาสักคน สังคมได้ให้โอกาสอะไรแก่หมอทั้งหลาย และต้องลงทุนหรือแลกเปลี่ยนด้วยอะไรบ้าง

ในสมัยที่กำลังเรียนอยู่ น้ำของผู้เขียนมักจะถามว่า “รักษาโรคได้ก็โรคแล้ว” ผู้เขียนก็ตอบไปว่า “ยังรักษาไม่ได้สักโรค”

ช่วงเวลาของการเป็นหมอฝึกหัด คือ การสร้างชีวิตใหม่ให้กับหมอ จากการเป็นนักศึกษาซึ่งคอยสังเกต คอยเขียนตามคำบอก คอยทำตาม เปลี่ยนมาเป็นผู้รับผิดชอบด้วยตนเอง แม้ว่าโดยหลักการแล้วจะต้องอยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์รุ่นพี่อย่างใกล้ชิด แต่เมื่อ 20 ปีที่แล้ว พวกเราต้องช่วยตัวเองและขอความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ ค่อนข้างมาก

สิ่งที่พวกเราได้จากการเป็นแพทย์ฝึกหัด คือ การตัดสินใจ สถานการณ์บังคับให้เราต้องตัดสินใจทำอะไรบางอย่างหนึ่ง โดยมีชีวิตของคนไข้เป็นเดิมพัน มีข้อมูลประกอบ คือ ความรู้ที่ครูบาอาจารย์สั่งสอนมา ความรู้ในตำรา และประสบการณ์ของเพื่อน ๆ

เมื่อพบสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจในเรื่องนั้นเป็นครั้งแรก สิ่งที่เกิดขึ้นคือความหวั่นหวาด พบบคนไข้โรคกล้ามเนื้อหัวใจตายรายแรกที่ห้องฉุกเฉิน รู้สึกตื้อ ๆ ต่อม ๆ กลัวว่าคนไข้จะตายไปกับมือของเรา เมื่ออยู่เวรแผนกอุบัติเหตุ พอดต้องทำผ่าตัดคลอด ใจก็กลัว ๆ กลัว ๆ อยากก็อยาก กลัวก็กลัว กลัวจะเอาเด็กออกไม่ทัน กลัวจะเกิดการเสียเลือดจนเขาไม่อยู่ แต่พอผ่านไปเป็นรายที่สองรายที่สาม ความมั่นใจก็มีเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

ประสบการณ์ที่สำเร็จครั้งแรกเป็นพื้นฐานสำคัญของความมั่นใจและความสำเร็จในครั้งต่อ ๆ ไป แต่ไม่แน่นอนเสมอไปว่าเราจะประสบความสำเร็จ บางครั้งเรามั่นใจในตัวเองมากเกินไป คิดว่าทำได้ แต่แล้วก็พลาด บางครั้งเราไม่มั่นใจ แต่ก็ขาดรุ่นพี่ที่จะคอยดูแลให้ความช่วยเหลือในขณะนั้น

คนใช้บางคนดูก็แข็งแรงดี แต่พอเริ่มดมยาสลบก็หยุดหายใจเอาคือ ๆ และไม่ยอมฟื้นขึ้นมาอีกเลย คนใช้บางคนมีอาการกระดูกต้นคอเสื่อม แต่พอได้รับการผ่าตัดแล้วกลับกลายเป็นอัมพาต คนใช้มาหาด้วยแท่งลูกและตกเลือด แต่ต้องถูกตัดมดลูกเพราะมดลูกทะลุระหว่างการดูดมดลูกคนใช้บางคนมาให้หมอบำบัดหมัน แต่กลับโดนตัดลำไส้เพราะเข้าใจว่าเป็นท่อรังไข่

แน่นอนว่าความผิดพลาดดังกล่าว ย่อมนำมาสู่การระมัดระวังมากขึ้น และการตัดสินใจที่ดีขึ้นเป็นลำดับ ในอดีตที่ผ่านมา สังคมให้โอกาสแก่หมอบที่ จะเรียนรู้ และไม่ได้นำความผิดพลาดดังกล่าวมาเป็นเรื่องร้องเรียน นั่นเป็นทั้งการให้โอกาสและการที่ต้องลงทุน ลงทุนด้วยความสูญเสียที่เกิดขึ้นกับชีวิตหรือคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยปัจจุบันสังคมมีความคาดหวังที่ สูงขึ้น การตื่นตัวเรื่องสิทธิผู้บริโภคมีมากขึ้น วงการแพทย์จะต้องปรับตัวอย่างขนานใหญ่เพื่อที่จะสร้างแพทย์ที่ดีขึ้นมาทำงาน โดยที่จะต้องเปลี่ยนจากการลงทุนด้วยความสูญเสียของผู้คนมาเป็นการลงทุนด้วยวิธีอื่น

มีประเด็นที่ควรพิจารณามีดังนี้

1. สิ่งที่ทำได้ที่ทันทีคือ การแปรเปลี่ยนความสูญเสียที่เกิดขึ้นมาแล้วให้เป็นทุนด้วยการรวบรวมความผิดพลาดทั้งหลายที่เคยเกิดขึ้นในอดีตมาเป็นบทเรียนสอนหมอบที่จบใหม่ ก่อนที่หมอบจะไปทำหน้าที่รักษาคนไข้ ควรจะได้เรียนรู้โอกาสที่จะเกิดและวิธีการป้องกันความสูญเสียเหล่านี้

2. การจัดระบบความรับผิดชอบ หักอุบัติเหตุและฉุกเฉิน คือ หน่วยงานที่ต้องการผู้มีประสบการณ์และความจับใจมากที่สุด เพื่อจะดูแลปัญหาเร่งด่วนได้ทันที แต่เราเอาหมอบจบใหม่ซึ่งถือว่ามีเรี่ยวแรงแข็งแรง แต่มีประสบการณ์น้อยไปรับหน้าที่ที่หนักที่สุด ครั้นจะเอาหมอบที่มีประสบการณ์มากไปทำหน้าที่ แต่ละคนก็กลายเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านไปเป็นส่วนใหญ่ จะสร้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอุบัติเหตุและฉุกเฉินขึ้นมาก็ไม่ค่อยมีใครอยากมาเป็นเพราะเห็นอนาคตว่าเมื่ออายุมากขึ้นก็ยังคงต้องทำงานหนักเหมือนเดิม

3. ภาระหน้าที่ของหมอบคือ การทำงานตลอดชีวิต แต่สภาพร่างกายของหมอบก็คือคนซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปตามอายุ การทำงานของหมอบจะมีคุณค่าหากทำด้วยความสนุก ในช่วงต้นจะสนุกกับการเรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์ใหม่ ๆ ในช่วงกลางจะสนุกกับการได้ทำในสิ่งที่ท้าทายความสามารถที่จะรับภาระงานที่หนักและประสบความสำเร็จ ในช่วงปลายจะสนุกกับการได้ถ่ายทอดประสบการณ์ของตนให้กับคนอื่น พร้อมกับลดภาระงานที่หนักลง จะเกิดอย่างนี้ได้ต่อเมื่อเรามีหมอบรุ่นใหม่ ๆ เข้ามาทดแทนหมอบอาวุโสในช่วงเวลาที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

4. จะสร้างหมอเก่งที่ไม่ทำผิดพลาดเลยต้องมีการดูแลโดยหมอผู้พี่อย่างใกล้ชิดในโรงเรียนแพทย์จะมีแพทย์ประจำบ้านปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 คอยดูแลคนไข้เป็นลำดับขั้น เมื่อรับมือไม่ไหวก็ยังมีอาจารย์แพทย์เป็นที่ปรึกษา โรงพยาบาลในต่างจังหวัดจะทำอย่างไรในสถานการณ์ที่มีหมอจำกัด และส่วนหนึ่งก็มุ่งประกอบวิชาชีพส่วนตัว เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการทำราชการ เคยมีการพูดถึงถึงเรื่องการแบ่งหมอเป็นกลุ่มที่ทำงานเต็มเวลาและทำงาน part-time แต่ก็ยังไม่มีความคืบหน้าอย่างเป็นรูปธรรม

5. โรงเรียนแพทย์ในปัจจุบันประสบความสำเร็จมากกว่าโรงเรียนแพทย์ในอดีต ทั้งในเรื่องความยากลำบากที่สร้างรูปแบบ ตัวอย่างของความเสียสละ และความยากในการต่อต้านกับกระแสบริโภคนิยมของสังคม

ท่านผู้อ่านมองเรื่องนี้แล้วเห็นอย่างไรครับ อย่างน้อยคงจะต้องระวังรักษาสุขภาพของตนเองให้ดี ไม่จำเป็นอย่าเจียดเข้าไปใกล้โรงพยาบาลเป็นดีที่สุด

สถาบันวิทย์บริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนโดยวิธีปกติ

เรื่อง การเขียนบรรยาย

2 คาบ / 100 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนบรรยายเป็นการเขียนถ่ายทอดเรื่องราวหรือเหตุการณ์ตามข้อเท็จจริง ที่ปรากฏ เพื่อมุ่งชี้แจงให้ผู้อ่านมีความเข้าใจเรื่องราวอย่างชัดเจนต่อเนื่องกัน ความสำคัญของการเขียนบรรยายจึงอยู่ที่การหยิบยกลักษณะเด่นของสิ่งนั้นมาบรรยายให้ต่อเนื่องกัน โดยใช้ถ้อยคำสำนวนให้ผู้อ่านมองเห็นภาพและทราบรายละเอียดได้อย่างชัดเจน

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนสามารถเขียนบรรยายเรื่องราวได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของการเขียนบรรยายได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการเขียนบรรยายได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถอธิบายแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการเขียนบรรยายได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถเขียนบรรยายเรื่องราวได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

เนื้อหา

ความหมาย

การเขียนบรรยาย หมายถึง การเขียนถ่ายทอดประสบการณ์การกระทำเพื่อบอกเรื่องราวหรือเหตุการณ์ ตามลำดับต่อเนื่องกัน โดยชี้ให้เห็นเหตุการณ์และสภาพแวดล้อมของสถานที่อื่นเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ บุคคล รวมทั้งผลที่เกิดจากเหตุการณ์นั้น

ลักษณะของการเขียนบรรยาย

การเขียนบรรยายเป็นการเขียนที่คำนึงถึงความต่อเนื่องของเหตุการณ์เป็นสำคัญ โดยหยิบยกสิ่งที่เป็นลักษณะเด่นของสิ่งนั้นมาเรียบเรียงต่อเนื่องกันไป โดยเลือกใช้ถ้อยคำให้เหมาะสม มีความชัดเจนถูกต้อง สามารถทำให้ผู้อ่านทราบรายละเอียด นึกภาพต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกับการฉายภาพยนตร์ ซึ่งจะฉายสิ่งต่าง ๆ ทั้งใกล้และไกล ตั้งแต่เริ่มต้นแล้วขยายเรื่องราวออกไป

ประเภทของการเขียนบรรยาย

การเขียนบรรยายแบ่งตามเนื้อหาที่นำมาบรรยายได้ 4 ประเภท ดังนี้

1. การเขียนบรรยายแบบนำเที่ยว เป็นการบรรยายความสำคัญทางภูมิศาสตร์ เพื่อชักจูงให้อ่านสนใจไปเที่ยวหรือทราบข้อมูลรายละเอียดของสถานที่นั้น ๆ
2. การบรรยายแบบเล่าประวัติ เป็นการบรรยายที่ใช้เอกสารประกอบ การค้นคว้า แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ ให้น่าสนใจ
3. การบรรยายภาพและวิธีการ เป็นการบรรยายเกี่ยวกับวัตถุ บุคคล สัตว์ สิ่งของ
4. การบรรยายแบบสร้างสรรค์ เป็นการบรรยายที่มีเนื้อหาให้ข้อคิด โดยที่ผู้เขียนมองเห็นชีวิตในแง่มุมที่คนอื่นมองข้าม

หลักการเขียนบรรยาย

การเขียนบรรยายมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดหัวข้อเรื่อง โดยเลือกเรื่องที่คุณเขียนมีความรู้ และคำนึงถึงผู้อ่าน สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการเขียน
  2. การวางโครงเรื่องในการเขียนบรรยาย
- การวางโครงเรื่องเป็นเรื่องที่สำคัญ และมีความจำเป็นต่อการเขียน เพราะการเขียนโครงเรื่องที่ดีจะช่วยให้เนื้อความดำเนินไปตามลำดับ สอดคล้องเกี่ยวเนื่องกัน จนบรรลุตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ขั้นตอนในการวางโครงเรื่องมีขั้นตอน คือ

2.1 รวบรวมความรู้ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน โดยอาศัยความรู้จากประสบการณ์เดิมผสมผสานกับความรู้ที่ได้มาจากการค้นคว้าประมวลเข้าด้วยกัน แล้วเขียนเป็นข้อ ๆ ไว้โดยไม่คำนึงถึงว่าข้อใดควรมาก่อนหรือหลัง

2.2 คัดเลือกข้อความ โดยพิจารณาข้อความที่กำหนดไว้ อาจเพิ่มเติมหัวข้อหรือตัดข้อความออกไป แล้วจัดทำข้อให้เหมาะสม อาจรวบรวมหัวข้อที่คล้ายกันเข้าเป็นข้อเดียวกัน และบางหัวข้ออาจจะขยายแยกออกไปเป็นข้อย่อย

2.3 ลำดับข้อความ โดยให้พิจารณาว่าข้อความใด ควรเขียนก่อน ข้อความใด ควรเขียนหลัง โดยให้มีความสัมพันธ์กัน เริ่มจากบทนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป

2.3.1 บทนำ เป็นเกริ่นเรื่อง เพื่อนำผู้อ่านเข้าสู่เรื่อง ซึ่งชี้ให้เห็นแนวทางของเรื่องว่าสาระสำคัญของเนื้อหาจะดำเนินไปในทำนองใด โดยทั่วไปบทนำจะมีความยาวประมาณ 1 ย่อหน้า

2.3.2 เนื้อเรื่อง เป็นส่วนที่เป็นประเด็นสำคัญที่ให้รายละเอียดของเรื่อง

2.3.3 บทสรุป เป็นการปิดเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกว่าการเขียนจบลง และเป็นการสร้างความประทับใจในงานเขียน

3. เลือกวิธีการบรรยาย โดยพิจารณาจากหัวข้อเรื่อง จุดมุ่งหมายในการเขียน ซึ่งสามารถเลือกวิธีการบรรยาย ดังนี้

3.1 การบรรยายอย่างต่อเนื่อง เป็นการบรรยายให้เห็นภาพที่เคลื่อนไหว หรือเห็นกริยาอาการต่อเนื่องกันไป ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพไม่ขาดตอน

3.2 การบรรยายแทรกบทพรรณนา เป็นการบรรยายแทรกความรู้สึกหรืออารมณ์ของผู้บรรยายเข้าไปด้วย

3.3 การบรรยายแทรกข้อคิดเห็น เป็นการเขียนที่แทรกความคิดเห็นของผู้เขียนว่าเห็นด้วยหรือไม่มีความคิดเห็นขัดแย้ง และยกเหตุผลประกอบในการบรรยาย

3.4 การบรรยายแทรกความรู้ คือ การเขียนบรรยายที่ผู้เขียนแทรกสิ่งที่เป็นประโยชน์เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ที่ไม่เคยรู้มาก่อน

3.5 การบรรยายแทรกเหตุผล เป็นการเขียนแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผล เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความเป็นมาและผลที่จะเกิดขึ้น เหตุผลที่ผู้เขียนนำมาอ้างอิง หรือกล่าวถึงควรเป็นเหตุผลที่ถูกต้องตามหลักวิธีการ

4. เลือกใช้ภาษาให้เหมาะสม โดยเลือกใช้ถ้อยคำที่มีความกระชับรัดกุม สื่อความหมายได้ถูกต้อง หลีกเลี่ยงถ้อยคำกำกวม ในการเขียนผู้เขียนอาจมีแนวการเขียนเฉพาะตัว แต่ต้องคำนึงว่าใช้สำนวนควรเรียบง่าย ไม่วกวนจนผู้อ่านตามไม่ทัน และควรเขียนด้วยลายมืออ่านง่าย เขียนสะกดการันต์ถูกต้อง

แนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนบรรยาย

การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนบรรยายต้องอาศัยการพัฒนาหลายด้าน คือ การอ่านมาก ฟังมาก การเป็นคนช่างสังเกต การจดบันทึก การใช้จินตนาการ การสะสม ถ้อยคำสำนวน และการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่นักเรียนได้ไปเที่ยวช่วงปิดเทอมแล้วสุ่มนักเรียน 1 คน ให้ออกมาพูดถึงสถานที่ที่นั่น ๆ แล้วครูโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่องการเขียนบรรยายโดยอธิบายว่า การกล่าวถึงรายละเอียดของสถานที่เป็นการบรรยายวิธีหนึ่งที่นักเรียนจะได้เรียนรู้ในชั่วโมงนี้ และนักเรียนจะต้องสามารถเขียนบรรยายเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้

ขั้นสอน

1. ครูติดบัตรคำว่า "การเขียนบรรยาย" บนกระดาน แล้วสุ่มนักเรียน 2 คน ให้อธิบายความหมายตามความเข้าใจของนักเรียน จากนั้นครูคิดแผนภูมิความหมายที่ถูกต้องและอธิบายเพิ่มเติม โดยมีตัวอย่างข้อความการเขียนบรรยายให้นักเรียนดู

2. ครูฉายแผ่นใสข้อความการเขียนบรรยายที่มีข้อบกพร่องด้านการลำดับข้อความและการใช้ภาษา ดังนี้ "มีการชนกันกว่าร้อยราย รถเจ้าหน้าที่ถูกรถสิบล้อชนยับเยินตรงบริเวณบางพลีจุดบางประกง ควันหนูปกคลุมไปหมดทั่วบริเวณ มีคนตายไม่ต่ำกว่าห้าร้อยคน เพราะส่วนใหญ่เป็นรถโดยสารชนกัน เกิดไฟเผาทุ่งริมถนนสายบางนา-ตราด ซึ่งตำรวจได้จุดไฟใส่ให้สัญญาณเตือน" จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาข้อบกพร่อง และแก้ไขให้ถูกต้อง แล้วครูสรุปให้นักเรียนฟังว่าลักษณะสำคัญของการเขียนบรรยาย คือ ความต่อเนื่องของเหตุการณ์ และการลำดับเรื่องราว

3. ครูแจกใบงานที่ 1 ให้นักเรียนลำดับเรื่องราวให้ถูกต้อง จากนั้นครูฉายแผ่นใส เฉลยคำตอบ

4. ครูติดบัตรคำว่า "หลักการเขียนบรรยาย" บนกระดานดำ แล้วเกริ่นนำว่า หลักการเขียนบรรยายมีความสำคัญ เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้สามารถเขียนบรรยายได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าหลักการเขียนบรรยายประกอบด้วยอะไรบ้าง ครูคิดแถบประโยคหลักการเขียนบรรยายที่นักเรียนเสนอบนกระดานสลับข้อกัน

แล้วให้นักเรียนพิจารณาว่าควรเรียงลำดับข้อใดก่อนหลัง และอธิบายแต่ละข้อสลับกับตั้งคำถามให้นักเรียนตอบเป็นรายบุคคล และตอบพร้อมกัน

5. ครูให้นักเรียนระดมสมองว่าการเขียนบรรยายสามารถแบ่งเป็นกี่ประเภท ครูเฉลยคำตอบแล้วคิดแผนภูมิประเภทของการเขียนบรรยายและอธิบายเพิ่มเติมพร้อมกับให้นักเรียนสรุปอีกครั้ง

6. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม จากนั้นครูแจกตัวอย่างงานเขียนให้แต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 เรื่องป่วย อังภากรณ์

กลุ่มที่ 2 ทะเลกับชีวิต

กลุ่มที่ 3 อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

กลุ่มที่ 4 สิ่งแปลกปลอม

กลุ่มที่ 5 งูเหลือมในป่าละอู

7. ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่ได้รับมอบหมายแล้วศึกษาตัวอย่างงานเขียนในประเด็นต่อไปนี้

1. บอกประเภทของงานเขียนบรรยาย
2. ถอดโครงเรื่องที่อ่านโดยแยกส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนสรุป
3. การเรียบเรียงเรื่องราวโดยพิจารณา การจัดลำดับเนื้อหาที่มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันหรือไม่ การบรรยายมีความสับสน วกวนย้อนกลับไปมาหรือไม่
4. การนำเสนอเรื่องราว โดยพิจารณาว่ามีความน่าสนใจ ชวนติดตามอ่าน มีการนำเสนอด้วยกลวิธีที่ดี และบรรยายได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพได้อย่างชัดเจนถูกต้อง

5. การใช้ภาษา โดยพิจารณาการเลือกใช้ถ้อยคำโวหารได้ถูกต้อง ทำให้เกิดความประทับใจ และทำให้เห็นภาพชัดเจน การเลือกใช้ถ้อยคำตรงตามความหมาย ใช้รูปประโยคถูกต้อง และการสะกดการันต์ถูกต้อง

8. นักเรียนส่งตัวแทนออกมารายงานผลการศึกษา กลุ่มละ 3 นาที จากนั้นครูอธิบายสิ่งที่นักเรียนนำเสนอเพิ่มเติม และชื่นชมผลงานของนักเรียน

9. ครูติดภาพทิวทัศน์สถานที่ท่องเที่ยวบนกระดาน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนบรรยายสภาพที่ปรากฏโดยให้นักเรียนคนที่ 1 ของแต่ละกลุ่มเขียนบรรยายในเวลา 2 นาที แล้วส่งให้คนที่ 2 เขียนบรรยายต่อจากที่เพื่อนได้เขียนไว้แล้ว จนสมาชิกในกลุ่มได้เขียน

ครบทุกคนในกำหนดเวลาคนละ 2 นาที จากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอ่านผลงาน แล้วช่วยกันตัดสินว่าผลงานของกลุ่มใดเขียนได้ดีที่สุด

10. ให้นักเรียนเขียนบรรยายเรื่อง 1 เรื่อง โดยให้นักเรียนเสนอเรื่องตามความสนใจแล้วให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาว่าเรื่องใดมีความเหมาะสมที่สุด แล้ววางโครงเรื่องตามหลักการเขียนบรรยายและเขียนบรรยายเรื่องโดยเลือกใช้สำนวนโวหารให้ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งเรื่องที่เขียนมีความยาวไม่ต่ำกว่า 20 บรรทัด

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเรื่องการเขียนบรรยาย โดยครูสุ่มนักเรียนให้ลุกขึ้นอธิบายสิ่งที่ได้เรียนรู้ในช่วงนี้ จากนั้นครูฉายแผ่นใส สรุปความหมาย ลักษณะ ประเภท หลักการเขียนบรรยายสลับกับตั้งคำถามให้นักเรียนตอบรายบุคคล และตอบพร้อมกัน

การวัดผลและการประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการทำงาน
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. ตรวจจากการทำกิจกรรม
4. ตรวจผลงานเขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. แผนภูมิ
3. ตัวอย่างงานเขียน
4. แผ่นใส
5. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ

ใบงานที่ 1

คำสั่ง ให้นักเรียนลำดับเรื่องราวที่กำหนดให้ถูกต้อง

1. อุทยานแห่งชาติภูกระดึงลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาหินทราย มีพันธุ์ไม้ ดอกไม้ใบขึ้นอยู่ทั่วไปตามบริเวณน้ำตก ลำธาร และลานหิน ยอดภูกระดึงประกอบด้วย ป่าสน สลับป่าก่อนและทุ่งหญ้าที่ราบของภูกระดึงเป็นสังคมของพืชเมืองหนาว มีพื้นที่ครอบคลุมใน ท้องที่อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย

2. นายจำนงค์ ทองประเสริฐ ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ 4334 ถนนอาคารสงเคราะห์ สาย 1 ค. แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร เกิดเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ.2472 ที่ตำบลท่ายาง อำเภอสวาทไห้ จังหวัดสระบุรี เป็นบุตรคนสุดท้องในจำนวนพี่น้อง 6 คน ของนายจ้อย นางเปลี่ยน ทองประเสริฐ ซึ่งมีอาชีพทำนา สมรสกับนางสาวสายใจ นิลประเสริฐ มีบุตร 2 คน นายจำนงค์ ทองประเสริฐ เริ่มเรียนหนังสือระดับประถมศึกษาที่ โรงเรียนประชาบาล เรียนต่อในระดับมัธยมที่โรงเรียนปัญญานิธิ และโรงเรียนวัดสระเกศศึกษา ในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างงานเขียน
เรื่อง
รัฐบุรุษสามัญชน (ป๋วย อึ๊งภากรณ์)

นายป๋วย อึ๊งภากรณ์ เกิดเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2459 ที่ตลาดน้อย กรุงเทพฯ บิดาชื่อ นายชา เป็นชาวจีนอพยพเข้าเมืองไทย มีอาชีพขายส่งปลา มารดาชื่อ นางเซาะเซ็ง มีเชื้อไทย-จีน ครอบครัวมีนายชาและนางเซาะเซ็ง มีบุตร 7 คน ชาย 5 คน และหญิง 2 คน นายป๋วยเป็นบุตรคนที่ 4

เมื่อนายป๋วยอายุ 10 ขวบ บิดาได้ถึงแก่กรรม จึงตกเป็นหน้าที่มารดาต้องเลี้ยงบุตรธิดาทั้งหมด นายป๋วย เข้าศึกษาที่โรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกภาษาฝรั่งเศสทำคะแนนได้ดีเยี่ยมในวิชาภาษาฝรั่งเศสและคณิตศาสตร์ เมื่อจบการศึกษาในปี 2475 นายป๋วยได้รับเลือกเป็นครูสอนหนังสือที่โรงเรียนอัสสัมชัญ นายป๋วยเริ่มอาชีพครูเมื่ออายุ 17 ปี ได้รับเงินเดือน 40 บาท (เสมือนพนักงานที่รับราชการสมัยนั้นได้รับเงินเดือนขั้นต้น 15 บาท) นายป๋วยแบ่งให้มารดาเดือนละ 30 บาท และเก็บไว้ใช้ส่วนตัว 10 บาท

นายป๋วยเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง โดยยังเป็นครูอยู่และได้ปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิตปี 2480 จึงเริ่มอาชีพใหม่ โดยเป็นล่ามให้กับอาจารย์ฝรั่งเศสในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปี 2481 เมื่อนายป๋วยอายุ 23 ปี ได้สอบแข่งขันและได้ทุนรัฐบาลไปศึกษาต่อทางเศรษฐศาสตร์และการคลังที่ London School of Economics ของมหาวิทยาลัยลอนดอน ประเทศอังกฤษ ได้ปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่งในปี 2484 ทำให้ได้รับทุน Leverhulme Studentship เพื่อศึกษาต่อระดับปริญญาเอกทันที

ระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง นายป๋วยเข้าร่วมกระบวนการเสรีไทยในประเทศไทย อังกฤษ

โดยอาสาสมัครเข้าทำงานใน British Army Pioneers Corps ทำงานติดต่อระหว่างไทยกับสัมพันธมิตรใช้ชื่อรหัสว่า "เซ็ม" นายป๋วยเข้าประเทศไทยโดยกระโดดร่มลงที่ชยันตและถูกเจ้าหน้าที่จับกุมนำตัวส่งเข้ากรุงเทพฯ งานสำคัญครั้งนี่คือ การติดต่อส่งข่าวทางวิทยุให้ฝ่ายสัมพันธมิตร นายป๋วยได้ทำหน้าที่นี้จนถึงเดือนพฤษภาคม 2488 จึงได้รับอนุญาตให้กลับอังกฤษและได้รับการเลื่อนยศเป็นนายพันตรีกองทัพอังกฤษ

ณ ประเทศอังกฤษ นายป๋วยได้เขียนวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกเกี่ยวกับการควบคุม
ตึก เริ่มเขียนปี 2489 และสอบปากเปล่าเสร็จปลายปี 2491 แต่มรสุมทางการเมืองทำให้
เลื่อนเวลารับปริญญาเอกเป็นปี 2492 นายป๋วยได้แต่งงานกับนางสาวมาร์กาเรต สมิธ มีบุตร
ชายรวม 3 คน

นายป๋วยเข้ารับราชการในกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังในปี 2492 และดำรง
ตำแหน่งกรรมการบริหารของสภาเศรษฐกิจแห่งชาติในปี 2496 เมื่อดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทยอยู่ได้ 7 เดือนเศษ เนื่องจากไม่ยอมดำเนินนโยบายสู่ตามลมจึงต้อง
ออกจากตำแหน่งนี้ไป ในปี 2499 นายป๋วยต้องเผชิญกับอำนาจมืดและอิทธิพลทางการเมือง
ทำให้ต้องจากประเทศไทยไปรับตำแหน่งที่ปรึกษาทางเศรษฐกิจการคลังประจำสถานเอกอัคร
ราชทูตไทยในอังกฤษ ระหว่างนี้ได้มีส่วนช่วยให้ไทยขายตึกและยางพาราแก่อังกฤษและ
ประเทศยุโรปได้มากขึ้น เมื่อไทยได้เข้าเป็นสมาชิกสภาตึกระหว่างประเทศ นายป๋วยได้รับแต่งตั้ง
ให้เป็นผู้แทนประเทศไทยและได้รับเลือกเป็นประธานสภาตึกระหว่างประเทศในปี 2501-
2502

ปี 2501 นายป๋วยได้รับแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ ปลายปี 2502
ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย อยู่ในตำแหน่ง 12 ปี โดยได้ขอลาออก
หลายครั้งหลายคราแต่ไม่ได้รับอนุมัติ นายป๋วยได้เสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ระบบการ
ธนาคารพาณิชย์ และสิ่งสำคัญกว่าอื่นใด คือ ได้ป้องกันนักการเมืองมิให้เข้าไปใช้อิทธิพลใน
การกำหนดนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย ในปี 2504 ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการ
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

นอกจากนี้ นายป๋วยยังดำรงตำแหน่งในหน่วยงานและคณะกรรมการที่สำคัญอีก
หลายชุด ทำงานอุทิศตนให้แก่บ้านเมืองจนได้รับรางวัลรามอน แมกไซไซ ในปี 2508

นายป๋วยรับตำแหน่งคณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในปี
2507 ได้ปฏิรูปร่างสำคัญ 2 ด้าน คือ การปรับปรุงหลักสูตรปริญญาตรี และการผลิตอาจารย์
ซึ่งเป็นผลให้จำนวนอาจารย์ประจำในคณะฯ ซึ่งมีเพียง 4 คน ในปี 2507 เพิ่มขึ้นเป็น
ประมาณ 90 คน ในปีการศึกษา 2518 นอกจากนั้นได้เริ่มหลักสูตรปริญญาโท ซึ่งสอนเป็น
ภาษาอังกฤษและริเริ่มโครงการบัณฑิตอาสาสมัคร

สิ่งที่นายป๋วยย้าอยู่เสมอคือ ความเป็นธรรมในสังคมและเสรีภาพของประชาชน นายป๋วยต้องการเห็นเมืองไทยเปลี่ยนแปลงโดยสันติวิธี และยึดหลัก "ธรรมคืออำนาจ" มิใช่ "อำนาจคือธรรม" ดังจะเห็นจากพฤติกรรมส่วนตัวและข้อเขียนในจดหมาย "นายเข้มแข็งยิ่ง" และบันทึกประชารัฐโดยสันติวิธี จากข้อเขียนนั้น ทำให้นายป๋วยต้องไปถอนหนังสือ ณ มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ แต่ถึงกระนั้นเสียงข่มขู่เขาชีวิตก็ยังไปถึงประเทศอังกฤษ จึงได้ลาออกจากคณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และที่ปรึกษากระทรวงการคลัง เมื่อเดือนสิงหาคม 2515 หลังตุลาคม 2516 นายป๋วยได้กลับมาเป็นอาจารย์พิเศษประจำ คณะเศรษฐศาสตร์ และรับตำแหน่งอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2518 ต่อมาเมื่อ 6 ตุลาคม 2519 นายป๋วยได้เผชิญกับมรสุมทางการเมืองอีกครั้ง จึงไปพำนักอยู่ ณ ประเทศอังกฤษจนถึงปัจจุบันนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างงานเขียน เรื่อง อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เป็นอุทยานแห่งชาติแห่งแรกของประเทศไทย ตั้งอยู่บริเวณเทือกเขาพนมดงรัก หรือบริเวณขอบด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของที่ราบสูงโคราช มีเนื้อที่มากเป็นอันดับ 3 ของประเทศ รองจากอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน และอุทยานแห่งชาติทับลาน

เขาใหญ่ ป่าสมบูรณ์ผืนใหญ่ที่ตั้งอยู่ใจกลางประเทศ เป็นอุทยานแห่งชาติที่มีประวัติศาสตร์ความขัดแย้งระหว่างคนสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งมุ่งจะอนุรักษ์ป่าผืนใหญ่ ซึ่งถือเป็นอนุสรณ์ของป่าดงพญาเย็น ป่าที่ยิ่งใหญ่ในอดีต เพื่อเก็บไว้เป็นมรดกธรรมชาติสำหรับลูกหลาน อีกฝ่ายมุ่งจะใช้ประโยชน์จากธรรมชาติบนเขาใหญ่ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ สถานกาสีในสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ แบบครบวงจรเขื่อน ความพยายาม

ที่จะพัฒนาพื้นที่เขาใหญ่นั้น เริ่มต้นมีมานับแต่เขาใหญ่ได้รับการจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติที่เดียว ก่อนหน้าได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ ใน พ.ศ.2505 ป่าเขาใหญ่เคยเป็นที่อยู่อาศัยของชาวบ้านกลุ่มหนึ่งมานานหลายสิบปี เมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลจึงยกฐานะเป็นตำบลเขาใหญ่ ขึ้นกับอำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ต่อมาเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองปี 2475 ทางกรมจึงมีคำสั่งยุบตำบลเขาใหญ่และอพยพราษฎรทั้งหมดไปอยู่ที่ราบตอนล่าง ด้วยเหตุผลว่าเขาใหญ่เป็นที่หลบซ่อนของพวกกบฏ ซึ่งอาจใช้สถานที่นี้เป็นแหล่งซ่อนสมุทกำลังเพื่อต่อต้านรัฐบาล นอกจากนี้ตำบลเขาใหญ่ยังเป็นแหล่งหลบซ่อนของโจรผู้ร้ายจำนวนมาก ยากแก่การติดตามปราบปรามด้วย

ทุกวันนี้สิ่งที่ปรากฏเป็นหลักฐานว่าครั้งหนึ่งเคยมีหมู่บ้านชื่อเขาใหญ่ก็คือพื้นที่ทำกินซึ่งแปรสภาพเป็นทุ่งหญ้า เช่น ทุ่งหนองผักชี ทุ่งมอสิงโตนั่นเอง

เขาใหญ่ได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติอันดับแรกสุดของประเทศไทย ในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี ก่อนหน้าที่จะได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ 3 ปี คือในปี 2502 จอมพลสฤษดิ์ ได้เดินทางไปตรวจราชการทางภาคเหนือ ได้พบเห็นสภาพธรรมชาติอันสมบูรณ์ จึงมีบัญชาให้กระทรวงเกษตรและกระทรวงมหาดไทย ร่วมมือและประสานงานกันจัดตั้งระบบอุทยานแห่งชาติขึ้น การณ์ครั้งนี้ได้รับความช่วยเหลือจากสหภาพสากลว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (IUCN) ส่งดอกเตอร์ ยอร์จ ซี. รุเล (Dr. George C. Ruhle) ผู้เชี่ยวชาญจากกรมอุทยานแห่งชาติแห่งประเทศไทยมาช่วยเหลือดูแล นอกจากนี้รัฐบาลยังประกาศให้พื้นที่ป่าสำคัญ 14 แห่ง เป็นอุทยานแห่งชาติด้วย (ผู้มีบทบาทสำคัญในการ

เสนอให้รัฐบาลประกาศป่าใหญ่ ๆ เป็นอุทยานแห่งชาติ นายแพทย์บุญส่ง เลขะกุล ในนายกนิยม ไพรสมาคม)

ปี 2504 รัฐบาลจอมสฤษดิ์ ได้ออกพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติขึ้น และในปีถัดมา เขาใหญ่ก็ได้รับการจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติอย่างเป็นทางการ

แม้มีฐานะเป็นอุทยานแห่งชาติ แต่เขาใหญ่หาได้อยู่รอดปลอดภัยจากเงื้อมมือของการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ เริ่มจากมีการสร้างที่พัก บังกะโล อาคารต่าง ๆ ด้วยเงินของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ต่อมาสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ก็ถูกโอนไปอยู่ในความดูแลขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว หรือ อ.ส.ท. (คือการท่องเที่ยวฯ ในปัจจุบัน) ในครั้งนั้นมีความพยายามจะทำให้เขาใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวครบวงจร มีสนามกอล์ฟมาตรฐาน โรงแรมขนาดใหญ่ และกาสิโน แต่นักอนุรักษ์ธรรมชาติหลายคนได้ออกมาคัดค้าน โครงการกาสิโนจึงพับไป คงเหลือแต่สนามกอล์ฟ 9 หลุม และโรงแรม บังกะโล ในความดูแลของ อ.ส.ท.

ต่อมาในปี 2511 - 2512 โครงการสร้างเขื่อนกันแม่น้ำน้อยใสใหญ่บนเขาใหญ่ก็ตกเป็นข่าวครึกโครมขึ้น คราวนั้นมีการตัดถนนเข้าไปจนถึงบริเวณที่จะสร้างเขื่อนแล้ว แต่ด้วยเสียงคัดค้านจากสื่อมวลชน และกลุ่มนักอนุรักษ์ธรรมชาติ โครงการสร้างเขื่อนดังกล่าวจึงต้องล้มไป

ความพยายามในการสร้างเขื่อน เขาใหญ่ไม่ได้หยุดอยู่แค่นั้น เพราะต่อมายังมีความพยายามผลักดันให้สร้างเขื่อนเหวนรอกอยู่หลายครั้ง แต่ก็ไม่อาจฝ่ากระแสต่อต้านจากฝ่ายอนุรักษ์ไปได้

เขาใหญ่ยุติบทบาทตัวเองลงครั้งคราวในฐานะอุทยานแห่งชาติที่พร้อมด้วยความสะดวกสบาย นับตั้งแต่บ้านพักนักท่องเที่ยว โรงแรมชั้นดี สนามกอล์ฟชั้นเยี่ยมที่กินเนื้อที่ 1,200 ไร่ ฯลฯ เขาใหญ่ยังมีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมมากมาย นับแต่การบุกรุกพื้นที่ป่าของชาวบ้านและนายทุน ปัญหาขยะล้นเขาใหญ่ ฯลฯ รัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน มีมติเมื่อปลายปี 2534 ให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ออกจากอุทยานฯ และปิดเขาใหญ่ช่วงต้นปี 2535 เพื่อปรับปรุงและฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ

ปัจจุบันอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เปิดตัวต้อนรับนักท่องเที่ยวอีกครั้งแล้ว แม้ไม่มีบ้านพักหรือสิ่งอำนวยความสะดวกเหมือนเดิม แต่ก็เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวใช้ชีวิตใกล้ชิดกับธรรมชาติมากกว่าเดิม

ตัวอย่างงานเขียน เรื่อง ทะเลกับชีวิต

ถ้าท่านเดินทางเลียบชายฝั่งทะเล ตลอดทางที่ผ่านไปท่านจะพบซากสัตว์ตาย เช่น หอย ปู ปลา และบางครั้งอาจพบซากศพมนุษย์ถูกพัดมาติดชายฝั่งเสมอ ปรากฏการณ์เช่นนี้ นักปราชญ์ท่านอธิบายในเชิงปรีศนาธรรมว่า ธรรมชาติทะเลชอบสิ่งสะอาด ไม่ชอบให้สิ่งสกปรกหมักหมมในท้องทะเล จึงต้องซัดซากสัตว์นานาชนิดขึ้นมาไว้บนฝั่งเสียทั้งหมด เพื่อให้ทะเลสะอาดอยู่เสมอ

ระบบร่างกายของคนเรามีลักษณะเช่นเดียวกับทะเล ถ้าจะมีสิ่งแปลกปลอม ซึ่งใช้ประโยชน์ไม่ได้แล้วเข้าสู่ร่างกายก็มักจะถูกขับถ่ายออก เช่น ขอน้ำเสีย เหงื่อ ไขมัน ตลอดจนอาหารที่ไม่ย่อยซึ่งมักจะถูกขับออกทางเดิม แสดงว่าร่างกายมนุษย์ก็ไม่ต้องการสิ่งบูดเน่าให้ตกค้างอยู่ในใจ จึงต้องมีระบบขับถ่ายเช่นเดียวกับทะเล

แต่ธรรมชาติจิตของมนุษย์ทั่วไป กลับมีพฤติกรรมตรงข้าม คือ ชอบเก็บสะสมสิ่งไม่เกิดประโยชน์และไร้สาระเอาไว้ในจิตใจ เช่น ความรักที่เคยเกิดขึ้นในใจ แต่กลับสลายไปเป็นอื่น เราก็ชอบเก็บไว้คิดให้เสียใจเล่นทำให้เสียสุขภาพจิต จนถึงกลับต้องฆ่าตัวเองก็มี เราเคยหวังสิ่งใดแล้วพลาดหวัง ทำให้เกิดความเสียใจ แทนที่จะทิ้งมันไป ก็เก็บไว้เป็นความซอกซำของจิตจนกลายเป็นโรคประสาทไปก็มี ตลอดจนความโกรธที่เคยมีกับใครสักคนหนึ่ง ซึ่งเรื่องก็ผ่านไปแล้ว แต่ก็ยังพยายามเก็บกดไว้ในใจจนกลายเป็นพยาบาล อาฆาต เคียดแค้น ทำลายสุขภาพจิตตัวเองไปก็มี ทั้งนี้เพราะมนุษย์ไม่ยอมทิ้งของเสียออกจากจิตใจ จึงทำให้เกิดปัญหาทุกวงการ

ดังนั้น ถ้าต้องการหาความสุขสงบตลอดระยะเวลาที่เป็นมนุษย์ ก็ต้องเอาอย่างทะเล คือไม่ยอมเก็บอารมณ์เสีย อารมณ์บูดเน่า โดยพยายามขับถ่ายออกมาเช่นเดียวกับระบบขับถ่ายของร่างกาย ตามคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ว่า "ต้องสลัดทิ้งเรื่องอดีต เรื่องอนาคต แล้วอยู่กับปัจจุบันเท่านั้นก็จะข้ามทะเลชีวิตได้โดยปลอดภัย"

เชื่อกันว่า ในทะเลอันกว้างขวางน่าสะพรึงกลัวนั้น มีวิญญาณอันลึกลับแฝงอยู่เป็นจำนวนมาก ทางศาสนาเรียกว่า มหาภูต ชาวเรือเชื่อกันว่า ในทะเลมีพระสมุทรผู้เป็นเจ้าของคุ้มครองป้องกันจึงต้องประกอบพิธีเช่น เช่น สรวงพระสมุทรและเทพประจำดวงดาวเมื่อจะข้ามเส้นอีควาเตอร์ ในเรื่องประวัติการตีระฆังเรือ ก็เล่ากันว่า มีมังกรไฟอยู่ใต้ทะเลลึก คอยขึ้นมากินคนเมื่อได้ยินเสียงระฆังตี 9 ครั้ง จึงต้องทำให้ต้องตีระฆังเรือไม่เกิน 8 ครั้งเช่นปัจจุบัน สรุปว่าทะเลเป็นศูนย์รวมแห่งภูตและเทพทั้งหลาย ทั้งที่ให้คุณและโทษแก่มนุษย์

ในท้องทะเลคือ จิตใจของมนุษย์ แม้จะไม่มีภูตและวิญญาณเข้าสิงเหมือนทะเลจริง แต่ก็จะมีวิญญาณหลายประเภทเข้าสิงสถิตอยู่หลายรูปแบบ คราวใด ถ้าปล่อยจิตใจให้ตก อยู่ได้อ่านาจกละสลายตัว เช่น ความโกรธ อาฆาต เคียดแค้น คราวนั้น วิญญาณยักษ์มารจะ เข้าสวมรอย ตีนน้ำยักษ์หน้ามารเข้าประหารชนเอกัน คราวใดใจเกิดโลภมากถึงกับหลอกลวงแย้งชิงกัน คราวนั้นวิญญาณเปรตอสุภาก็เข้าสิง ทำให้เกิดความระส่ำระสายในสังคม แต่คราวใดจิตใจตกอยู่ในขอบข่ายศีลธรรม คราวนั้นวิญญาณเทพเจ้าก็เข้าสิง แสดงออกเป็นความเมตตาปรานีต่อกันในสังคม เกิดสันติสุขทั่วกัน ใจจึงเปรียบได้กับทะเลในฐานะเป็นสิ่งเว้งกว้างใหญ่ไร้ขอบเขต และเป็นที่ยึดถือของวิญญาณหลายรูปแบบ

ดังนั้น ในฐานะที่เราท่านเป็นเจ้าของทะเลใจ ถ้าปล่อยให้อั๊กษมาร หรือภูตผีปีศาจเข้าสิงก็จะเป็นทะเลเน่าสกปรกเต็มไปด้วยคลื่นจนหาความสงบไม่ได้ มนุษย์เราถ้าต้องการความสงบสะอาดและความสุข ก็จงประพฤติตนอยู่ในขอบข่ายแห่งศีลธรรมให้ตลอดไป จึงจะประสบความสำเร็จแห่งทะเลชีวิตนี้

กรมยุทธศึกษาทหารเรือ. ขนบธรรมเนียมประเพณีทหารเรือ. พิมพ์ครั้งที่ 4. 4 มีนาคม, 2520.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างงานเขียน
เรื่อง
ภูเขาไฟที่ป่าละอู

น้ำตกป่าละอู เป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เมื่อหลายปีก่อนเคยเป็นพื้นที่ที่สวยงามและเขียวสงบมาก มีลำธารน้ำใสเย็นไหลลดหลั่นลงมาจากขุนเขาอันกว้างใหญ่ เหมาะแก่การเดินทางไปชื่นชมและศึกษารวมชาติเป็นอย่างยิ่ง ด้วยที่นี้เป็นศูนย์รวมของพืชพันธุ์และสัตว์ป่านานาชนิด รวมทั้งนกและแมลงปีกสวยอย่างผีเสื้อ

ปัจจุบันการเดินทางเข้าสู่ป่าละอูสะดวกสบายมากขึ้น ถนนหนทางลาดยางอย่างดี มีสะพานปูนข้ามลำธารทั้งสองแห่ง ซึ่งถ้าเป็นเมื่อก่อนต้องขับรถลุยข้ามไป ทุกวันนี้จึงมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาที่ป่าละอูค่อนข้างมาก ส่งผลให้บริเวณตัวน้ำตกเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว หากไม่มีการจัดการที่ดี ในไม่ช้าป่าละอูก็คงไม่มีที่เหลือสำหรับสัตว์ป่า และผู้รักธรรมชาติอีกต่อไป

ผมเป็นคนหนึ่งที่เดินทางแวะเวียนมาที่นี่หลายต่อหลายครั้งเพื่อบันทึกภาพสัตว์ป่าน้อยใหญ่ เขามักจะค้างแรมกันบริเวณที่ทำการหน่วยฯ ซึ่งอยู่ก่อนถึงตัวน้ำตกประมาณ 4 กิโลเมตร ที่นี้มีลำธารสายเดียวกันกับน้ำตกไหลผ่าน และเป็นจุดเดียวที่ได้รับอนุญาตให้ค้างแรมได้

ผมยังจำได้ถึงการเดินทางครั้งหนึ่งที่ป่าละอู ขณะนั้นเป็นเวลาเย็นดวงอาทิตย์กำลังจะลับสิ้นเขา และผมกำลังเดินสำรวจชายป่าบริเวณที่ทำการฯ อยู่เพียงลำพัง ช่วงเวทหนึ่งสายตาก็จับสังเกตได้ถึงบางสิ่งบางอย่างบนพื้นข้างหน้า ห่างจากจุดที่ผมยืนไม่ถึง 2 เมตร ได้กอพีพีเล็ก ๆ ที่เลื้อยคลุมอยู่ไม่หนาแน่นนัก ท่อนหางอวบอ้วนเป็นมันลื่นของงูขนาดค่อนข้างใหญ่วางตัวสงบนิ่งอยู่ ผมหยุดกึก รู้สึกเย็นวูบไปทั้งตัวด้วยความมั่นใจว่าเป็นงูพิษชนิดใดชนิดหนึ่ง

ร่วมครั้นนาที่ที่ผมยืนนิ่ง ไม่กล้ากระดิกกระเดี้ย ฝ้าดูปฏิกริยาและพยายามแยกแยะว่ามันคืองูชนิดใด จากลวดลายและสีสันดูแล้วน่าจะเป็นพวกงูเหลือม ไม่ใช่จงอางหรืองูเห่าแต่อย่างใด ผมใจชื้นขึ้นและรู้สึกผ่อนคลายลงมาก ผมเริ่มออกเดินสำรวจหาส่วนหัวและลำตัวที่นอนสงบนิ่งอยู่ในกอไม้ใหญ่ เมื่อเห็นมันทั้งตัวก็คะเนได้ว่าน่าจะยาวราว 2 เมตรครึ่ง ขนาดลำตัวประมาณเท่าท่อนแขนผู้ชาย ผมไม่รอช้าที่จะประกอบกล้องและหามุมมองดี ๆ เพื่อถ่ายภาพมันไว้ แต่ความรกของกิ่งไม้ดูจะไม่เอื้อให้ผมถ่ายภาพมันได้ง่าย ๆ

ความมืดค่อย ๆ คืบคลานเข้ามาทีละน้อยทำให้ผมรู้สึกไม่ค่อยดีนัก เพราะสัตว์ป่ามักจะปราดเปรียวมากขึ้นในเวลากลางคืน รวมทั้งเจ้างูเหลือมตัวนี้ด้วย ผมจึงต้องเพิ่มความระมัดระวังและไม่เข้าใกล้มันมากเกินไป ผมหยิบไฟฉายที่พาดิเดตตัวมาส่องดูเป้าหมายเพื่อให้แน่ใจว่ามันคงยังอยู่ที่เดิม เมื่อเจ้างูเหลือมเจอเข้ากับแสงไฟก็เกิดปฏิกิริยาทันที มันชูหัวขึ้นในลักษณะเกือบตั้งฉากกับพื้นดิน เหมือนต้องการพิสูจน์อะไรบางอย่าง ผมไม่รอช้าปรับโฟกัสเลนส์ 300 มม. ที่ประกอบไว้พร้อมแฟลชบนขาตั้งกล้อง มุมที่แสงไว้แม้จะไม่เคลียร์ เนื่องจากกิ่งไม้ค่อนข้างหนาแน่นแต่ก็ดีที่สุดเท่าที่จะหาได้ในขณะนี้ ผมกดชัตเตอร์ไปสองสามภาพ ก่อนจะเปลี่ยนไปหามุมอื่นดูบ้าง

ขณะที่ผมสาดไฟฉายกระทบส่วนหัวของมัน แล้วมองผ่านเลนส์ 300 มม. ที่ปรับโฟกัสได้ชัดเจนแล้ว ผมก็สังเกตเห็นอะไรบางอย่างเกาะอยู่บนหัวเจ้างูเหลือม หลังจากเพิ่งดูอยู่ครู่หนึ่งก็พอจะรู้ว่ามันคือตัวเห็บที่กำลังมุดหัวเข้าไปดูดเลือดตามซอกเกล็ดของงูเหลือมนั่นเอง ภาพที่เห็นทำให้ผมรู้สึกขนลุกและเกิดอาการชะแหยงขึ้นมาทันที ทว่าความรู้สึกนี้ก็เกิดขึ้นเพียงครู่เดียว เมื่อตระหนักได้ว่า ภาพตรงหน้าคือภาพที่แท้จริงของสัตว์ป่าที่ผมปรารถนาจะเห็นมานาน

ผมเก็บภาพที่ต้องการได้อีกหลายภาพขณะที่เขายืนประสานสายตากันอยู่ตรงนั้น สีของม่านตาที่สะท้อนกับแสงแฟลชปลั่งประกายงดงามราวกับอัญมณีและให้ความรู้สึกน่าเกรงขามอยู่ไม่น้อย แต่ในที่สุดทุกอย่างก็จบลงด้วยดี มันเลือกไปตามทางของมัน ปลอ่ยให้ผมเต็มอิมกับประสบการณ์ใหม่ ประสบการณ์ที่ทำให้ผมเข้าใจธรรมชาติของสัตว์ป่ามากขึ้น เหตุการณ์ครั้งนี้จะเป็นหลักฐานอีกข้อหนึ่งจากประสบการณ์ตรงที่ยืนยันว่า สัตว์ป่านั้นไม่เคยแค้นจะคิดที่จะทำร้ายมนุษย์ก่อนความร้ายที่เกิดขึ้นมักเป็นเพียงสัญชาตญาณขั้นพื้นฐานในการป้องกันตัวเพื่อความอยู่รอดของชีวิตเท่านั้น

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วีระวิธ ศรีสุข. งูเหลือมที่ปาละอู. สารคดี. ปีที่ 14. ฉบับที่ 162 มกราคม 2542.

แผนการสอนโดยวิธีปกติ

เรื่อง การเขียนอธิบาย

2 คาบ / 100 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนอธิบายเป็นการเขียนบอกเล่า ที่แจ้งเรื่องราวจากความรู้ที่ได้สังเกตหรือได้มาจากการศึกษาค้นคว้า ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อขยายความชี้แจงให้ผู้อ่านได้รับความรู้ความเข้าใจ ดังนั้นในการเขียนอธิบายผู้เขียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักการเขียน สามารถรวบรวมความรู้ความคิด เพื่ออธิบายเรื่องราวให้ชัดเจนโดยเลือกใช้ถ้อยคำโวหารให้ถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนสามารถเขียนความเรียงอธิบายเรื่องราวได้ถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของการเขียนอธิบายได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบอกประเภทการเขียนอธิบายได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถบอกหลักการเขียนอธิบายได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถวางโครงเรื่องการเขียนอธิบายได้ถูกต้องเหมาะสม
5. นักเรียนสามารถเขียนความเรียงอธิบายเรื่องราวได้ถูกต้องเหมาะสม

เนื้อหา

ความหมาย

การเขียนอธิบาย หมายถึง การเขียนเพื่อไขความ ขยายความชี้แจงเรื่องราว หรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความเข้าใจและให้ความรู้แก่ผู้อ่านเป็นสำคัญ ผู้เขียนจะสอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกหรือแสดงความคิดลงไปไม่ได้

การเขียนอธิบายอาจทำได้หลายรูปแบบ และมีเนื้อหาต่าง ๆ กัน ขึ้นอยู่กับ จุดมุ่งหมายในการเขียนอธิบาย การที่จะเขียนอธิบายได้ดีนั้นผู้เขียนจะต้องเข้าใจหลักการเขียน สามารถรวบรวมความคิดและเรียบเรียงเรื่องราว โดยใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมเพื่ออธิบายให้ ชัดเจน ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้อย่างถูกต้องตามที่ผู้เขียนต้องการ

ประเภทการเขียนอธิบาย

การเขียนอธิบายจำแนกประเภทได้ 8 ประเภท ดังนี้

1. คำจำกัดความ ได้แก่ การเขียนอธิบายความหมายของคำศัพท์ ส่วนวน สุภาสิต คำพังเพย ซึ่งการใช้คำจำกัดความแต่ละเรื่องจะต้องสั้น ชัดเจน เข้าใจง่าย
2. เฉิงอรธ เป็นการอธิบายข้ออ้างอิงที่เขียนหรือพิมพ์ไว้ส่วนล่างหนังสือ อาจเป็นการขยายความให้ความหมาย หรือบอกที่มาของเรื่อง
3. คำนำหรือคำปรารภ เป็นคำอธิบายที่เขียนเพื่อแจ้งสาเหตุหรือให้ทราบ ถึงที่มา ที่ไปหรือวัตถุประสงค์ของการเขียนหนังสือเรื่องนั้น ๆ
4. คำแถลง หรือคำแถลงการณ์ต่อศาล เป็นการเขียนอธิบาย หรือแจ้งให้ ศาลทราบ ซึ่งคู่ความกระทำขึ้นเพื่อยื่นต่อศาลก่อนศาลจะพิพากษาคดี
5. คำเตือน หรือคำแนะนำทางราชการ เป็นการเขียนอธิบายหรือแจ้งให้ ทราบวิธีการปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น คำแนะนำในการป้องกันโรคติดต่อ คำเตือนในเรื่อง การทิ้งขยะในที่สาธารณะ
5. คำอธิบายวิธีปฏิบัติ ได้แก่ อธิบายวิธีปรุงอาหาร วิธีใช้เครื่องมือ วิธีทำ ความสะอาดเครื่องมือ
6. บทนำหนังสือ เป็นการเขียนอธิบายความคิดหรือชี้แจงต่อเรื่องใดเรื่อง หนึ่งที่กำลังอยู่ในความสนใจของผู้อ่านหรือประชาชนเป็นส่วนมาก
7. การเขียนอธิบายทางวิชาการ ได้แก่ การเขียนตำราต่าง ๆ ที่อธิบาย เนื้อหาทางวิชาการ การเขียนคู่มือการใช้หนังสือ

วิธีการเขียนอธิบาย

1. กำหนดหัวข้อเรื่องในการเขียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย
2. วางโครงเรื่องโดยกำหนดประเด็นสำคัญเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการอธิบาย ซึ่งการวางโครงเรื่องก่อนการเขียนทำให้ผู้เขียนมีทิศทางในการเขียน ช่วยให้เขียนได้ตรงประเด็น ลำดับเนื้อหาได้ต่อเนื่อง

3. การเริ่มเรื่อง สามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่
  - 3.1 การอธิบายตามลำดับขั้นตอนเป็นระยะ ๆ หรือลำดับไปอย่างเหมาะสม
  - 3.2 การใช้ตัวอย่างมักใช้ในการอธิบายหลักการ หรือวิธีการ หรือข้อความบางอย่างซึ่งเข้าใจยาก
  - 3.3 การเปรียบเทียบเหมือนกันและความต่างกัน เหมาะสำหรับการอธิบายสิ่งแปลกใหม่ หรือสิ่งที่ผู้ฟังยังไม่คุ้นเคยมาก่อน
  - 3.4 การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน ผู้อธิบายสามารถชี้ให้ผู้ฟังเห็นได้ว่าอะไรเป็นสาเหตุ และอะไรเป็นผลลัพธ์
  - 3.5 การนิยาม คือ การให้ความหมายของศัพท์
  - 3.6 การกล่าวซ้ำด้วยถ้อยคำที่แปลกออกไป ซึ่งการกล่าวซ้ำใช้สำหรับบางเรื่อง เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องดีขึ้น
4. การสรุปเรื่องในตอนท้าย ซึ่งผู้เขียนจะต้องสรุปเรื่องให้น่าสนใจ อาจจะแสดงความคิดเห็นของตนได้

ข้อควรคำนึงถึงในการเขียนอธิบาย

1. ควรเขียนอธิบายเฉพาะเรื่องนั้น ๆ ไม่ควรเขียนเรื่องอื่นปะปน
2. ผู้เขียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะเขียนอย่างละเอียดเมื่อเขียนแล้วจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องอย่างชัดเจน
3. การใช้ภาษาในการเขียน จะต้องทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย การเรียบเรียงถ้อยคำสละสลวย การลำดับความคิดในการนำเสนอต่อเนื่องกัน
4. ผู้เขียนจะต้องเขียนอธิบายรายละเอียดอย่างเป็นกลางไม่สอดแทรกความคิดเห็น

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูคิดแผนภูมิเนื้อเพลง "ส้มตำ" บนกระดาน โดยมีเนื้อเพลงดังนี้
"ต่อไปนี้จะเล่าถึงอาหารอร่อย คือส้มตำกินบ่อยบ่อย รสชาติแซบดี วิธีทำก็
ง่ายจะบอกให้ต่อไปนี้ มันเป็นวิธีพิเศษเหลือหลาย ไปซื้อมะละกอนวดพอเหมาะเหมาะ สับสับ
เฉาะเฉาะ ไม่ต้องมากมาย ตำพริกกับกระเทียมขูดเยี่ยมกลั่นไฉ มะนาว น้ำปลา น้ำตาลทราย

น้ำตาลปีบดำมี ปรงรสให้แสบหนอ ไส้มะละกอลงไป อ้ออย่าลืมใส่กุ้งแห้งป่นของดี มะเขือเทศเขียวเข้าเอาตัวฝักยาวใส่เขียวรี เสริจสรรพแล้วซี ยกออกจากครัว กินกับข้าวเหนียวเหนียวแจกให้ทั่ว กลิ่นหอมยวนยั่ว น่าน้ำลายไหล จดจำตำราส้มตำลาวเอกตำรามา ใครหม่าเกินอัตราระวังท้องจะพัง ขอแถมอีกนิด แล้วจะติดใจใหญ่ ไก่ย่างด้วยเป็นไร อร่อยแน่จริงเฮย”

2. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงส้มตำให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าเนื้อหาเพลงกล่าวถึงอะไร ครูโยนคำถามเข้าสู่บทเรียนว่าเนื้อหาเพลงเป็นการอธิบายวิธีการทำส้มตำ ซึ่งเป็นการเขียนอธิบายอย่างหนึ่ง โดยนักเรียนจะได้เรียนในชั่วโมงนี้ และนักเรียนจะต้องสามารถเขียนอธิบายเรื่องราว โดยเลือกใช้สำนวนโวหารได้ถูกต้องเหมาะสม

ขั้นสอน

1. ครูสุ่มนักเรียน 1 คน ให้นิยามความหมายของคำว่า การเขียนอธิบายตามความเข้าใจของนักเรียน จากนั้นครูคิดแผนภูมิความหมายการเขียนบรรยายที่ถูกต้องแล้วอธิบายเพิ่มเติม และสุ่มนักเรียนให้สรุปความหมายอีกครั้ง

2. ให้นักเรียนสังเกตเนื้อเพลงส้มตำว่ามีลักษณะการอธิบายอย่างไร แล้วครูอธิบายลักษณะของการเขียนอธิบายให้นักเรียนฟังและซักถามความเข้าใจ

5. ครูแจกบัตรคำประเภทของการเขียนอธิบาย จำนวน 8 ใบ ให้นักเรียนเลขที่ 1-8 แล้วให้นักเรียนชูปบัตรคำให้เพื่อนทุกคนอ่าน จากนั้นครูแจกแถบประโยคความหมายของบัตรคำทั้ง 8 ใบให้นักเรียนเลขที่ 9 - 17 นักเรียนชูปแถบประโยคที่ได้รับให้เพื่อนอ่าน

จากนั้นให้นักเรียนที่ได้รับบัตรคำและแถบประโยคจับคู่ความหมายให้ถูกต้อง แล้วนำบัตรคำและแถบประโยคความหมายประเภทของการเขียนติดบนกระดาน นักเรียนทุกคนร่วมกันพิจารณาว่าถูกต้องหรือไม่

4. ครูถามนักเรียนว่าข้อความที่ปรากฏบนกระดานทั้ง 8 ข้อความ มีความเกี่ยวข้องอย่างไรกับการเขียนอธิบาย แล้วครูสรุปว่านั่นคือประเภทของการเขียนอธิบายพร้อมกับติดบัตรคำว่า “ประเภทการเขียนอธิบาย” บนข้อความทั้ง 8 ชนิด จากนั้นครูแจกตัวอย่างการเขียนให้นักเรียนศึกษาแล้วให้นักเรียนแต่ละแถวบอกว่างานเขียนที่อ่านเป็นการเขียนอธิบายประเภทใด โดย แถวที่ 1 อ่านเรื่องกล้วยแถวที่ 2 อ่านเรื่องแม่น้ำเจ้าพระยา แถวที่ 3 อ่านบทบรรณาธิการ แถวที่ 4 อ่านเรื่องไก่ฟ้าพญาลอ แถวที่ 5 อ่านเรื่องน้ำหยดสุดท้ายในชีวิต แถวที่ 6 อ่านเรื่องโรคภัยจากสัตว์เลี้ยงแสนรัก แถวที่ 7 อ่านบทนำการเขียนหนังสือ แถวที่ 8 อ่านเรื่องกวีนิพนธ์บ่าบัด

5. ครูคิดแผนภูมิหลักการเขียนอธิบายบนกระดาน นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงขั้นตอนในการเขียนอธิบายได้แก่ การกำหนดหัวข้อเรื่อง การกำหนดเนื้อหา การวางโครงเรื่อง วิธีที่ใช้ในการเขียนอธิบาย จากนั้นครูสรุปหลักการเขียนอธิบายและสุ่มนักเรียนให้สรุปอีกครั้ง

6. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกเขียนอธิบายตามหลักการเขียนอธิบาย ซึ่งครูกำหนดหัวข้อเรื่องดังนี้

กลุ่มที่ 1 การเตรียมความพร้อมเพื่อสอบเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา

กลุ่มที่ 2 อาหารไทยอร่อยและดีต่อสุขภาพ

กลุ่มที่ 3 เอดส์อันตรายต่อตนเองและคนรอบข้าง

กลุ่มที่ 4 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติหน้าที่ของทุกคน

กลุ่มที่ 5 อันตรายจากการสูบบุหรี่

7. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอ่านผลงานเขียนกลุ่มละ 2 นาที แล้วให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาผลงานของแต่ละกลุ่มว่ามีข้อดี และข้อบกพร่องอย่างไร แล้วครูให้คำติชมเพิ่มเติม

8. ครูให้นักเรียนเสนอหัวข้อที่จะเขียนอธิบาย แล้วยกมือสนับสนุนหัวข้อที่นักเรียนต้องการเขียน หัวข้อใดที่มีนักเรียนยกมือสนับสนุนมากที่สุด ให้นักเรียนเขียนอธิบายเรื่องดังกล่าว โดยกำหนดความยาวไม่ต่ำกว่า 20 บรรทัด

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาการเขียนอธิบาย โดยครูสุ่มถามนักเรียนรายบุคคลและให้นักเรียนตอบพร้อมกัน จากนั้นครูคิดแผนภูมิสรุปเนื้อหาการเขียนอธิบายเรื่อง ความหมาย ลักษณะ ประเภท หลักการเขียน ประโยชน์การเขียนอธิบาย แล้วสุ่มนักเรียนให้สรุปย่อ 2-3 คน และซักถามข้อสงสัย จากนั้นอธิบายเพิ่มเติม

การวัดผลและการประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการทำงาน
2. สังเกตความสนใจในการทำงาน
3. สังเกตการร่วมแสดงความคิดเห็น
4. ตรวจผลงานเขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. แถบประโยค
3. แผนภูมิหลักการเขียน
4. แผนภูมิสรุปเนื้อหา
5. ตัวอย่างงานเขียน 8 เรื่อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างงานเขียน

เรื่อง

เรื่องของกล้วย

อำเภอบางกระทุ่มมีสิ่งที่มีจักกันดี คือ กล้วยตากและชาลมนโซไทย

ถ้าพูดถึงเรื่องกล้วยแล้ว มีสิ่งที่เป็นประโยชน์มากมาย ตั้งแต่ต้น (หน่อ) ใช้เป็นอาหารสัตว์ได้ ใบ ใช้ห่อขนม หรือสิ่งของต่าง ๆ นำมาประดิษฐ์เป็นกระทงได้สวยงาม ปลีกล้วย เอาไปทำเป็นอาหารได้ ผลของกล้วยก็สามารถใช้ทำเป็นอาหารได้หลายอย่าง ตั้งแต่ของหวาน ของหวาน และที่สำคัญ ปัจจุบันนี้โรงพยาบาลบางกระทุ่มนำมาผลิตเป็นยา ชื่อ กล้วยลูกกลอน ผลิตจากกล้วยน้ำว่า

กล้วยน้ำว่ามีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Musa sapientum* Linn เป็นพืชเมืองร้อนและเป็นพืชล้มลุก โดยกล้วยจะให้ผลเมื่อปลูกได้ประมาณ 8 - 12 เดือน ส่วนที่ใช้เป็นยาคือผลกล้วยดิบหรือผลห่าม กล้วยดิบจะไปกระตุ้นให้เซลล์ในเยื่อบุกระเพาะหลังสารพวก mucin ออกมาเคลือบกระเพาะ ซึ่งจะมีฤทธิ์ป้องกันและรักษาโรคแผลในกระเพาะอาหารได้

วิธีใช้ก็ไม่ยากค่ะ นำกล้วยน้ำว่าดิบฝานเป็นแว่น ตากแดดประมาณ 2 วัน หรืออบให้แห้งในอุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส แล้วบดเป็นผง เวลารับประทาน ก็โดยการนำผงกล้วยดิบครึ่งละ 1/2 ถึง 1 ผล ชงน้ำหรือผสมน้ำผึ้ง 1 ช้อนโต๊ะดื่ม หรือนำผงกล้วยดิบมาปั้นเป็นลูกกลอน ซึ่งเหมือนกับที่โรงพยาบาลผลิต คือ เราจะทำผงกล้วยดิบกับน้ำผึ้งแล้วผลิตออกมาเป็นลูกกลอน รับประทานครั้งละ 2 เม็ด วันละ 4 ครั้ง ก่อนอาหารและก่อนนอน ถ้ารับประทานแล้วมีอาการท้องอืด ป้องกันโดยใช้ร่วมกับยาขับลม เช่น น้ำขิง พริกไทย ก็ได้ค่ะ

ถ้าท่านผู้อ่านที่เป็นโรคแผลในกระเพาะอาหาร ซึ่งจะมีอาการหิวก็ปวด อิ่มก็ปวด แล้วทานยาแผนปัจจุบันมานานแล้วยังไม่ดีขึ้น ก็ขอเสนอทางเลือกอีกทางหนึ่งให้กับท่าน นอกจากนั้น ถ้าท่านมีอาการท้องเดินแบบไม่ติดเชื้อก็สามารถรับประทานกล้วยแก้อาการท้องเสียได้ด้วยค่ะ

ตัวอย่างงานเขียน เรื่อง โกโก้พญาลล

โกโก้พญาลลเป็นนกที่มีความสวยงามมากชนิดหนึ่งของประเทศไทย นกตัวผู้แตกต่างจากนกตัวเมียจนเห็นได้ชัด คือ บริเวณส่วนหัวและคอมีสีดำ มีหงอนยาวสีม่วงปนสีดำ ลำตัวและปีกมีสีเทา และมีลายขีดที่ละเอียดสีดำ บริเวณกลางแผ่นหลังมีสีทองเป็นแฉวงวาว และสีไล่กันมาจนกลายเป็นสีทองแดงใกล้โคนหาง ส่วนใต้ท้องและส่วนหางมีสีดำเหลือบฟ้า ขาและหนังบริเวณรอบดวงตามีสีแดง นกตัวผู้มีขนาดลำตัวยาวจากหัวถึงปลายหาง 80 เซนติเมตร โดยเป็นส่วนหางถึง 33-36 เซนติเมตร นกตัวเมียมีขนาดลำตัวสั้นกว่า คือ ยาวประมาณ 60 เซนติเมตร สืบบลำตัวและบริเวณแผ่นหลังเป็นสีน้ำตาลแดง บริเวณใต้ท้องมีสีน้ำตาลและมีลายเป็นเกล็ดสีขาว ส่วนแผ่นหนังรอบดวงตามีสีแดงสด ส่วนบริเวณอื่น ๆ มีสีดำ

โกโก้พญาลลอาศัยอยู่เป็นคู่หรือเป็นฝูงเพียงตัวเดียวกับตัวเมีย 2 - 3 ตัว ตามป่าดงดิบแล้งในบริเวณที่ราบต่ำ หรือป่าชื้นใหม่ที่มีไม้พื้นล่างที่ดิบ ตลอดจนป่าไผ่ จนถึงป่าบนภูเขาสูง โกโก้พญาลลชอบคุ้ยเขี่ยหาอาหารกินบนพื้นดิน ออกหากินในเวลากลางวัน และจะเกาะพำนักบนกิ่งไม้ของต้นไม้ใหญ่ในเวลาากลางคืน อาหาร ได้แก่ แมลง หนอน สัตว์เล็ก ๆ เมล็ดพืช ผลไม้ที่หล่นจากต้น โกโก้พญาลลผสมพันธุ์ในราวเดือนกุมภาพันธ์จนถึงเดือนพฤษภาคม วางไข่ช่วงเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม วางไข่ครั้งละประมาณ 5 - 8 ฟอง โกโก้พญาลลใช้เวลานานราว 3 ปี จึงจะถึงวัยที่ผสมพันธุ์ได้

ในประเทศไทย โกโก้พญาลลอาศัยอยู่ในบริเวณทิศตะวันออกของประเทศ ในภาคเหนือพบบริเวณทางตะวันออกของแม่น้ำยม และทิวเขาขุนตาล

ในสภาพป่าตามธรรมชาติพบโกโก้พญาลลอยู่จํานวนน้อยลงไปมาก เนื่องจากสภาพป่าที่อยู่อาศัย และแหล่งหากินได้ถูกแผ้วถางเป็นพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจจนเกือบจะหมด อีกทั้งชาวบ้านนิยมล่าโกโก้พญาลลมาเป็นอาหาร หรือดักจับเพื่อนำไปขายเป็นนกเลี้ยง จึงทำให้โกโก้พญาลลเป็นนกป่าที่หาได้ยากตามป่าธรรมชาติ

ตัวอย่างงานเขียน
เรื่อง
น้ำ...หยดสุดท้าย (ในชีวิต)

ชัยรัตน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง

"น้ำเป็นทรัพยากรซึ่งใช้แล้วใช้ได้อีก ใช้ซักผ้าแล้วรดน้ำต้นไม้ได้ใช้ล้างรถแล้วก็ยังรดน้ำต้นไม้ได้ เรื่องการใช้น้ำ ก็คือไม่ปล่อยให้มันหมดมือโดยที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าสามารถเริ่มต้นได้ที่บ้าน โดยสำรวจตรวจตราพฤติกรรมการใช้น้ำของตัวเอง และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสียใหม่ ซึ่งไม่เพียงแต่จะทำให้คุณเสียค่าน้ำประปำน้อยลง แต่คุณยังมีส่วนสำคัญในการร่วมอนุรักษ์น้ำไว้ให้ลูกหลานได้มีใช้ และร่วมฟื้นฟูชีวิตให้แก่สิ่งแวดล้อมอีกด้วย

วิธีการใช้น้ำอย่างประหยัด อีกหนทางช่วยชาติของคนไทยมีดังต่อไปนี้

1. หมั่นตรวจสอบการรั่วไหลของน้ำ เพื่อลดการสูญเสียน้ำอย่างเปล่าประโยชน์
2. ไม่ควรปล่อยให้ น้ำไหลตลอดเวลาตอนล้างหน้า แปรงฟัน โกนหนวด และดูสบู่ตอนอาบน้ำ เพราะจะสูญเสียน้ำไปโดยเปล่าประโยชน์นาที่ละหลาย ๆ ลิตร
3. ใช้สบู่เหลวแทนสบู่ก้อนเวลาล้างมือ เพราะการใช้สบู่ก้อนล้างมือจะใช้เวลามากกว่าการใช้สบู่เหลว และการใช้สบู่เหลวที่ไม่เข้มข้นจะใช้น้ำน้อยกว่าการล้างมือด้วยสบู่เหลวเข้มข้น
4. การซักผ้าด้วยมือ ควรรองน้ำใส่กะละมังแคพอใช้ อย่าเปิดน้ำไหลทิ้งไว้ตลอดเวลาซัก
5. ใช้ฝักบัวรดน้ำต้นไม้แทนการชอน้ำด้วยสายยาง
6. ไม่ควรใช้สายยางและเปิดน้ำไหลตลอดเวลาในขณะที่ล้างรถ แต่ควรล้างด้วยน้ำและฟองน้ำในกระป๋องหรือภาชนะบรรจุน้ำ
7. ไม่ควรล้างรถบ่อยครั้งจนเกินไป เพราะนอกจากจะมีความสิ้นเปลืองน้ำ ยังทำให้เกิดสนิมที่ตัวถังได้ด้วย
8. ตรวจสอบท่อน้ำรั่วภายในบ้าน ด้วยการปิดก๊อกน้ำทุกตัวภายในบ้าน และสังเกตว่าเลขวัดน้ำเคลื่อนที่หรือเปล่า
9. ควรล้างพืชผัก ผลไม้ หรือภาชนะจานชาม ในอ่างหรือภาชนะที่มีการกักเก็บน้ำ
10. ใช้อุปกรณ์ประหยัดน้ำ เช่น ชักโครกประหยัดน้ำ ฝักบัวประหยัดน้ำ
11. อย่าทิ้งน้ำดื่มที่เหลือในแก้วโดยไม่เกิดประโยชน์อันใด ควรใช้รดน้ำต้นไม้ หรืออื่น ๆ

12. ในการแปรงฟันหรือการโกนหนวด ควรใช้ขนหรือแก้วรอน้ำ
13. เวลาต้มน้ำ ควรรินน้ำเท่าที่ต้องการจะต้ม ทำให้ไม่ต้องเทน้ำก้นแก้วทิ้ง
14. เวลากินน้ำแข็งควรตักแต่พอดีไม่ควรตักน้ำแข็งจนเต็มแก้ว เพราะน้อยคนนักที่จะกินน้ำแข็งจนหมด แล้วที่เหลือจึงต้องเททิ้ง
15. เวลาล้างภาชนะ ควรล้างแก้วก่อนล้างจาน เพราะน้ำล้างแก้วจะสกปรกน้อยสามารถนำมาล้างจานหรือภาชนะอื่น ๆ ได้อีก
16. เวลานำอาหารออกจากช่องแช่แข็ง ควรปล่อยให้ละลายก่อนเพื่อให้น้ำแข็งละลายเอง ไม่ควรเปิดน้ำไหลผ่าน
17. การใช้ยาสระผมที่มีความเหนียว (เข้มข้น) หรือใช้มากเกินไป จะเป็นการเพิ่มปริมาณน้ำในการสระผมมากขึ้น
18. สำหรับห้องสุขาแบบชักโครก ควรจะหาขวดพลาสติกบรรจุน้ำให้เต็มใส่ไว้ในโถน้ำ จะช่วยประหยัดน้ำที่ใช้กดชักโครกได้

การอนุรักษ์น้ำไม่เพียงแต่ประหยัดการใช้น้ำเท่านั้น แต่ยังคงรวมถึง การใช้น้ำอย่างไรให้สูญน้อยที่สุด

ข้อแนะนำต่อไปนี้จะช่วยให้คุณประหยัดน้ำเสียออกจากบ้านน้อยที่สุด

1. การแปรงฟันควรใช้ยาสีฟันเท่าที่จำเป็น เด็กควรใช้ขนาดเมล็ดถั่วเขียว ผู้ใหญ่ใช้มากกว่า 1 หรือ 2 เท่าก็พอ หากใช้ยาสีฟันมากเกินไปจะทำให้ปล่อยน้ำเสียมากขึ้น

2. ในการซักผ้าควรแช่ผ้ากับผงซักฟอกสักระยะเวลาหนึ่งก่อนทำการซัก เพื่อให้ผงซักฟอกทำปฏิกิริยากับผ้า และไม่ทำให้น้ำซักผ้าเข้มข้นเกินไป เมื่อเททิ้งจะได้ไม่ทำให้น้ำเสียมาก

สำหรับผงซักฟอก ควรใช้ผงซักฟอกที่มีส่วนผสมของฟอสเฟตน้อยหรือไม่มีเลย (ให้สังเกตตัว P ในส่วนผสมข้างกล่อง) เพราะฟอสเฟตเป็นอาหารอย่างดีของพืชน้ำ ทำให้วัชพืชขยายพันธุ์อย่างรวดเร็วจนคลุมผิวน้ำ และเป็นตัวกั้นไม่ให้ออกซิเจนลงไปใต้น้ำ ทำให้น้ำเน่าเสีย ซึ่งเป็นผลเสียกับสัตว์น้ำด้วย

3. การใช้ก้อนทำความสะอาดโถส้วม โดยเฉพาะชนิดที่ใส่ไว้ในถังชักน้ำ น้ำที่ออกมาซึ่งมีสีส้มแปลกตา นั้น เป็นการเพิ่มปริมาณสารเคมีลงสู่ท่อระบายน้ำอีกทางหนึ่ง

4. ควรยกเลิกการใช้สารเคมีทำความสะอาดห้องน้ำ เพราะสารเคมีจะทำให้เน่าเสียและยากแก่การบำบัด

นี่ไม่ใช่เรื่องเล่น ๆ หน้าร้อนนี้เราจะมีน้ำใช้หรือไม่มีน้ำใช้ อยู่ที่มือของเรา ถ้าโชคดีปีนี้ฝนฟ้าเป็นใจเราอาจจะผ่านพ้นวิกฤตินี้ไปได้

ตัวอย่างงานเขียน
เรื่อง
โรคภัยจากสัตว์เลี้ยงแสนรัก

พญ.เยาวเรศ นาคแจ้ง

การเลี้ยงสัตว์ไว้ในบ้าน เช่น สุนัข แมว กระต่าย นก ไก่ หรือปลา ทำให้เกิดความเพลิดเพลินและมีความสุขดีกว่าการออกไปเที่ยวเตร่ร่นอกบ้าน โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นสมัยนี้ ถ้าได้รับการฝึกหัดตั้งแต่วัยเด็กให้รักสัตว์เลี้ยงดังกล่าวแล้ว จะช่วยให้เด็กไม่อยากจะออกไปมั่วสุมเล่นสเกด เที่ยวเตร่ตามศูนย์การค้า หรือมั่วยาเสพติด และที่ได้ประโยชน์อีกอย่างคือ ทำให้เด็กมีจิตใจอ่อนโยน มีเมตตา แต่ในขณะที่เดียวกันการเลี้ยงสัตว์ต่าง ๆ ถ้าคลุกคลีมากเกินไป อาจก่อโรคได้ ผู้ปกครองจึงควรทราบพิษภัยจากสัตว์เลี้ยงด้วยเพื่อหาทางป้องกัน มิให้โรคต่าง ๆ ติดต่อกันมาอย่างบุตรหลานของท่าน การเลี้ยงสุนัขหรือแมวนั้นต้องฉีดวัคซีนตามที่สัตวแพทย์แนะนำด้วยโดยสม่ำเสมอ เพื่อให้สัตว์ปราศจากโรค แข็งแรง มีอายุยืนนาน และไม่นำโรคมาสู่คุณด้วย โรคที่พึงระวังว่าอาจจะติดต่อกับมาสู่คนมีหลายอย่าง ดังนี้

1. โรคพิษสุนัขบ้าหรือโรคกลัวน้ำ เกิดได้ทั้งในสุนัขและแมว ความจริงแล้วการใช้คำว่าโรคพิษสุนัขบ้า นั้นไม่ถูกต้อง เพราะทำให้เกิดความเข้าใจผิด เนื่องจากโรคนี้เกิดได้ทั้งสุนัขและแมว ควรเรียกว่าโรคกลัวน้ำจะถูกต้องกว่า ผู้เลี้ยงสุนัขหรือแมวต้องพาสัตว์เลี้ยงของท่านไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคกลัวน้ำโดยสม่ำเสมอ เพราะถ้าบุตรหลานของท่านถูกน้ำลายของสัตว์เลี้ยงที่มีได้รับการฉีดวัคซีน และเป็นโรคดังกล่าวแล้ว เกือบไม่มีทางรอดชีวิต เด็กจะมีอาการคอแข็ง กระตุก ไม่สามารถดื่มน้ำได้ เพราะกลืนไม่ลง ช้ำร้ายยังส่งเสียงเอะอะ โหยหวนคล้ายสุนัขกำลังป่วย ต้องจับขังในกรงพิเศษตามโรงพยาบาล และรอวันตายเท่านั้น

2. โรคกลาก เกิดจากเชื้อราที่อาศัยอยู่ตามตัวของสุนัข แมว ไก่ นก กระต่าย หรือกระรอก ซึ่งเชื้อเหล่านี้เมื่ออยู่กับสัตว์จะไม่ก่ออาการผิดปกติแก่สัตว์เลี้ยงเท่าใด แต่ถ้าปลิวมาติดที่ผิวของคนเลี้ยง จะทำให้เกิดโรคกลากได้ โดยเริ่มแรกจะมีอาการผื่นแดง ๆ ที่แขนขาหรือใบหน้า ต่อมาผื่นแดงเริ่มขยายกว้างออกเรื่อย ๆ พืชอมตกสะเก็ดเล็กน้อย อาการคันเพิ่มมาตามขนาดของผื่น หมอเคยพบผู้ป่วยหญิงสาว มีอาการดังกล่าวตามแขนและต้นขาทั้งสองข้าง รวมใบหูด้วย เป็นมา 2-3 เดือน เป็นเพราะเลี้ยงแมวเปอร์เซีย ซึ่งมีขนยาวและสวยมาก เจ้าของรักมากนำเข้าไปนอนในห้องนอนด้วย คลุกคลีกันเป็นประจำจนกระทั่งติดโรคกลาก ในที่สุดต้องนำไปฝากผู้เลี้ยง และตนเองก็มารับการรักษาโรคนี้อยู่

จากใจผู้เขียน

นวนิยายเรื่อง ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน เป็นการจำลองเหตุการณ์ทางการเมืองเด่น ๆ ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปีแรกของระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยจนถึงปี 2535 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยาวนานถึงหกสิบปี ในช่วงเวลานี้ได้มีการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของไทยในแต่ละขั้น มีการถ่ายโอนอำนาจ การแก่งแย่งชิงดีกัน การใช้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในแต่ละครั้งให้เป็นประโยชน์กับกลุ่มของตน ซึ่งมีตัวแปรต่าง ๆ มากมายที่ส่งผลกระทบต่อระบบทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น สงครามโลกครั้งที่สอง การแพร่ระบาดของลัทธิคอมมิวนิสต์ในเอเชียอาคเนย์ สงครามเย็น และการแผ่อิทธิพลของชาติมหาอำนาจในแถบนี้ ฯลฯ เหล่านี้บางครั้งก็ได้ทำให้ประชาธิปไตยของไทยสะดุดและบางครั้งก็ถอยกลับไปเริ่มต้นใหม่ ซ้ำแล้วซ้ำเล่า

ผู้เขียนมีเจตนาเพียงสองประการในการเสนอนวนิยายเรื่องนี้คือ

หนึ่ง แสดงรายละเอียดการพัฒนาการเมืองของไทยเป็นลำดับขั้น โดยไม่แสดงความเห็นว่าถูกหรือผิดแต่อย่างใด

สอง แสดงพฤติกรรมของมนุษย์ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ทั้งสองประการนี้ถูกถ่ายทอดลงในรูปแบบของเรื่องสั้นแนวหักมุมสิบเอ็ดเรื่อง คือ 2476, 2482, 2483/2488, 2490, 2494, 2500, 2508, 2516, 2519, 2523 และ 2535 ส่วนหนึ่งของตัวละครและเหตุการณ์เป็นของจริงที่อ้างอิงจากหนังสือและบันทึกของบุคคลต่าง ๆ ทั้งสิบเอ็ดเรื่องนี้สมบูรณ์เป็นเอกเทศในตัวมันเองและร้อยต่อกันเป็นเรื่องรวม

เหตุการณ์ "พฤษภาทมิฬ" ที่เกิดขึ้นในปี 2535 เป็นกระแสบานใหญ่ที่สะท้อนให้เห็นว่า วงล้อแห่งประวัติศาสตร์มักจะย้อนรอยเดิมของมันเสมอ ตราบที่ธรรมชาติมนุษย์ยังไม่มี การเปลี่ยนแปลง อาจเป็นการดีที่เราจะขยโอกาสนี้ใช้วิจารณ์ญาณศึกษาประวัติศาสตร์การเมืองอย่างถี่ถ้วนเพื่อมิให้เหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นอีก และเราอาจเรียนมันได้จากนวนิยาย

เป็นอีกความพยายามหนึ่งที่จะทดลองเขียนเรื่องยาวการเมืองในแนวเรื่องสั้น

วินทร์ เลียววาริณ

ตุลาคม 2536

61 ปีประชาธิปไตยไทย

กวีนิพนธ์บำบัด (Poetry Therapy)

ว่ากันว่ากวีนิพนธ์คือ "กลไกนิรภัยที่สามารถป้องกันโรคจิตได้" ถึงขนาดที่ซิกมันด์ ฟรอยด์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านประสาทชาวออสเตรเลียน เจ้าของทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ยังเคยกล่าวไว้ว่า "กวีต่างหากที่เป็นผู้ค้นพบจิตใต้สำนึก (Subconscious) ไม่ใช่ผม"

ผู้วางรากฐานของการรักษาอาการป่วยด้วยบทกวีนิพนธ์ คือ ฮีโล กรีเฟอร์ อดีตนักเรียนกฎหมายที่หันมาใส่ใจเรื่องของบทกวีเพื่อการบำบัด ในช่วงที่เขาเป็นเชลล์แมนขายยานั้น เขาได้จ่ายยารานานเอกให้ลูกค้าเสมอ นั่นคือการมอบบทกวีและแนะนำลูกค้าอ่านออกเสียงดัง ๆ ซ้ำแล้วซ้ำเล่า จนบทกวีนั้นกลายเป็นส่วนหนึ่งของจิตใต้สำนึก

บทกวีที่นำมาใช้เยียวยาผู้ป่วยนั้นต้องได้รับการแต่งขึ้นเป็นการเฉพาะ ปกติแล้วมักจะมีลักษณะเร้าอารมณ์อย่างแรกแล้ว ใช้อุปมาอุปไมยที่โดดเด่น เข้าใจง่าย จับใจ มีจังหวะจะโคนสั้นไหล และไม่ยาวจนเกินจะดึงความสนใจของผู้อ่านหรือผู้ฟัง หัวใจสำคัญคือความแยบคายในการสอดแทรกจิตสำนึกที่ติลงไปด้วยท่ามกลางความละเมียดละไมที่ทรงพลังนั้น

ที่จริงกวีนิพนธ์สามารถปลูกเร้าจิตสำนึกได้ทั้งทางบวกและทางลบ การเยียวยาที่ดีต้องสามารถดึงเอาความรู้สึกที่ลึกซึ้งให้ปรากฏขึ้นกลางบรรยากาศที่รู้สึกปลอดภัย ให้กำลังใจ และเห็นอกเห็นใจ จากนั้นจึงแสดงออกหรือระบายออกด้วยลักษณะอาการที่สังคมยอมรับได้

จำได้ว่าการให้คนที่เข้ารับการบำบัดด้วยบทกวีฝึกเขียนและถ่ายทอด ไม่ได้มุ่งหมายให้เขาเป็นกวี หากแต่เปิดทางให้เขาได้มีการแสดงออกที่เหมาะสมและไม่ไร้ความหมาย โรคที่ตอบสนองต่อการบำบัดแบบนี้มีหลายกลุ่ม อาทิ อัลไซเมอร์ โรคหัวใจ เส้นเลือดหล่อเลี้ยงสมองตีบ ผู้พิการทางสมอง ผู้มีปัญหาทางอารมณ์ โรคจิตเภทหรือสคิโซเฟรเนีย (ไม่สามารถแยกแยะได้ว่าอะไรคือความจริง อะไรคือสิ่งหลอน) ผู้เสพยาเสพติด ผู้ป่วย โรคหูดู๋ ซึมเศร้า ทหารผ่านศึก หรือผู้มีความทรงจำเลวร้าย เหล่านี้เป็นต้น

อย่างไรก็ดี การบำบัดด้วยกวีนิพนธ์มักใช้ควบคู่ไปกับการบำบัดแบบอื่นเพื่อให้ได้ประสิทธิผลเต็มที่ แต่ในชีวิตประจำวันของเรานี้ การบำบัดด้วยกวีนิพนธ์ถือเป็นการผ่อนคลายได้ทางหนึ่ง

แผนการสอนโดยวิธีปกติ

เรื่อง การเขียนแสดงความรู้สึก

2 คาบ / 100 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนแสดงความรู้สึก เป็นการเขียนที่มุ่งแสดงสภาพทางจิตใจของผู้เขียนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยใช้การเขียนพรรณนาสภาพหรือลักษณะ ซึ่งผู้เขียนจะต้องเลือกรายละเอียดความรู้สึก แล้วนำมาเรียบเรียงโดยเลือกใช้ภาษาที่สื่อความรู้สึกให้เด่นชัด ทำให้ผู้อ่านเกิดความซาบซึ้งประทับใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

1. นักเรียนสามารถเขียนความเรียงแสดงความรู้สึกได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถอธิบายองค์ประกอบในการเขียนแสดงความรู้สึกได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการเขียนแสดงความรู้สึกได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถกำหนดโครงเรื่องเพื่อเขียนถ่ายทอดความรู้สึกได้
4. นักเรียนสามารถเขียนความเรียงแสดงความรู้สึกได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

เนื้อหา

การเขียนแสดงความรู้สึก

การเขียนแสดงความรู้สึกเป็นการเขียนที่มุ่งแสดงสภาพทางจิตใจของผู้เรียนต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยใช้การเขียนพรรณนาสภาพหรือลักษณะเด่นของสิ่งนั้น ๆ โดยเลือกใช้ถ้อยคำเพื่อก่อให้เกิดความรู้สึกสะเทือนอารมณ์ หรือความรู้สึกประทับใจ ความรู้สึกของมนุษย์มีต่าง ๆ กันไป เช่น รู้สึกดีใจ เสียใจ โกรธ ตื่นเต้น ผิดหวังกังวล ว้าวุ่น เจ็บปวด ใจหาย สงบ ความรู้สึกเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับสาเหตุ หรือสิ่งเร้ามากระตุ้นให้

เกิดความรู้สึกนั้น ๆ ทำให้แสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออก แตกต่างกันไปตามพื้นฐานทางจิตใจของบุคคลแต่ละคน

ในการสื่อสารกันตามปกติ เราอาจมีโอกาเขียนแสดงความรู้สึกได้ต่างกันไป ตามอารมณ์และสถานการณ์ เช่น แสดงความรู้สึกยินดีอย่างจริงใจเมื่อเพื่อนได้รับทุนการศึกษา ต่อในสถาบันอุดมศึกษา เขียนแสดงความรู้สึกเสียใจ เมื่อได้ทราบข่าวว่าบุคคลในครอบครัวของญาติเสียชีวิตจากการประสบอุบัติเหตุ การเขียนแสดงความรู้สึกเหล่านี้ ผู้เขียนสามารถเลือกใช้ ถ้อยคำให้เหมาะสม ถ้อยคำที่ใช้แสดงความรู้สึกแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. ถ้อยคำที่แสดงความรู้สึกโดยตรง
2. ถ้อยคำที่มีความหมายเปรียบเทียบ

1. ถ้อยคำที่แสดงความรู้สึกโดยตรง

การเขียนแสดงความรู้สึกโดยตรงสามารถแสดงออกได้ทั้งความรู้สึกทางบวก และทางลบ ความรู้สึกในทางบวก เช่น ความรู้สึกสำเร็จ สมหวัง ยินดี สนใจ ปลื้ม ความรู้สึกในทางลบ เช่น ความรู้สึก ห่มหมอง ผิดหวัง เสียใจ ไม่พอใจ โกรธแค้น อิจฉาริษยา เป็นต้น ถ้อยคำที่แสดงความรู้สึกโดยตรงแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 ถ้อยคำที่แสดงความรู้สึกของบุคคลในชีวิตประจำวัน เช่น

- ความรู้สึกเสียใจ

"ดิฉันเพิ่งได้ทราบข่าวว่าน้องชายของคุณประสบอุบัติเหตุรถชน

จนเสียชีวิต ดิฉันขอมีส่วนร่วมในความทุกข์ของคุณและขอแสดงความเสียใจมาในโอกาสนี้"

- ความรู้สึกยินดี

"ฉันและเพื่อน ๆ ขอแสดงความยินดีในความสำเร็จของเธอที่สามารถสอบชิงทุนไปศึกษาต่อต่างประเทศได้ เป็นการช่วยทำชื่อเสียงให้แก่โรงเรียนที่รักของเราด้วย"

1.2 ถ้อยคำแสดงความรู้สึกที่ปรากฏในวรรณกรรม เป็นการเขียนแสดงความรู้สึกที่ปรากฏในงานวรรณกรรม เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย ซึ่งผู้เขียนถ่ายทอดความรู้สึกของบุคคลที่เป็นตัวละครในเรื่องให้สมจริงตามประสบการณ์ของผู้เขียน และยังได้มองเห็นภาพพฤติกรรมของตัวละครที่แสดงออกมาเมื่อเกิดความรู้สึกต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน เช่น

- ความรู้สึกว่าเหวในที่คุมขัง

".....มองไปเบื้องหน้า เขาเห็นที่ลูกกรงเหล็กดูแน่นหนาขนาดใหญ"

โตกว่าเดิม ในความรู้สึกของสนิท ในขณะนั้น กุญแจดอกใหญ่ที่คล้องโซ่
ไว้สองประกาย

แวววาวเมื่อกระทบกันแสงแดดยาม สนิท รู้สึกวามหิวในอกแห่งผาก
ความว่าแห้วเริ่มเข้า

เกาะกิน ความรู้สึก ความกลัวค่อย ๆ คืบคลานเข้ามาที่ละนิด เขากลับ
อะไร.....

(ดวงใจ "เทียนสองหล้า")

2. การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายเปรียบเทียบ

การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายเปรียบเทียบ ช่วยให้การเขียนแสดงความรู้สึก
ชัดเจนขึ้น โดยไม่ต้องใช้ถ้อยคำมากมาย หากแต่ใช้ถ้อยคำมาเปรียบเทียบกัน ก็จะทำให้
ผู้อ่านมองเห็นภาพและเข้าใจได้อย่างชัดเจน ถ้อยคำที่นำมาเปรียบเทียบดังกล่าวเรียกว่า
ถ้อยคำที่ทำให้เกิดภาพพจน์ มีดังต่อไปนี้

2.1 คำอุปมา ได้แก่ คำที่ใช้เปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง มักมี
คำต่อไปนี้อปรากฏอยู่ เช่น เหมือน รวกับว่า ประหนึ่ง ดัง

เช่น "ดีใจเหมือนได้แก้ว"

"โล่งใจเหมือนยกภูเขาออกจากอก"

2.2 คำอุปลักษณ์ คือ คำที่นำมาเปรียบเทียบโดยตรง เป็นคำที่สามารถบอก
ได้ว่า คืออะไร เป็นอะไร ตามลักษณะเด่นที่ต้องการจะเปรียบเทียบ

เช่น "ร้องไห้จนน้ำตาเป็นสายเลือด"

2.3 คำอริพจน์ คือ การใช้คำเปรียบเทียบที่เกินความเป็นจริง เช่น

"ฉันรู้สึกดีใจมากเหมือนกับว่าหัวใจจะกระโดดออกมาข้างนอก"

หลักการเขียนแสดงความรู้สึก

การเขียนแสดงความรู้สึกเป็นการถ่ายทอดสภาพทางอารมณ์ของผู้เขียน
ต่อเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น ดังนั้นการเขียนแสดงความรู้สึกจึงมีหลักการดังนี้

1. เลือกประเด็นหรือสาระสำคัญของสิ่งที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดอารมณ์
ความรู้สึก
2. กำหนดโครงเรื่องของการเขียนโดยพิจารณาส่วนนำ ส่วนเนื้อหาและ
ส่วนสรุป

3. เลือกใช้ถ้อยคำโวหารเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกให้ตรงกับเนื้อหาหรือสิ่งที่ต้องการนำเสนอเพื่อสร้างความประทับใจให้กับผู้อ่าน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนฟังเพลง "เธอคนเดียว" จากแถบบันทึกเสียง ซึ่งมีเนื้อเพลงดังนี้
"ดาวทั้งฟ้า รับหรี่และมีดลงไป และเธอรู้ไหม หัวใจฉันมันจะขาด
เมื่อเธอและฉันต้องจากต้องพรากกันไป ต้องทรมาน ต้องห่างกันไป จากวันนี้จนถึงใจจะให้ฉันทำ
ใจอย่างไร จะให้ฉันทนได้ยังไง ขาดเธอไปซักคน ก็ไม่มี ไม่เหลือใคร หากวันนี้ยังมีเวลา หากวัน
นี้ยังพอมีหวัง ฉันจะทำทุกอย่างเพื่อเธอ เพื่อเธอคนเดียว เธอรู้ไหม ฉันอยากให้ยื้อเวลา ให้
เดินช้า ๆ ให้อยู่ด้วยกันนานนานอยากมีเวลา ทำสิ่งที่ต้องการ ไม่มีอะไรที่ทรมาน
เท่ากับการจากพรากกัน จะให้ฉันทำใจยังไง จะให้ฉันทนได้ยังไง ขาดเธอไปซักคนก็ไม่มี
ไม่เหลือใคร หากวันนี้ยังมีเธออยู่ และไม่หายไปสำหรับฉัน ฉันจะทำทุกอย่างเพื่อเธอคนเดียว"
2. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า เนื้อหาเพลง กล่าวถึงอะไรและมี
จุดมุ่งหมายอย่างไร แล้วครูโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่องการเขียนแสดงความรู้สึก โดยกล่าวว่า
การแสดงอารมณ์ความรู้สึกเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น เราสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นงานเขียนที่มี
คุณค่าสร้างความประทับใจให้กับผู้อ่านได้

ขั้นสอน

1. ครูติดภาพสัตว์ป่าถูกขังในกรง แล้วให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึกที่มี
ต่อภาพ โดยกำหนดเวลา 5 นาที
2. ครูสุ่มนักเรียน 2 คน ให้ออกมาอ่านผลงานเขียน และให้นักเรียนอธิบายวิธี
การเขียนของตนเอง
3. ครูแจกใบความรู้เรื่องการเขียนแสดงความรู้สึกมีเนื้อหาประกอบด้วย
ความหมาย การเลือกใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึก จากนั้นให้นักเรียนอ่านใบความรู้ แล้วครูอธิบาย
เพิ่มเติมและให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้
  - 3.1 การเขียนแสดงความรู้สึกมีลักษณะเป็นอย่างไร
  - 3.2 อะไรคือ สิ่งสำคัญในการเขียนแสดงความรู้สึก
  - 3.3 ถ้อยคำที่ใช้แสดงความรู้สึกแบ่งออกเป็นกี่ประเภทอะไรบ้าง

- 3.4 เหตุใดการใช้โวหารภาพพจน์จึงมีความสำคัญต่อการเขียนแสดง
ความรู้สึก
- 3.5 การเขียนแสดงความรู้สึกมีหลักการเขียนอย่างไร
4. ครูให้นักเรียนสังเกตผลงานเขียนของตนเองในประเด็นต่อไปนี้
- 4.1 พิจารณาการใช้ถ้อยคำโวหารว่ามีความถูกต้องหรือไม่
- 4.2 ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกได้อย่างน่าสนใจชวนติดตามอ่าน
หรือไม่
- 4.3 นักเรียนใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบในการแสดงความรู้สึกหรือไม่
5. ครูแจกตัวอย่างงานเขียนแสดงความรู้สึกเรื่อง “บันทึกของปทุมวดี” แล้วจะ
เหลืออะไร” ให้นักเรียนอ่านแล้วพิจารณาร่วมกันในประเด็นต่อไปนี้
- 5.1 การวางโครงเรื่อง
- 5.2 การลำดับเรื่องราว
- 5.3 การเลือกใช้ถ้อยคำโวหารในการเขียน
- 5.4 พิจารณาข้อความที่แสดงความรู้สึกโดยตรงและข้อความที่แสดง
ความรู้สึกจากการเปรียบเทียบ

6. ครูให้นักเรียนเขียนความเรียงแสดงความรู้สึกโดยกำหนดเรื่องด้วยตนเองมี
ความยาวไม่ต่ำกว่า 20 บรรทัด

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเรื่องการเขียนแสดงความรู้สึกโดยครูฉายแผ่นใส คำถามแล้วสุ่ม
ให้นักเรียนตอบเป็นรายบุคคลและตอบพร้อมกัน จากนั้นฉายแผ่นใสสรุปความหมาย และถ้อยคำ
ที่ใช้ในการเขียนองค์ประกอบในการเขียน และหลักการเขียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวัดผลและการประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถาม
2. สังเกตการทำงานกลุ่ม
3. ตรวจจากการทำงาน
4. ตรวจผลงานเขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. แถบบันทึกเสียง,
3. เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียง
4. แผ่นใส ,
5. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
6. ตัวอย่างงานเขียน
7. รูปภาพ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนโดยวิธีปกติ

เรื่อง การเขียนบันทึกประสบการณ์

เวลา 2 คาบ / 100 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนบันทึกประสบการณ์ เป็นการเขียนเรื่องราวจากข้อมูลที่ได้พบเห็นหรือรับทราบความเป็นจริง มิได้สร้างเรื่องหรือผูกเรื่องราวขึ้นเองโดยผู้เขียนสามารถสอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นได้ โดยเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนสร้างสรรค์งานเขียนให้น่าสนใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

1. นักเรียนสามารถเขียนบันทึกจากประสบการณ์ โดยเลือกใช้ถ้อยคำในการถ่ายทอดเรื่องราวได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายการเขียนบันทึกประสบการณ์ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบอกหลักการเขียนบันทึกประสบการณ์ได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถอธิบายประโยชน์ของการเขียนบันทึกประสบการณ์ได้

ถูกต้อง

4. นักเรียนสามารถเขียนบันทึกประสบการณ์โดยเลือกใช้ถ้อยคำโวหารถ่ายทอดเรื่องราวได้ถูกต้องเหมาะสม

เนื้อหา

ความหมาย

การบันทึก หมายถึง การจดเรื่องราวที่ได้ผ่านพบลงในสมุด เพื่อช่วยความทรงจำหรือเพื่อเป็นหลักฐาน

การบันทึกประสบการณ์เป็นการบันทึกแบบหนึ่งที่มีลักษณะเป็นการเขียนสร้างสรรค์ ใกล้เคียงกับเรื่องสั้น แต่ยังไม่ใช่เรื่องสั้นแม้ว่าจะมีบุคคล เหตุการณ์ จาก และบทสนทนา และมีจุดก่อให้เกิดความสะเทือนอารมณ์หรือเกิดความประทับใจเช่นกัน แต่การบันทึกจากประสบการณ์เป็นการเขียนเรื่องราวจากข้อมูลที่พบเห็น หรือรับทราบมาตามที่เป็นจริง มิได้สร้างเรื่องหรือผูกเรื่องให้ดำเนินไปตามวิธีการของเรื่องสั้น

องค์ประกอบการบันทึกประสบการณ์

ประกอบด้วย บุคคล พฤติกรรม หรือเหตุการณ์ที่สัมพันธ์กัน และข้อคิด หรือมโนทัศน์ของผู้บันทึก อาจมีบทสนทนาแทรกก็ได้แล้วแต่กรณี

ประเภทของการบันทึกประสบการณ์

แบ่งตามลักษณะของเนื้อหาการบันทึกได้ ดังนี้

1. บันทึกประจำวันหรืออนุทิน คือ บันทึกขายวันแต่ละวันว่าได้ผ่านพบอะไรบ้าง มีความคิดเห็นต่อสิ่งที่ได้ผ่านพบอย่างไร บันทึกไว้
2. บันทึกประสบการณ์พิเศษ คือ การบันทึกที่มีความพิเศษกว่าบันทึกประจำวันธรรมดา เช่น บันทึกการเดินทาง บันทึกประสบการณ์ท่องเที่ยว เป็นการบันทึกอย่างละเอียด มีความน่าสนใจ และชวนตื่นเต้นกว่า

วิธีการบันทึกประสบการณ์

ในการบันทึก ผู้บันทึกอาจใช้สมุดธรรมดา หรือสมุดอนุทิน ซึ่งมีวัน เดือน ปี เรียบร้อยอยู่แล้ว ถ้าใช้สมุดธรรมดาก็ควรเขียน วัน เดือน ปี กำกับไว้ทุกครั้ง ในการบันทึก อาจกล่าวถึงประสบการณ์ อารมณ์ ความรู้สึก ความคิดของตนไว้ตามความประสงค์ แต่จะต้องเป็นการแสดงความคิดโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่ควรกล่าวร้ายถึงผู้ใด ควรหลีกเลี่ยงการบันทึกที่ไร้สาระ ควรบันทึกเฉพาะสิ่งที่เป็นประโยชน์ สิ่งที่เป็นข้อคิดในการดำเนินชีวิต นอกจากนั้นภาษาที่ใช้ในการบันทึกจะต้องมีความชัดเจน เลือกเฟ้นถ้อยคำแสดงความคิด ความรู้สึกได้อย่างแจ่มแจ้ง ไม่สับสนวุ่นวาย

ประโยชน์การบันทึกประสบการณ์

1. ช่วยให้ผู้บันทึกเป็นคนช่างสังเกตสิ่งแวดล้อม
2. เป็นการสะสมความรู้และประสบการณ์

3. เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อช่วยในการเตือนความจำ
4. สามารถนำข้อมูลไปอ้างอิงได้ภายหลัง
5. เป็นการฝึกทักษะการเขียน

ข้อควรคำนึงถึงในการบันทึกประสบการณ์

1. คำนึงถึงความถูกต้อง ไม่บิดเบือนความจริง ข้อความรู้ แหล่งที่มาของความรู้จะต้องถูกต้อง
2. คำนึงความถูกต้องชัดเจน ได้แก่ คำนึงถึงการเลือกใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม ข้อความชัดเจน ไม่วกวน ไม่กำกวมหรือสับสน และการเขียนหรือการพิมพ์จะต้องไม่เลอะเทอะ หรือเขียนไม่ชัดเจนจนอ่านยาก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน แล้วครูถามนักเรียนว่าใครบ้างที่เขียนบันทึกเหตุการณ์สำคัญไว้ แล้วสุ่มนักเรียนให้อธิบายวิธีการบันทึกที่นักเรียนปฏิบัติ จากนั้นครูโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่องการเขียนบันทึกประสบการณ์ โดยครูมีตัวอย่างพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และบันทึกประสบการณ์ของแอนน์ แฟรงค์ ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างแล้วเล่าเรื่องเกี่ยวกับบันทึกทั้ง 2 เล่มอย่างย่อ ๆ และชี้แจงให้นักเรียนทราบว่านักเรียนจะต้องสามารถเขียนบันทึกประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ขั้นสอน

1. ครูแจกตัวอย่างบทพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้นักเรียนทุกคนอ่าน จากนั้นให้นักเรียนสังเกตว่างานเขียนบันทึกประสบการณ์มีความแตกต่างจากงานเขียนอื่น ๆ อย่างไรบ้าง
2. ครูแจกใบความรู้มีเนื้อหาประกอบด้วยความหมาย ประเภท วิธีการเขียน ประโยชน์ ข้อควรคำนึงถึงในการเขียนบันทึกประสบการณ์ จากนั้นให้นักเรียนอ่านเนื้อหาแล้วให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด จำนวน 5 คำถาม

3. เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อช่วยในการเตือนความจำ
4. สามารถนำข้อมูลไปอ้างอิงได้ภายนอกหน้า
5. เป็นการฝึกทักษะการเขียน

ข้อควรคำนึงถึงในการบันทึกประสบการณ์

1. คำนึงถึงความถูกต้อง ไม่บิดเบือนความจริง ข้อความรู้ แหล่งที่มาของความรู้จะต้องถูกต้อง
2. คำนึงความถูกต้องชัดเจน ได้แก่ คำนึงถึงการเลือกใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม ข้อความชัดเจน ไม่วกวน ไม่กำกวมหรือสับสน และการเขียนหรือการพิมพ์จะต้องไม่เลอะเทอะ หรือเขียนไม่ชัดเจนจนอ่านยาก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน แล้วครูถามนักเรียนว่าใครบ้างที่เขียนบันทึกเหตุการณ์สำคัญไว้ แล้วสุ่มนักเรียนให้อธิบายวิธีการบันทึกที่นักเรียนปฏิบัติ จากนั้นครูโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่องการเขียนบันทึกประสบการณ์ โดยครูมีตัวอย่างพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และบันทึกประสบการณ์ของแอนน์ แฟรงค์ ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างแล้วเล่าเรื่องเกี่ยวกับบันทึกทั้ง 2 เล่มอย่างย่อ ๆ และชี้แจงให้นักเรียนทราบว่านักเรียนจะต้องสามารถเขียนบันทึกประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ขั้นสอน

1. ครูแจกตัวอย่างบทพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้นักเรียนทุกคนอ่าน จากนั้นให้นักเรียนสังเกตว่างานเขียนบันทึกประสบการณ์มีความแตกต่างจากงานเขียนอื่น ๆ อย่างไรบ้าง
2. ครูแจกใบความรู้มีเนื้อหาประกอบด้วยความหมาย ประเภท วิธีการเขียน ประโยชน์ ข้อควรคำนึงถึงในการเขียนบันทึกประสบการณ์ จากนั้นให้นักเรียนอ่านเนื้อหาแล้วให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด จำนวน 5 คำถาม

3. ครูสุมนักเรียนให้ถามคำถามที่ได้กำหนดไว้และให้เลือกเพื่อคนใดคนหนึ่ง
ตอบคำถาม

4. ครูฉายแผ่นใสสรุปเนื้อหา แล้วอธิบายเพิ่มเติมและซักถามข้อสงสัย

5. ครูแจกตัวอย่างงานเขียนบันทึกประสบการณ์ที่มีข้อบกพร่อง จากนั้นให้นักเรียนพิจารณาร่วมกันว่ามีข้อบกพร่องในด้านใดบ้าง แล้วครูฉายแผ่นใสข้อบกพร่องที่ปรากฏและให้นักเรียนช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้อง

6. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มอ่านงานเขียนบันทึกของแอนน์ แฟรงค์ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1	พิจารณาองค์ประกอบของการเขียน
กลุ่มที่ 2	พิจารณาการนำเสนอเรื่องราว
กลุ่มที่ 3	พิจารณาเนื้อหาที่น่าสนใจ
กลุ่มที่ 4	พิจารณาการใช้ถ้อยคำโวหาร
กลุ่มที่ 5	สรุปข้อดีและข้อบกพร่อง

7. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนครูช่วยเพิ่มเติม และแก้ไขส่วนที่บกพร่อง

8. ครูมอบหมายให้นักเรียนเขียนความเรียงบันทึกประสบการณ์ที่ประทับใจในอาทิตย์ที่ผ่านมา โดยมีความยาว 20 บรรทัดขึ้นไป

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา เรื่องการเขียนบันทึกประสบการณ์ โดยให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาสรุปเนื้อหาที่ได้อ่าน

2. ครูฉายแผ่นใสคำถามเกี่ยวกับความหมาย ประเภท องค์ประกอบ หลักการเขียนบันทึกประสบการณ์ ให้นักเรียนตอบเป็นรายบุคคลและตอบพร้อมกัน แล้วครูฉายแผ่นใสคำตอบที่ถูกต้อง

การวัดและการประเมินผล

- สังเกตการตอบคำถาม
- สังเกตการร่วมแสดงความคิดเห็น
- สังเกตการรายงานผลการวิเคราะห์ตัวอย่างงานเขียน
- ตรวจผลงานเขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้เรื่องการเขียนบันทึกประสบการณ์
2. แผ่นใส และเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
3. ตัวอย่างงานเขียนบันทึกประสบการณ์
4. หนังสือเรื่องบันทึกของ แอนน์ แฟรงค์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พุธ 3 พฤษภาคม 2487

คิดดีที่รัก

ก่อนอื่น ข่าวลั่น ๆ ในรอบสัปดาห์ ข่าวอะไร การเมืองหยุดพักไปชั่วขณะ ไม่มีข่าว-
ไม่มีอะไรเลยที่จะเล่าให้ฟัง เราชักจะเริ่มเชื่อทีละเล็กละน้อยว่าจะต้องมีการบุกแน่ ใครเลย
จะปล่อยให้รัสเซียเข้ามากวาดเอาอะไรต่ออะไรไปหมด แต่พวกรัสเซียก็ไม่ได้สืบหน้าอะไรเท่าไร
ร้เลยตอนนี้

นายคูฟูสได้กลับมาทำงานใหม่ทุกเช้าแล้ว แกได้เอาสปริงสำหรับเก้าอี้ نرمายามา
ฝากปีเตอร์ ปีเตอร์ ผู้ไม่มีแววในทางช่างเฟอร์นิเจอร์สักนิดก็ต้องกลายเป็นช่างจำเป็นไป

เออ เราได้บอกตัวเธอยังว่าบอสซิหายหน้าหายตาไป หายไปอย่างไรทั้งร่องรอย
อะไรเอาไว้เลยตั้งแต่เมื่อวันพฤหัสบดีที่แล้วนะ บางทีมันอาจจะขึ้นสวรรค์ไปแล้วโดยพวกนักนิยม
มังสาเอาไปประกอบอาหาร หรืออาจมีแม่สาวคนใด ถลกเอาหนังไปทำหมวกเสียแล้วก็ได้
ความคิดอย่างว่านี้ทำเอาปีเตอร์เศร้าไปถนัด

นับตั้งแต่วันเสาร์เป็นต้นมา พวกเราได้เปลี่ยนระบบใหม่หมด ข้าวกลางวันเลื่อนมา
ทานเอาตอนสิบเอ็ดโมงครึ่ง โดยลงเอยด้วยข้าวต้มหนึ่งชาม ทุ่นไปได้หนึ่งมือ ผักก็ชักหายาก
ยิ่งขึ้นทุกที ผักสลัดสำหรับกลางวันวันนี้ก็คือ เล็ตตุสเน่า ๆ ต้ม พวกผักนี้ นอกจากเล็ตตุส
ธรรมดา ๆ ไม่ต้ม หรือต้มกับผักสปีแนชแล้ว พวกเราก็ไม่มีผักอะไรอย่างอื่นอีก คู่กับผักพวกนี้
ก็คือมันฝรั่งเสีย ๆ ผสมกันเข้าแล้วอร่อยขมด้นัก!

พวกเราที่นี่ มักถามตัวเองอย่างหมดหวังด้วยคำถามซึ่งอย่างตัวก็นึกได้ง่าย ๆ คือ
สงครามมันให้ประโยชน์อะไรอะไร ทำมัยคนเราจะอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขไม่ได้หรือ? ไฉนจึงได้
ประหัตประหารทำลายกันถึงอย่างนี้?"

เป็นคำถามที่เข้าใจได้ง่าย ทว่าไม่มีใครหาคำตอบที่น่าฟังได้ นั่นซี ทำไมถึงสร้าง
เครื่องบินลำใหญ่ ๆ ขึ้นเรื่อย ๆ ลูกกระเบิดก็ใหญ่หนักขึ้นทุกทีแล้วก้อในเวลาเดียวกันเริ่มทำ
บ้านเรือนล่องหน้าเอาไว้สำหรับแผนผังก่อสร้างเมืองใหม่? ทำมัยถึงทุ้มเงินแต่ละวัน ๆ เป็นล้าน ๆ

ได้สำหรับการสงคราม แต่ที่เรื่องหยุดยา ศิลปะ หรือ คนยากคนจนแล้ว จะหาสักสตาจค์
แดงเดียวก็ทั้งยาก

ทำไมถึงต้องมีคนอดอาหารในขณะที่คนอีกมากมายก่ายกองตามภาคอื่น ๆ ของโลก
กินอยู่กันอย่างเหลือเฟือ? โอ! ทำมัยคนเราจึงได้บ้ากันถึงอย่างนี้ก็ไม่รู้?

เราไม่เชื่อเลยว่าบรรดาผู้ยิ่งใหญ่ พวกนักการเมือง และพวกนายทุน เป็นพวกที่ผิด พวกเดียวในการก่อสร้างความขึ้น ไม่จริงหรอก คนเล็ก ๆ อย่างประชาชนคนเดินถนนก็ทำได้ หรือพูดอีกอย่างหนึ่งก็คือ มนุษย์เราพร้อมที่จะฮึดขึ้นมมมานกาเลมาแล้ว! คนเราเกิดมาโดยมีจิตใจที่จะทำลาย ฆ่าฟัน ประทุษร้าย และล้างผลาญ ตราบใดที่มนุษย์ธรรมจะยังไม่เปลี่ยนรูปไปโดย ไม่มีข้อยกเว้น สงครามก็จะคงมีอยู่ต่อไปเรื่อย ๆ ทุกสิ่งทุกอย่างที่สร้างพรรค เพราะปลูก ขึ้นมา ก็จะถูกทำลายลงอีก แล้วก็เริ่มต้นมนุษย์ธรรมกันขึ้นใหม่

เราเคยรู้สึกอ่อนเพลียละเหี่ยใจบ่อย ๆ แต่ยังไม่ถึงกับเคยรู้สึกสิ้นหวังหรอก เรามองดูที่หลบซ่อนของเราที่นี้เป็นประจักษ์การผจญภัยอันเต็มไปด้วยอันตราย แต่ขณะเดียวกันก็มีบทรักบทสวาทอันน่าตื่นใจปนอยู่ด้วย เราพิจารณาดูชีวิตส่วนตัวของแต่ละคนโดยเห็นเป็นของสนุกที่จะจดลงในบันทึกของเราเอาไว้ดู เราได้ตั้งใจที่จะดำเนินชีวิตให้ผิดแผกแตกต่างไปจากผู้ใหญ่อื่น ๆ และต่อ ๆ ไปจะไม่ให้เป็นอย่างบรรดาแม่บ้านธรรมดา ๆ ทั้งหลาย การเริ่มต้นของเราเต็มไปด้วยความน่าสนใจ นี่คือเหตุผลอันเดียวที่ทำให้เราหัวเราะได้ทั้ง ๆ ที่อยู่ในยามหน้าสิ่วหน้าขวานอย่างนี้

เรายังเด็ก และยังมีคุณสมบัติอีกหลายอย่างที่ยังไม่ตื่นตัว ยังเด็กและยังเข้มแข็งที่จะอยู่ผจญภัยครั้งใหญ่ได้ต่อไป ทุกวันนี้เรากำลังอยู่ในท่ามการการผจญภัยอันนี้ โดยไม่อาบ บ่นได้ตลอดทั้งวัน เรามีคุณสมบัติติดตัวหลายอย่าง มีพื้นอารมณ์ที่เป็นสุข มีความร่าเริง และพลังอยู่มากมาย ทุก ๆ วันเรารู้สึกภายในเติบโตขึ้น รู้สึกถึงความเป็นอิสระที่คับคลานเข้ามา รู้สึกซึ่งในความงามของธรรมชาติ รู้สึกถึงความดีของบุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ห้อมล้อมเรา และรู้สึกว่าผจญภัยอันนี้ช่างเป็นที่น่าสนใจเสียนี้กระไร! เพราะฉะนั้นเรื่องอาลัยเราถึงจะต้องหมอดาลัยตายอยาก!

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แอนน์ แฟรงค์. บันทึกของแอนแฟรงค์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ดวงศึกษา, 2502.

แผนการสอนโดยวิธีปกติ

เรื่อง การเขียนแสดงทัศนะ

เวลา 2 คาบ 100 / นาที

สาระสำคัญ

การเขียนแสดงทัศนะเป็นการเขียนเพื่อแสดงความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีเหตุผลเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและมีความคิดเห็นคล้ายคลึงตามสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอ ดังนั้น การเขียนแสดงทัศนะที่ดีจะต้องมีเหตุผลที่น่าเชื่อถือสนับสนุนและมีหลักการที่ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนสามารถเขียนแสดงทัศนะได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายการเขียนแสดงทัศนะได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างการเขียนแสดงทัศนะได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการเขียนแสดงทัศนะได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถเขียนความเรียงแสดงทัศนะได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

เนื้อหา

ความหมาย

การเขียนแสดงทัศนะ หมายถึง การเขียนเพื่อแสดงความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อถ่ายทอดให้ผู้อ่านได้รับรู้และเข้าใจ และชี้แจงเรื่องต่าง ๆ ให้กระจ่าง โดยแสดงเหตุผลสนับสนุนความคิดที่น่าเสนออย่างน่าเชื่อถือ มีหลักฐานสนับสนุน และมีความชัดเจนตรงไปตรงมา

โครงสร้างการเขียนแสดงทัศนะ

การเขียนแสดงทัศนะ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนคือ ที่มา ข้อเสนอสนับสนุน และข้อสรุป ดังนี้

1. ที่มา คือส่วนที่เป็นเรื่องราวต่าง ๆ เป็นส่วนที่ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องแสดงทัศนะ

2. ข้อเสนอสนับสนุน คือ ข้อเท็จจริง หลักการ รวมทั้งทัศนะและมติของผู้อื่นที่ผู้แสดงทัศนะนำมาใช้ เพื่อประกอบกันเป็นเหตุผลสนับสนุนข้อสรุปของงาน

3. ข้อสรุป คือส่วนที่สำคัญที่สุดของการเขียนแสดงทัศนะ อาจเป็นข้อเสนอแนะ ข้อวินิจฉัย ข้อเสนอแนะ หรือการประเมินค่า ซึ่งผู้แสดงทัศนะนำเสนอเพื่อให้ผู้อื่นพิจารณา

ประเภทของการเขียนแสดงทัศนะ

การแบ่งประเภทของการเขียนแสดงทัศนะ มีหลักเกณฑ์ในการแบ่งแตกต่างกันหลายหลักเกณฑ์ ในที่นี้แบ่งประเภทของการเขียนแสดงทัศนะได้ 3 ประเภท คือ

1. การเขียนแสดงทัศนะเชิงข้อเท็จจริง เป็นการเขียนแสดงทัศนะเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้นแล้ว แต่ยังเป็นเรื่องที่คนในสังคมถกเถียงกันอยู่ว่า ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเป็นอย่างไร ซึ่งอาจเป็นการเขียนสันนิษฐานเท่านั้น มีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด แล้วแต่เหตุผลที่ผู้แสดงทัศนะนำมาสนับสนุนเป็นสำคัญ

2. การเขียนแสดงทัศนะเชิงคุณค่า เป็นการเขียนแสดงทัศนะที่ประเมินว่าสิ่งใด สิ่งใดดีด้อย สิ่งใดเป็นประโยชน์หรือเป็นโทษ สิ่งใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม สิ่งนั้นอาจเป็นวัตถุ บุคคล กิจกรรม โครงการ วิธีการ นโยบาย โดยผู้เขียนแสดงทัศนะ อาจจะประเมินค่าสิ่งนั้นโดยลำพังตัวมันเองหรือเปรียบเทียบกับสิ่งที่อยู่ในประเภทเดียวกัน

3. การเขียนแสดงทัศนะเชิงนโยบาย เป็นทัศนะที่บ่งว่าควรจะทำอะไร อย่างไรต่อไปในอนาคต หรือควรจะทำอะไรสิ่งใด ไปในทางใด อย่างไร ได้ถูกต้อง นโยบายมีได้หลายระดับ ตั้งแต่ระดับบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร สถาบัน ตลอดจนถึงระดับชาติ ทัศนะเชิงนโยบายมักจะต้องบ่งชี้ให้แจ่มชัดด้วยว่าสิ่งที่จะเสนอแนะให้ทำนั้นมีขั้นตอนอย่างไร มีเป้าหมายอะไร เป็นประโยชน์อย่างไร และหากมีอุปสรรคจะแก้ไขอย่างไร อาจรวมไปถึงวิธีปฏิบัติที่น่าจะกระทำอย่างไร

จุดมุ่งหมายการเขียนแสดงทัศนะ

การเขียนแสดงทัศนะมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อแสดงทัศนะทั่วไป เป็นการมุ่งเสนอประเด็นให้ผู้อ่านเกิดความคิดที่จะอภิปรายหรือวิพากษ์วิจารณ์ต่อไป
2. เพื่อสนับสนุนทัศนะของผู้อื่นเป็นทัศนะ ที่ผู้เขียนได้ฟังหรือได้อ่านความคิดเห็นของผู้อื่น แล้วเกิดความคิดเห็นคล้ายตาม หรือเห็นพ้องกับความคิดเห็นนั้น
3. เพื่อโต้แย้งทัศนะของผู้อื่น ผู้เขียนมีความคิดเห็นเป็นอย่างอื่นแล้วนำเสนอให้ผู้อ่านเปลี่ยนความคิดเดิม
4. เพื่อประเมินค่า เป็นการประเมินว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งดี หรือด้อย มีประโยชน์หรือโทษอย่างไร
5. เพื่อแนะนำ เป็นการชี้แนะแนวทางในเรื่องต่าง ๆ
6. เพื่อให้ข้อสังเกต เป็นการชี้ให้ผู้อ่านนึกคิดพิจารณาหรือคอยติดตามสังเกต
7. เพื่อให้ตัดสินใจ มุ่งให้ผู้เกี่ยวข้องได้ตัดสินใจในปัญหาใด ปัญหาหนึ่งที่สมควรรับผิดชอบ มิฉะนั้นอาจเกิดผลเสียต่อส่วนรวม

หลักการเขียนแสดงทัศนะ

การเขียนแสดงทรรศนะมีลักษณะการเขียนแตกต่างไปจากการเขียนเพื่อวัตถุประสงค์อย่างอื่น เช่น การเขียนเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริง หรือการเขียนเพื่ออธิบาย เพราะวัตถุประสงค์หลักการเขียนแสดงทัศนะ มุ่งให้ผู้อ่านได้รับทราบและเข้าใจความคิดเห็นของผู้เขียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องแสดงออกถึงความเป็นตัวตนของผู้เขียนว่ามีทัศนะ หรือความคิดเห็นต่อเรื่องรานั้น ๆ อย่างไร เป็นการแสดงออกถึงสติปัญญา ความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์ ตลอดจนทัศนคติและโลกทัศน์ต่อเรื่องนั้น ๆ ซึ่งหลักการเขียนแสดงทัศนะมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ก่อนที่จะเขียนแสดงทัศนะผู้เขียนควรตั้งวัตถุประสงค์ให้แน่ชัดเสียก่อนว่าเขียนแสดงทัศนะเพื่ออะไร ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลายประการ เช่น เพื่อแสดงทัศนะทั่วไป เพื่อแสดงทัศนะสนับสนุนหรือคัดค้านความคิดเห็นของผู้อื่น หรือมีวัตถุประสงค์เฉพาะในการประเมินค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อแนะนำ ให้ข้อสังเกต ให้ตัดสินใจ หรือเพื่อแสดงอารมณ์ของผู้เขียน การตั้งวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนก็เพื่อที่ผู้เขียนจะได้เตรียมข้อมูล ข้อเท็จจริงและกระบวนการเขียนได้ถูกต้องเหมาะสม เช่นถ้าเป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นเพื่อคัดค้านความคิดเห็นของผู้อื่น ในเรื่องหรือปัญหาเดียวกันก็จะต้องค้นคว้าหาข้อมูลและ

ข้อเท็จจริง ตลอดจนหลักฐานมาสนับสนุนความคิดเห็นของตนเอง ซึ่งแตกต่างไปจากความคิดเห็นของผู้อื่นหรือไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นที่ผู้อื่นแสดงออกมาในเรื่องหรือปัญหานั้น ๆ เพราะถ้าหากผู้เขียนไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นของผู้อื่นแต่ขาดเหตุผล และหลักฐานที่แน่นหนา ความคิดเห็นที่แสดงออกไปก็ขาดน้ำหนักไม่น่าเชื่อถือ

2. ศึกษาและตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมข้อมูลให้เพียงพอ เมื่อได้ตั้งวัตถุประสงค์ในการเขียนแสดงทัศนคติแต่ละครั้งให้แน่ชัดแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือ ต้องศึกษาข้อเท็จจริงของเรื่องราว หรือประเด็นปัญหาที่จะเขียนแสดงทัศนคตินั้น ๆ รวมทั้งรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้องมีน้ำหนักน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับได้ให้เพียงพอ มิใช่เขียนตามความรู้สึกหรืออารมณ์ของตนเองเท่านั้น การศึกษาตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมข้อมูลให้เพียงพอ เป็นแนวทางที่ช่วยป้องกันมิให้การเสนอความคิดเห็นเกิดข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องในภายหลัง

3. การวางแผนการเขียนให้มีประสิทธิภาพ ข้อนี้หมายถึงขั้นตอนการวางโครงเรื่องให้เหมาะสมกับรูปแบบการเขียน กล่าวคือให้มีโครงสร้างการเขียนที่ดีคือ มีคำนำ เนื้อหา และคำลงท้ายหรือบทสรุป ตลอดจนมีโครงสร้างของการเขียนแสดงความคิดเห็นคือ ส่วนที่ 1 เป็นที่มา หรือส่วนที่เป็นที่มาของประเด็นปัญหา หรือเรื่องราวที่จะแสดงความคิดเห็น คือ โครงสร้าง ส่วนที่เป็นคำนำ ส่วนที่ 2 เป็นข้อสนับสนุน คือ ข้อเท็จจริง ข้อมูล หลักการข้ออ้างต่าง ๆ และส่วนที่ 3 เป็นข้อสรุป ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการแสดงความคิดเห็น เพราะเป็นข้อเสนอแนะ ข้อวินิจฉัย ข้อตัดสินใจข้อสันนิษฐานหรือประเมินค่าของผู้เขียนเปรียบได้กับส่วนที่เป็นคำลงท้ายหรือบทสรุป

4. เรียบเรียงให้เป็นงานเขียนที่ดี หลังจากวางโครงเรื่องและจัดการกับข้อมูลเสร็จสิ้นแล้ว จึงลงมือเรียบเรียงให้เป็นงานเขียนที่ดี

5. ทบทวนให้รอบคอบ เมื่อเขียนเสร็จสิ้นลง ผู้เขียนควรได้ตรวจตราทบทวนสิ่งที่เขียนไปแล้ว ให้มั่นใจว่า ไม่มีข้อขาดตกบกพร่องไม่ว่าในด้านข้อเท็จจริง ข้อมูล หลักฐานต่าง ๆ ที่นำมาเป็นข้อสนับสนุนความคิดเห็นนั้น โดยเฉพาะตัวเลข สถิตินั้น ๆ ที่จะต้องถูกต้อง รวมทั้งสรุป ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการเขียนว่าได้สรุปถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่

ข้อควรคำนึงในการเขียนแสดงทัศนคติ

1. คำนึงถึงประโยชน์และลักษณะที่สร้างสรรค์
2. คำนึงถึงความน่าเชื่อถือ และความสมเหตุสมผล
3. คำนึงถึงความเหมาะสมและกาลเทศะ
4. คำนึงถึงสำนวนการใช้ภาษา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง ปัญหาการทะเลาะวิวาท โดยมีข้อความพาดหัวข่าว ตีตามกระดาน จากนั้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าพฤติกรรมดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด แล้วโยงคำตอบเข้าสู่บทเรียนเรื่องการเขียนแสดงทัศนคติว่าการเขียนแสดงความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยมีเหตุผลสนับสนุนเรียกว่าการเขียนแสดงทัศนคติ ซึ่งนักเรียนจะได้เขียนในวันนี้ โดยที่นักเรียนจะต้องสามารถเขียนความเรียงแสดงทัศนคติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า การแสดงความคิดเห็น กับการแสดงทัศนคติแตกต่างกันหรือไม่ จากนั้นครูอธิบายความแตกต่างกันของการแสดงความคิดเห็น กับการแสดงทัศนคติ โดยตีความภูมิความหมายการเขียนแสดงทัศนคติที่ถูกต้อง
2. ครูตั้งข้อความ 2 ข้อความบนกระดาน แล้วให้นักเรียนพิจารณาข้อความใดเป็นการเขียนแสดงทัศนคติและให้เหตุผลประกอบการเลือกข้อความ จากนั้นสุ่มถามนักเรียน 2 - 3 คน และให้นักเรียนคนอื่น ๆ ยกมือสนับสนุนคำตอบของเพื่อนที่ตรงกับความคิดเห็นของตนเอง แล้วครูเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง ข้อความที่นำมาให้นักเรียนเลือกตอบ ได้แก่
  - 2.1 ขณะนี้ฝ่ายเกษตรมีนโยบายจะปลูกต้นไม้โตเร็ว และต้นไม้ให้ร่มเงาในบริเวณโรงเรียน พันธุ์ไม้ที่ฝ่ายเกษตรได้เสนอให้นำมาเพาะปลูก ได้แก่ หูกวาง ก้ามปู ซึ่งเป็นไม้โตเร็ว ดูแลรักษาง่าย สามารถให้ร่มเงาได้เป็นอย่างดี และสามารถนำส่วนต่าง ๆ ของไม้มาใช้ประโยชน์ได้ เช่น ใบไม้ นำมาทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น
  - 2.2 ขณะนี้ฝ่ายเกษตรมีนโยบายจะปลูกต้นไม้โตเร็วและให้ร่มเงาในโรงเรียน เช่น ก้ามปู หูกวาง แต่ว่าต้นไม้พวกนี้มีประโยชน์ก็เฉพาะให้ร่มเงาเท่านั้น ยังมีต้นไม้ชนิดอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมากทั้งที่ให้ร่มเงา และให้ประโยชน์ทางอื่นอีกด้วยโดยเฉพาะไม้ผล ดังนั้นข้าพเจ้าคิดว่าน่าจะปลูกไม้ผลมากกว่าที่จะปลูกไม้เพียงเพื่อต้องการร่มเงา
3. ครูแจกใบความรู้เรื่องการเขียนแสดงทัศนคติ แล้วให้นักเรียนศึกษาเรื่องโครงสร้างการเขียนแสดงทัศนคติ จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมแล้วแจกตัวอย่างงานเขียนแสดงทัศนคติ เรื่อง "กรณีทรัพย์สินของโรงเรียนถูกขโมย" ให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาว่า ตอนใดคือที่มา ตอนใดคือข้อสนับสนุน และตอนใดคือ ข้อสรุป

4. ครูติดบัตรคำ “ประเภทการเขียนแสดงทัศนะ” บนกระดาน แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าการเขียนแสดงทัศนะน่าจะแบ่งได้เป็นกี่ประเภท จากนั้นครูติดแถบประโยคประเภทของการเขียนแสดงทัศนะที่ละข้อบนกระดาน และอธิบายรายละเอียดสลับกับตั้งคำถามให้นักเรียนตอบเป็นรายบุคคลและตอบพร้อมกัน

5. นักเรียนศึกษาเนื้อหาในใบความรู้เรื่องหลักการเขียนแสดงทัศนะ จุดมุ่งหมาย และประโยชน์ การเขียนแสดงทัศนะ จากนั้นครูสุ่มนักเรียนให้สรุปหลักการเขียนแสดงทัศนะ จุดมุ่งหมาย และประโยชน์การเขียนแสดงทัศนะ สลับกับตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ และซักถามข้อสงสัย แล้วอธิบายเพิ่มเติม

6. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านตัวอย่างงานเขียน แล้วศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

6.1 ระบุประเภทของงานเขียนแสดงทัศนะ

6.2 โครงสร้างการเขียนแสดงทัศนะ โดยพิจารณา ที่มา ข้อสนับสนุน และข้อสรุป

6.3 บอกจุดมุ่งหมายในการเขียน

6.4 เนื้อหาที่น่าสนใจ โดยพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา เหตุผลที่นำมาเสนอมีความน่าเชื่อถือ

6.5 การลำดับเรื่อง โดยพิจารณาความสอดคล้องสัมพันธ์ของเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า การนำเสนอที่น่าสนใจ ทำให้ผู้อ่านติดตามเรื่องได้อย่างต่อเนื่องไม่สับสนวุ่นวายไปมา

6.6 การเลือกใช้ถ้อยคำโวหาร โดยพิจารณาการเลือกใช้ถ้อยคำโวหารเหมาะสมกับเรื่อง มีความถูกต้อง สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน การใช้รูปประโยคถูกต้อง และเขียนสะกดการันต์ถูกต้อง

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานกลุ่มละ 2 นาที ครูให้คำติชมและแก้ไขส่วนที่มีข้อผิดพลาด

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการเขียนแสดงทัศนะเรื่อง “นักเรียนนักเลงปัญหาที่ควรแก้ไข” จากนั้นครูสุ่มนักเรียนในแต่ละกลุ่มออกมาอ่านผลงานเขียน แล้วให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาว่าผลงานกลุ่มใดที่เขียนได้ดีที่สุด ครูให้คำติชม และให้นักเรียนร่วมกันแก้ไขส่วนที่มีข้อบกพร่อง

9. นักเรียนร่วมกันเสนอหัวข้อเรื่องที่จะแสดงทัศนะ แล้วให้นักเรียนยกมือสนับสนุนหัวข้อเรื่องที่น่าสนใจ เรื่องใดที่นักเรียนยกมือเลือกมากที่สุดให้เขียนแสดงทัศนะเรื่องนั้น โดยเรื่องที่เขียนมีความยาวมากกว่า 20 บรรทัด

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเรื่องการเขียนแสดงทัศนะเกี่ยวกับ ความหมาย โครงสร้าง ประเภทการเขียนแสดงทัศนะ จุดมุ่งหมาย หลักการเขียน ข้อควรคำนึง ถึงในการเขียนแสดงทัศนะ โดยฉายแผ่นใส สรุปเนื้อหาแล้วซักถามข้อสงสัย
2. ครูสุ่มนักเรียนให้ออกมาอ่านผลงานเขียนจากนั้นครูให้คิดริเริ่ม บอกส่วนที่ ต้องแก้ไขปรับปรุง

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถาม
2. สังเกตการร่วมแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม
4. ตรวจผลงานเขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ข้อความพาดหัวข่าว
2. ใบความรู้
3. ตัวอย่างงานเขียนแสดงทัศนะ 3 เรื่อง ได้แก่
  - 3.1 ลำคีย์ที่ใจ
  - 3.2 กรณีวัยรุ่นอเมริกัน
  - 3.3 วิชากรรมซ้ำซ้อนของผู้ถูกข่มขืน
4. แถบประโยค
5. ข้อความ 2 ข้อความ

กรณีทรัพย์สินของโรงเรียนถูกขโมย

ทรศนะที่ 1

ด้วยปรากฏว่า ในสัปดาห์ที่ผ่านมาได้มีผู้ร้ายลอบเข้ามาในบริเวณโรงเรียนในยามวิกาล และขโมยไถที่นักเรียนโครงการเกษตรเลี้ยงไว้ไป 3 ตัว นอกจากนี้เมื่อเดือนที่แล้วปรากฏว่า พืชผักที่นักเรียนในโครงการเกษตรได้ปลูกไว้ ก็ถูกถอนไป เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมิได้มีมาตรการในการป้องกันรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนอย่างรัดกุม แม้จะได้จัดให้มีเวรยามแล้วก็ตาม แต่นั่นเป็นการทำตามระเบียบของทางราชการเท่านั้น ยามซึ่งมีอยู่ 2 คนก็มักจะนั่งหรือนอนอยู่หน้าโรงเรียน โดยข้อเท็จจริงแล้ว ทุกครั้งที่ทรัพย์สินของโรงเรียนหายไปผู้บริหารโรงเรียนก็ได้สนใจที่จะกำชับเจ้าหน้าที่เวรยามให้ทำหน้าที่อย่างระมัดระวังงวดขันขึ้นยิ่งกว่านั้น เมื่อพิจารณาดูสภาพบริเวณโรงเรียน โดยเฉพาะในเขตของโครงการเกษตรก็ไม่มีไฟฟ้าที่ให้แสงสว่างเพียงพอ ไม่มีรั้วรอบขอบชิด ทำให้พวกมิจฉาชีพเข้ามาลักขโมยทรัพย์สินของโรงเรียนได้สะดวก

ข้าพเจ้าใคร่จะสรุปว่า การที่ทรัพย์สินของโรงเรียนถูกขโมยนั้น เป็นเพราะโรงเรียนมิได้พยายามป้องกันให้เข้มงวดงวดขันต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานานแล้ว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วินាកกรรมซ้ำซ้อนของผู้ถูกข่มขืน

การข่มขืนกระทำชำเราเป็นสิ่งที่น่ากลัว น่าขยะแขยงที่สุดสำหรับผู้หญิงไม่ว่าผู้ใหญ่หรือเด็ก

สถิติตัวเลขที่กระทรวงยุติธรรมได้บอกไว้เกี่ยวกับคดีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราในศาลชั้นต้นในปี 2536 พบว่ามีถึง 3,149 คดี เพิ่มขึ้นจากปี 2535 ถึง 527 คดี และในปี 2537 มีผู้ต้องหาที่ต้องคดีความผิดเกี่ยวกับเพศถึง 3,214 คน เป็นชาย 3,104 คน และหญิง 110 คน

ซึ่งเป็นตัวเลขที่น้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับเรื่องจริงที่เกิดขึ้น นายแพทย์อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม อธิบดีรัฐมนตรียุติธรรมช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข เคยกล่าวไว้ว่า "มีผู้ที่ถูกข่มขืนกระทำชำเราเพียง 1% เท่านั้น ที่สามารถนำเรื่องราวของตนที่ถูกกระทำเข้าแจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ส่วนที่เหลือไม่กล้าแจ้งความเพราะกลัวความอับอาย เสื่อมเสียชื่อเสียง"

เพราะอะไรถึงให้พวกเธอเหล่านั้นไม่กล้านำเรื่องที่น่ากลัว น่าขยะแขยงที่สุดในชีวิตเข้าแจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจ เพื่อนำตัวผู้กระทำล่วงเกินทางเพศต่อเธอมาลงโทษให้สาสมกับสิ่งที่พวกมันทำกับเธอ ความอับอาย การเสื่อมเสียชื่อเสียง มันเกิดขึ้นจากอะไร

มูลเหตุของการอับอาย เสื่อมเสียชื่อเสียง น่าจะดูกันว่าเมื่อผู้หญิงคนหนึ่งไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็กถูกข่มขืนแล้ว สิ่งที่จะตามมาในชีวิตของพวกเธอมีอะไรบ้าง

สิ่งแรกคือการเจ็บช้ำท้อทั้งร่างกายและจิตใจ การตัดสินใจว่าจะดำเนินชีวิตอย่างไรต่อไป ถ้าไม่บอกใครก็จะกลายเป็นคนเก็บกด ซึมเศร้า หวาดระแวง และถึงขั้นฆ่าตัวตาย แต่ถ้าบอกแล้วสิ่งที่ได้รับอาจกระทบกระเทือนจิตใจมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ เรื่องของตนต้องแพร่กระจายออกไปสู่สาธารณชน ไม่ว่าจะป็นญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน คนรอบข้างต่าง ๆ จนกระทั่งอาจถึงโรงพัก เป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ และขึ้นสู่กระบวนการสอบสวนในชั้นศาล เพื่อนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ

จะเห็นได้ว่าการที่ผู้หนึ่งผู้ใดถูกล่วงเกินทางเพศ ไม่ว่าจะเก็บเรื่องไว้คนเดียวหรือบอกต่อออกไป ความยุ่งยากวุ่นวายจะเกิดตามมา ทั้งที่เธอมิใช่เป็นผู้ก่อให้เกิดขึ้น

แต่สิ่งที่สำคัญและต้องกระตุ้นให้ผู้ถูกล่วงเกินทางเพศกระทำ คือ การเรียกร้องสิทธิของตนคืนมา ทั้งในเรื่องนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ และให้รัฐคุ้มครองตนในฐานะเป็นผู้เสียหายทางเพศ คือ ขั้นตอนในกระบวนการสอบสวนตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดคดี ต้องเป็นในทางลับ และได้รับคำปรึกษาจากจิตแพทย์ รวมทั้งการไม่ตกเป็นข่าวด้วย

นอกจากผู้ถูกกระทำจะเป็นผู้เรียกร้องสิทธิของตนเองแล้ว บุคคลและกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ก็ควรให้ความสำคัญถึงสภาพจิตใจ และช่วยกันปกป้องสิทธิของผู้เสียหายทางเพศ มิใช่ซ้ำเติมด้วยการเสนอข่าว หรือกระบวนการสอบสวนที่มุ่งแต่จะเอาภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น โดยไม่เห็นถึงสภาพจิตใจที่บอบช้ำของผู้เสียหายทางเพศ

ใครบ้างที่จะเป็นผู้ช่วยปกป้องสิทธิแก่หญิงและเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศ

1. ครอบครัวและบุคคลรอบข้างจะเป็นผู้ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด การให้กำลังใจและหากลไกทางสังคมที่มีอยู่ เพื่อปกป้องสิทธิที่ถูกล่วงละเมิดไป เช่น การดำเนินการทางกฎหมาย ต่อผู้กระทำความผิด การพาผู้เสียหายพบจิตแพทย์เพื่อบำบัดรักษาสุขภาพจิต เป็นต้น นอกจากนั้นแล้ว ไม่ควรนำเรื่องราวที่ผู้เสียหายถูกกระทำไปเผยแพร่บอกต่อบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่มีส่วนช่วยเหลือเพื่อจำกัดวงในการรับรู้ให้น้อยที่สุด

2. องค์กรที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือดูแลเด็ก ในกรณีผู้เสียหายและครอบครัวไม่สามารถที่จะเรียกร้องสิทธิของตนได้ องค์กรทั้งรัฐและเอกชนควรทำหน้าที่ที่ปรึกษาและเป็นตัวแทนในการเรียกร้องสิทธิที่ผู้เสียหายพึงได้รับ และร่วมมือในการผลักดันกลไกทางกฎหมายและสังคมที่เอื้ออำนวยประโยชน์สูงสุดให้แก่เด็ก รวมทั้งป้องกันมิให้ผู้เสียหายต้องตกเป็นเหยื่อที่ซ้ำซ้อนของกระบวนการต่าง ๆ ทางสังคม

3. สื่อมวลชน การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเรื่องล่วงเกินทางเพศโดยสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ส่วนใหญ่แม้จะไม่มีกระแสตอบรับและชื่อเสียงของผู้เสียหาย แต่ถ้าอ่านหรือติดตามรายละเอียดของเนื้อข่าวแล้ว คนที่อยู่รอบข้างผู้เสียหายจะรู้ทันทีว่าเป็นใคร ย่อมจะสร้างแรงกดดันหรือสร้างความอับอาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทัศนคติของผู้รอบข้างผู้รับความเสียหายจากอาชญากรรมทางเพศ มักจะไม่เห็นใจหรือช่วยเหลือ ตรงกันข้ามอาจล้อเลียน เยาะเย้ยถากถางหรือดูหมิ่นดูแคลนทำให้ผู้เสียหายได้รับความทุกข์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ การสัมภาษณ์ผู้เสียหายเกี่ยวกับประสบการณ์อันขมขื่นนั้น หากไม่ระมัดระวังแล้ว ก็จะเป็นการทำร้ายจิตใจซ้ำเติมให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ตกเป็นเหยื่อทางเพศซ้ำซ้อนอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้เสียหายที่มีอาการทางจิตประสาท ซึ่งเป็นผลโดยตรงจากการถูกล่วงเกินทางเพศซึ่งมักจะมีอาการซึมเศร้า ย้ำคิดย้ำทำด้วยการตำหนิตนเอง จนเกิดความรู้สึกตนเป็นคนไร้ค่าซึ่งจะนำไปสู่การฆ่าตัวตายในที่สุด

4. กระบวนการยุติธรรมตั้งแต่พนักงานตำรวจ อัยการจนถึงผู้พิพากษาควรมีการหากลวิธีต่าง ๆ มีการคุ้มครองผู้เสียหาย ตั้งแต่การมีพนักงานสอบสวนเป็นผู้หญิง มีนักสังคมสงเคราะห์เป็นเพื่อนผู้เสียหายในขณะมีการสอบสวน เมื่อนำผู้เสียหายโดยเฉพาะที่เป็นเด็กขึ้นให้ปากคำในชั้นศาลควรพิจารณาถึง หรือให้มีการส่งประเด็นให้จิตแพทย์เด็กเป็นผู้สอบถาม

แทน และบันทึกเป็นภาพวิดีโอเทปให้ศาลเป็นผู้พิจารณา โดยให้ทนายจำเลยซักค้านกับจิตแพทย์แทนเด็ก เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้เสียหายมิให้เกิดการกระทบกระเทือนจิตใจ เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตของพวกเขาตรงทรมานจิตใจมากพอแล้ว

กลุ่มบุคคลทั้งหมดที่กล่าวข้างต้น จะทำให้ผู้ที่ถูกข่มขืนกล้าที่จะเรียกร้องสิทธิของตน เพราะบุคคลทางสังคมต่างเห็นใจ ต่างช่วยกันปกป้องและป้องกัน มิให้เกิดการข่มขืนซ้ำหรือเป็นวิบากกรรมซ้ำที่ทำให้พวกเขาตกอยู่ในวังวนของความทรมานจิตใจที่ผู้อื่นยื่นให้ตลอดเวลา ไม่น่า...ถ้าสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้น

สถิติการแจ้งความดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิด อาจจะมากจนน่าตกใจก็ได้ รัฐพร้อมหรือยังที่จะหยิบยื่นความช่วยเหลือพวกเขาเหล่านั้น เพราะนี่คือปัญหาสังคมที่ดูจะรุนแรงไม่แพ้...ปัญหาโสเภณีเด็ก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มองโลกจากมุมไทย
แง่คิดสำหรับอเมริกา กรณีวัยรุ่นก่อเหตุร้าย

พิเชียร คุระทอง

สังคมอเมริกันต้องถามตัวเองแล้วล่ะครับว่าเกิดอะไรขึ้นกับการเกรงโดยเฉพาะวัยรุ่นอเมริกันที่ต้องหยิบฉวยเอาเป็นผาหน้าไม้ออกมากราดยิงเพื่อนนักเรียนด้วยกันเป็นว่าเล่น

ไม่ใช่เพิ่งเกิดขึ้นครั้งเดียวแต่เกิดขึ้นมาแล้วหลายครั้งในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา และแต่ละครั้งก็เป็นการก่อเหตุร้ายที่รุนแรงอย่างยิ่งถึงขนาดที่ว่าครอบครัวคริสโตเฟอร์หนึ่งในวัยรุ่นที่ก่อเหตุครั้งนี้ได้แสดงความเสียใจต่อการกระทำของเขาและไม่วายที่จะตั้งคำถามว่า "เราอยากรู้เหมือนกันว่ามันเกิดขึ้นได้อย่างไร"

ผมว่าไม่เฉพาะชาวอเมริกันเท่านั้นที่ต้องหาคำตอบ แต่ชาวโลกทั่วไปก็อยากหาคำตอบ และลั่นให้ชาวอเมริกันหาคำตอบให้พบเพราะว่าอเมริกาเป็นยักษ์ใหญ่ที่มีอิทธิพลต่อโลกสูง อิทธิพลทางด้านความคิดจิตใจ วัฒนธรรมที่ชักนำให้โลกเลียนแบบและเอาอย่างโดยเฉพาะต่อวัยรุ่นและเยาวชนทั่วสากล

โลกล้วนแต่เสพวัฒนธรรมบันเทิงของอเมริกา ดูข่าวของอเมริกา บริโภคแบบอเมริกา เพราะฉะนั้นจึงทำตัวเลียนแบบอเมริกา ถ้าหากไม่มีความรู้สึกนึกคิดที่จะเป็นภูมิคุ้มกันให้แก่ตัวเองในการกลั่นกรองเอาหากออกไป

ด้วยเหตุนี้เหตุการณ์เช่นที่เมืองลิตเติลตัน รัฐโคโลราโดอาจกลายเป็นแบบอย่างให้แก่เด็กวัยรุ่นเขาไปเลียนแบบที่ไหนอีกก็ได้ในโลกนี้

ผมคิดว่าสังคมอเมริกันเป็นสังคมที่นิยมใช้ความรุนแรงแก้ปัญหา ใช้ปืนผาหน้าไม้สิ่งดังกล่าวนี้สะท้อนออกมาจากวัฒนธรรม บ้านเกิดของสหรัฐที่นอกจากจะเต็มไปด้วยความรุนแรงแล้วยังมีปัญหาหย่อนทางศีลธรรม การกระตุ้นให้เกิดความล่าช้าทางเพศด้วยลัทธิเสรีนิยม อาชญากรรม และการใช้ยาเสพติดเป็นทางออกในการแก้ไขปัญหา

เด็กนักเรียนวัยรุ่นสองคนที่ก่อเหตุลากเอาปืนออกมายิงเพื่อน ๆ และครูจนเสียชีวิตไปถึง 15 คน ในครั้งนี้ เมื่อมองถึงภูมิหลังในโรงเรียนแล้วเป็นพวกที่มีปมด้อย มีปัญหาเข้ากับเพื่อนไม่ได้ พวกเขาระบายความเคียดแค้นชิงชังไปที่เด็กนักเรียนผิวดำ ผิวสี และเด็กนักเรียนที่เป็นนักกีฬา พวกเขา มองว่าเป็นพวกกว้าง เพราะได้รับความนับถือและเอาอกเอาใจจากโรงเรียนและนักเรียนทั่วไป

นี่คือปัญหาของพวกเขาที่โรงเรียน ที่ซึ่งเขาพยายามลบล้างปมด้อยด้วยการนิยมอิตเลอร์และป็นเพื่อเอามาเป็นปมเชือกก่อนที่จะเอามาใช้ตัดสินปัญหาแบบล้างเลือดด้วยการทำลายทั้งผู้อื่นและตัวเอง

ถ้าคิดว่าเป็นคือสัญลักษณ์ของความรุนแรงแล้วก็ใช่! สังคมอเมริกันเต็มไปด้วยป็นและใคร ๆ ก็หาป็นไว้ในครอบครองอย่างง่าย ๆ

นอกจากนี้ผมคิดว่าปัญหาอีกอย่างหนึ่งสำหรับสหรัฐก็คือผู้นำในปัจจุบันไม่ได้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เยาวชนได้ยึดถือปฏิบัติตาม ประธานาธิบดีคนปัจจุบันมีความล่าสอนทางเพศและแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศด้วยการใช้ความรุนแรง ดังเช่นการบอมบ์อิรักอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน การบอมบ์ทางอากาศกลุ่มพวกเชริบ เพื่อแก้ปัญหาโคโซโวติดต่อกันนานกว่า 1 เดือนแล้ว และการบอมบ์ฐานที่คิดว่าเป็นของผู้อักร้ายในอัฟกานิสถานและซูดาน ล้วนเป็นการใช้กำลังอาวุธ

ครับสังคมอเมริกันจึงเต็มไปด้วยความรุนแรงทั้งจากสื่อวัฒนธรรมบันเทิง และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

สิ่งที่วัยรุ่นอเมริกันเห็นอยู่นี้แหละครับ มันเป็นกรอบที่ไปกำหนดให้เขาเอาไปเป็นแบบอย่างในการแก้ปัญหาของพวกเขา

คนอเมริกันต้องโทษตัวเองและแก้ไขตัวเองครับ ส่วนชาวโลกต้องสร้างภูมิคุ้มกันให้ตัวเองครับ อะไรที่มันแวววาวในวัฒนธรรมอเมริกันใช่จะเป็นทองคำไปทั้งหมด

หนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันที่ 26 เมษายน 2542 หน้า 2

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างงานเขียน
เรื่อง
สำคัญที่ใจ

อินทิตรา ปัทมินทร

ผู้เขียนได้อ่านสภูกุ๊ปของชาวสด ที่ได้ถอดเทปการให้สัมภาษณ์พิเศษของหลวงพ่อกุณ
ปริสุทโธ พระเกจิอาจารย์ผู้ทรงเมตตาคุณแห่งวัดบ้านไร่ อ.ด่านขุนทด จ.นครราชสีมา ซึ่งได้
เคยออกอากาศทางรายการโทรทัศน์รายการหนึ่งแล้วนั้น รู้สึกประทับใจเป็นอย่างยิ่ง

คำสอนของท่าน หากเรานำมาปฏิบัติอย่างจริงจัง คงช่วยให้ชีวิตมีความสุขและมีสุข
ภาพจิตที่ดีขึ้นอย่างแน่นอนอย่างเช่นที่ท่านกล่าวว่า "เงินจะมาเป็นนายกูไม่ได้ เงินต้องเป็นทาส
กู" ซึ่งผิดกับบรรดาเราส่วนใหญ่ที่มักจะตกเป็นทาสของเงินทั้งนั้น ปล່อยให้เงินเข้ามาสร้าง
ความกดดัน (Pressure) ให้กับชีวิต หลายคนทำทุกอย่างได้เพื่อเงินโดยไม่สนใจว่าสิ่งที่ทำนั้น
จะผิดศีลธรรม หรือผิดกฎหมายบ้านเมืองหรือเปล่า ก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคมและประเทศชาติ
เป็นอย่างยิ่ง หรือแม้แต่ในครอบครัว หากพ่อแม่มุ่งแต่จะทำงานหาเงินอย่างเดียว โดยไม่มีเวลา
ให้ความรัก ความอบอุ่นแก่ลูก ลูกก็จะมีปัญหา และอาจหาทางออกในทางที่ผิด ๆ เสีย
อนาคตได้ง่าย ซึ่งเมื่อคิดได้แล้วความเสียหายที่เกิดขึ้น ไม่อาจชดใช้ได้ด้วยเงิน

นอกจากนี้ หลวงพ่อกุณยังเน้นถึงเรื่องการทำบุญทำทานและการบริจาคต่าง ๆ
ด้วยว่าเป็นเรื่องที่จะต้องฝึกหัดมาตั้งแต่เด็ก ๆ เพราะไม่เช่นนั้นเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่แล้วแม้จะมีเงิน
มากมาย แต่เมื่อแบ่งบริจาค หรือทำบุญจะเกิดการเสียดายตามมา บางครั้งอาจคิดเพราะ
เสียดายจนล้มป่วยก็มี เรื่องของการสร้างสมลักษณะนิสัยที่ดีของคนเรานั้น จำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่
วัยเด็ก ซ้ำกว่านั้นไม่ได้ เพราะฉะนั้น พ่อ แม่จะต้องมีเวลาอบรมสั่งสอนลูกให้พอ เพื่อให้ลูกได้
เติบโตเป็นพลเมืองดี มีจิตใจที่งดงามต่อไป

ท้ายที่สุด หลวงพ่อกุณได้แนะนำให้สวดมนต์ไหว้พระก่อนนอน และให้ข้อคิดว่าหาก
เรากราบที่ไหน พระก็อยู่ที่นั่น ไม่จำเป็นต้องไปกราบไหว้ถึงวัดหรอก

นั่นคือทุกสิ่งทุกอย่างนั้นขึ้นอยู่กับใจเป็นสำคัญ หากใจสงบเสียอย่าง ก็ไม่ต้องตื่นนอน
เคียดร้อนกับใครทั้งสิ้น ความสุข ความเป็นมงคลในชีวิตก็เกิดขึ้น

แต่ถ้าปล່อยให้ใจมีแต่ความอาฆาต อิจฉา ริษยา โกรธเคือง อยากรได้โน่นนี่ไม่มีที่
สิ้นสุด แม้จะอยู่ในห้องแอร์ก็คงจะรุ่มร้อนใจหาความสุขสบายไม่ได้แน่นอน

เพื่อความสุจริตที่แท้จริงโปรดให้ความสำคัญกับจิตใจกันให้มากขึ้นหน่อยนะคะ

แผนการสอนโดยวิธีปกติ

เรื่อง การเขียนแสดงจินตนาการ

2 คาบ / 100 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนแสดงจินตนาการ เป็นการเขียนแสดงความคิดคำนึงที่เกิดขึ้นในจิต เมื่อพบเรื่องราวต่าง ๆ แล้ววาดภาพสิ่งที่ได้รับรู้มา โดยใช้อารมณ์ความรู้สึก และประสบการณ์ มาเสริมให้เป็นเรื่องราวที่เหนือความคาดหมาย อาจเป็นเรื่องที่แปลกใหม่ หรือเหนือความเป็นจริง การเขียนแสดงจินตนาการจึงเป็นการพัฒนาความคิด และเป็นงานเขียนเชิงสร้างสรรค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

1. นักเรียนสามารถเขียนความเรียงแสดงจินตนาการได้ถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายการเขียนแสดงจินตนาการได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการเขียนแสดงจินตนาการได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถกำหนดโครงเรื่องเพื่อเขียนแสดงจินตนาการได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถเขียนความเรียงแสดงจินตนาการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

เนื้อหา

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความหมาย

จินตนาการ หมายถึง ภาพในจิตที่เกิดขึ้นตามความคิดความฝันของมนุษย์ ซึ่งมิได้เกิดขึ้นในปัจจุบัน แต่เป็นการสร้างภาพใหม่ โดยการรวบรวมจากประสบการณ์ แล้วนำมาแต่งเติมให้ลึกซึ้งกว้างไกลออกไป

ลักษณะการเขียนแสดงจินตนาการ

การเขียนแสดงจินตนาการ เป็นการเขียนจากภาพที่ผู้เขียนสร้างขึ้นในใจ ซึ่งภาพที่สร้างขึ้นจะต้องชัดเจน และถ่ายทอดออกมาเป็นถ้อยคำให้ตรงกับที่ผู้เขียนได้จินตนาการไว้มากที่สุด

การเขียนแสดงจินตนาการต่างจากการเขียนแสดงความรู้สึกตรงที่การเขียนจินตนาการไม่ได้จับลงตรงที่ความรู้สึกของผู้เขียน แต่เป็นการคิดคำนึงโดยไม่มีขอบเขตจำกัด ขึ้นอยู่กับความคิดความฝันของผู้เขียน อาจเป็นความคิดโดยปราศจากสิ่งเร้าก็ได้ เรื่องราวที่เขียนไม่ต้องคำนึงถึงความสมจริง ผู้เขียนสามารถจินตนาการถึงรายละเอียดต่าง ๆ ที่คนทั่วไปมองไม่เห็น การเขียนจินตนาการ จึงให้ความสำคัญเรื่องการผูกเรื่องและความคิดฝันอันลึกซึ้งกว้างไกล ซึ่งนับว่าเป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์

วิธีการสร้างจินตนาการ

1. สร้างจากสิ่งที่พบเห็นในชีวิตจริง แล้วใช้ความคิดคำนึงสร้างต่อไปให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น
2. สร้างขึ้นจากความคิดความหวังที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เป็นการสร้างภาพอนาคตตามความคิดอันกว้างไกลของผู้เขียน

หลักการเขียนแสดงจินตนาการ

1. ใช้ความคิดของตนขยายสิ่งที่ได้พบเห็นให้กว้างไกลออกไปยิ่งกว่าสิ่งที่พบเห็น
2. กำหนดโครงเรื่องโดยสร้างประเด็นของเรื่อง ได้แก่ หัวข้อเรื่องที่กำหนดให้มีเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องอย่างไรบ้าง แล้วแยกประเด็นให้ชัดเจน และลำดับมโนภาพที่สร้างขึ้นตามที่เหมาะสม
2. เลือกใช้ถ้อยคำโวหาร ภาพพจน์ในการเขียนให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการ คล้อยตามผู้เขียน

ลักษณะของงานเขียนแสดงจินตนาการที่ดี

1. เรื่องราวที่น่าเสนอจะต้องทำให้อ่านเกิดจินตนาการหรือความคิดคำนึง คล้อยตามผู้เขียน และเป็นความคิดแปลกใหม่
2. ลำนวนภาษาดี โดยผู้เขียนจะต้องเลือกเฟ้นถ้อยคำ นำมาเรียบเรียงให้ไพเราะสละสลวย และมีความหมายตามที่ผู้เขียนต้องการ

3. เป็นเรื่องที่มีคุณค่าด้านจิตใจและสติปัญญา ผู้อ่านอ่านแล้วมีความคิด ความรู้สึกที่จะจรจรโลงใจ ความดีงาม และมองโลกในแง่ดี

ประโยชน์การเขียนแสดงจินตนาการ

1. การเขียนแสดงจินตนาการ ทำให้เกิดวรรณกรรมสร้างสรรค์หลายประเภท
2. เป็นแรงจูงใจให้สร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้
3. เป็นการผ่อนคลายความเครียดในใจ
4. เป็นการพัฒนาทักษะการเขียน และพัฒนากระบวนการคิด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการโคลนนิ่งสัตว์ โดยแจกตัวอย่างบทความให้อ่าน แล้วครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นร่วมกันว่าถ้าสามารถโคลนนิ่งมนุษย์ได้จะเกิดอะไรขึ้น จากนั้นโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่องการเขียนแสดงจินตนาการว่า การสร้างเรื่องที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริง เป็นการแสดงจินตนาการอย่างหนึ่ง ซึ่งนักเรียนจะได้เรียนในชั่วโมงนี้ โดยที่นักเรียนจะต้องสามารถเขียนความเรียงแสดงจินตนาการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ขั้นสอน

1. ครูฉายแผ่นใสข้อความ 2 ข้อความ ให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาว่าข้อความใดเป็นการเขียนแสดงจินตนาการ และให้บอกเหตุผลประกอบการเลือก
2. ครูฉายแผ่นใสความหมายการเขียนแสดงจินตนาการแล้วอธิบายเพิ่มเติม พร้อมทั้งให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแผ่นใสว่านักเรียนเลือกข้อความการเขียนแสดงจินตนาการได้ถูกต้องหรือไม่ ครูเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง
3. ครูฉายแผ่นใสวิธีการสร้างจินตนาการแล้วให้นักเรียนฝึกการสร้างจินตนาการ โดยครูนำตุ๊กตามาวางบนโต๊ะแล้วให้นักเรียนบอกว่านักเรียนนึกถึงอะไร และบอกเหตุผลประกอบด้วย
4. ครูอธิบายวิธีการเขียนแสดงจินตนาการโดยฉายแผ่นใสวิธีการเขียนแสดงจินตนาการทีละข้อ แล้วให้นักเรียนคาดหมายคำตอบข้อต่อไปคืออะไร ครูเฉลยคำตอบแล้วให้นักเรียนคาดหมายคำตอบข้อต่อไปจนครบทุกข้อ

5. นักเรียนร่วมกันเสนอประโยชน์ของการเขียนแสดงจินตนาการ และวิธีการพัฒนาทักษะการเขียนแสดงจินตนาการ ครูเสนอแนะเพิ่มเติม

6. ครูแจกตัวอย่างงานเขียนแสดงจินตนาการเรื่อง“เพื่อนผู้อยู่ในบ้าน”ให้นักเรียนอ่านแล้วร่วมกันพิจารณาวิธีการแสดงจินตนาการ การนำเสนอเรื่องราว และการเสนอความคิด การลำดับเรื่องราว การเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนโวหาร จากนั้นครูชี้แนะข้อดีและข้อบกพร่อง

7. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม จากนั้นครูแจกใบงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง โดยคำสั่งให้นักเรียนนำภาพที่ปรากฏมาเรียงลำดับแล้วเรียงเรื่องราวตามจินตนาการ พร้อมตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับเรื่องราวที่เขียน

8. นักเรียนส่งตัวแทนออกมาอ่านงานเขียน ส่วนกลุ่มที่ฟังให้เขียนวิจารณ์งานเขียนข้อดีและข้อบกพร่องเกี่ยวกับการนำเสนอเรื่องราวมีความน่าสนใจหรือไม่ การลำดับความคิดและการนำเสนอจินตนาการแปลกใหม่ ชวนติดตามและเป็นประโยชน์หรือไม่ การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวน โวหาร มีความถูกต้องและเลือกสรรได้เหมาะสมหรือไม่

9. ครูให้นักเรียนเขียนความเรียงแสดงจินตนาการ โดยครูกำหนดเรื่องให้ 3 เรื่อง แล้วให้นักเรียนเลือกเรื่องที่ตนสนใจเพียงเรื่องเดียว แล้วเขียนความเรียงแสดงจินตนาการมีความยาวไม่ต่ำกว่า 20 บรรทัด หัวเรื่องที่ครูกำหนดให้มีดังนี้

1. ถ้าโลกนี้ไม่มีดวงอาทิตย์
2. สิ่งที่คุณต้องการ
3. อนาคตของจีน

ขั้นสรุป

1. ครูฉายแผ่นใสสรุปเนื้อหาสลับกับการตั้งคำถามให้นักเรียนตอบเป็นรายบุคคล และตอบพร้อมกันแล้วซักถามข้อสงสัย

2. ครูสุ่มนักเรียนออกมาอ่านงานเขียน จากนั้นครูให้คำติชมและช่วยแก้ไขในส่วนที่มีข้อบกพร่อง

การวัดผลและการประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถาม
2. สังเกตการทำงานกลุ่ม
3. สังเกตความสนใจในการทำงาน
4. จากการรายงานผลงาน
5. ตรวจผลงานเขียน

ตัวอย่างงานเขียน
เรื่อง
เพื่อนผู้อยู่ในบ้าน

วานิช จรุงกิจอนันต์

วันก่อนมีหิ่งห้อยตัวหนึ่งมาเยี่ยมผม ซึ่งเป็นการเยี่ยมตามปกติธรรมดาไม่ได้มีกรณีอะไรพิเศษ เพื่อนผมคนหนึ่งเล่าให้ฟังว่า ได้เห็นหิ่งห้อยในสวนหลังบ้านเกิดอาการขนลุกขนชัน เพราะเป็นเวลานานนับสิบปีที่ไม่เคยได้เห็นหิ่งห้อย ไปนึกถึงหิ่งห้อยในความรู้สึกว่าเป็นญาติปีศาจ แต่สำหรับผมแล้วหิ่งห้อยเป็นมิตรสนิท เพราะบ้านผมอยู่นอกเมือง มีพงอ้อพงหญ้าชั้ช้อนสร้างบรรยากาศ

บ้านผมอยู่ในทางผ่าน คิดว่าเป็นอย่างนั้น เพราะมันมักผ่านมาแวะที่บ้านผมเสมอ เรามีจิตคารวะต่อกัน และโอกาสปราศรัยกันเป็นอันดี ผมให้ความนับถือในฐานะที่มันเป็นแมงผู้ประเสริฐ เป็นผู้มาท้ออมกับแสงสว่าง

"เป็นไงท่าน คีนี่ไม่มีพระจันทร์รู้สึกหึงผของอะไรบ้างไหม" ผมทักทายล้อ ๆ

"อ้อ...คุณเอาอะไรมาพูด ชีวิตผมไม่มีอะไรจะเกี่ยวข้องกับพระจันทร์เลยสักนิดใคร ๆ ที่เป็นคนชอบเอาผมไปเป็นตัวอย่างเปรียบเทียบกับพระจันทร์ท่าน ในลักษณะที่ว่าผมไปรอดแสงแข่งขัน ผมอยู่ของมดี ๆ แท้ ๆ" หิ่งห้อยตอบอย่างอารมณ์ดี

"เรื่องขอรื่องเขาะท่านมีแสงในตัวเองแหละนะ คนเขาไม่รู้จะหึงผขวยอะไรพอที่จะไปเป็นล้านวนเปรียบเทียบกับคนที่โหง้ทั้งที่ไม่มีอะไรจะโหง้ได้ เปรียบเทียบท่านกับพระจันทร์เห็นภาพพจน์ชัดดี"

"ใช่ ผมเลยกลายเป็นแมลงปอง ชูห่างแข่งกับงูใหญ่ ู้ใหม่...จะบอกอะไรให้ว่าคนนะเปรียบเทียบใจ ๆ..." หิ่งห้อยน้อยเงยหน้าขึ้นไปบนฟ้า "...นี่คีนี่ไม่มีพระจันทร์อยู่ระผมพูดได้ ถ้าท่านอยู่ผมไม่อยากจะพูด จะละเทือนใจกัน...คนนะเปรียบเทียบใจ ๆ ผมว่านะ คนที่ได้รับการเปรียบเทียบเป็นหิ่งห้อยหรือเป็นผมนี้น่าจะภูมิใจ เขาะอะไรู้ใหม่..." หิ่งห้อยไม่รอให้ผมตอบหรือถามต่อ "...เขาะผมมีแสงในตัวเอง ผมมีแสงน้อยก็จริงแต่ผมเป็นตัวของตัวเอง จันทรท่านนะมีแสงในตัวเองที่โหง้ ต้องพึ่งพาทจากพระอาทิตย์ท่าน ไม่มีแสงอาทิตย์คนจะมองเห็นพระจันทร์หรือ...หรือคุณว่ายังไง"

"แหม ท่านนี้หลักแหลมจริง ๆ ..." ผมเอ่ยชม "...จริงของท่านครับ ผมเองก็เขียนกวีอยู่บ้างเหมือนกัน แต่จำไม่ได้ว่าเคยเปรียบเทียบกับพระจันทร์ไว้บ้างหรือเปล่า ถ้ามีก็เห็นจะต้องขอภัยไว้ ณ ที่นี้เสียเลย"

"ของอย่างนี้มันธรรมดา ใจยอมมาก่อนฉลาด นักปราชญ์เคยโง่มาแล้ว" หิ่งห้อยทำท่าผึ่ง

"เฮ้ ผมรู้สึกว่าคุณกำลังว่าผมใจนะ" ผมหัวง

"แสดงว่าความรู้สึกการรับรู้ของคุณเป็นปกติดี" หิงห้อยตอบผมหน้าตาไม่แสดงความรู้สึกกันสว่างวาว ๆ นามอง"... เป็นยังไงบ้านของห้องหับเรียบร้อยดีหรือ" หิงห้อยเปลี่ยนเรื่อง

"ก็อย่างที่เห็นนี่แหละครับ มันเรียบร้อยไปไม่ได้หรอก ผมไม่มีเงินจะทำต่อให้มันเสร็จ เกิดมาจนนี่ลำบากนะท่านนะ" ผมตอบเสียงท้อแท้

"ไม่หรอก คุณค่าของความเป็นคนไม่ได้อยู่ที่เงินหรือรวย คนที่มีบ้านหลังโตอยู่ มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสบายให้ชีวิตหอมสรพพมัน ไม่ได้หมายความว่าเรามีคุณค่าของความเป็นคนสูง คนที่เขาคู่กระท่อมกระต๊อบหรือไม่มีบ้านจะอยู่ก็ไม่ได้แสดงว่ามีคุณค่าของความเป็นคนน้อย อย่างคุณเองมีบ้านอยู่ก็นับว่าดีแล้ว ชีวิตมันต้องค่อยเป็นค่อยไป มีวิวัฒนาการ มีการเจริญเติบโต ผ่านอุปสรรคไปสู่จุดหมายปลายทาง จึงจะได้ชื่อว่าเป็นคนโดยสมบูรณ์"

"แหม ท่านพูดอย่างกะคนบวชเวียนมาแล้วอย่างนั้นแหละ" ผมขมขิก

"เฮ้ย ของอย่างนี้ไม่จำเป็นต้องรู้เฉพาะคนที่บวชเวียนแล้วหรอก หิงห้อยอย่างผมก็รู้ได้ มันอยู่ที่การมองสูงและการไตร่ตรองใคร่ครวญ" หิงห้อยอบรมผมกลาย ๆ

"ครับ ถึงผมจะมองสูงไม่ได้如您 แต่ผมก็พยายามใคร่ครวญอยู่เหมือนกัน แต่มันทำใจไม่ค่อยได้เลย ท่านมีอะไรจะแนะนำผมเกี่ยวกับเรื่องนี้บ้างไหม"

"นอนให้มาก ๆ จะได้คิดน้อยลง" หิงห้อยตอบผม

"แหม ท่านขึ้นนอนมาก ๆ ผมก็จนตายเลยนะซี ขนาดคนนอนน้อย ๆ ยังขนาดนี้ นอนมาก ๆ ไม่อึบหายกันใหญ่หรือ" ผมโวย

"อ้าว ถ้าอยากคิดน้อย ๆ ก็นอนให้มาก ถ้าอยากทำงานมากก็ค่อยนอนน้อย ๆ มันออกจะเป็นปรัชญาสักหน่อย คุณเลยไม่ค่อยเข้าใจ ไม่ค่อยรู้เรื่องปรัชญาเท่าไรซีนี่" หิงห้อยถามผมอย่างเอ็นดู

"ครับ ไม่รู้เรื่องเท่าไร ว่าแต่ท่านไปไร่เวียนมาจากไหนกันล่ะ ทำไมถึงรู้เรื่องปรัชญาอะไรนี้ได้"

"ก็ไม่ได้เวียนอะไรมาจากไหนหรอก ผม บินผ่านรามคำแหงบ่อย ๆ แล้วยังได้ยินมาบ้าง เขามาไตร่ตรองเองบ้าง...เอ ผมเห็นจะต้องไปละนะ รู้สึกผมจะให้ความรู้กับคุณไปพอแล้วสินี อลาดขึ้นทีละนิดทีละหน่อยอย่างนี้ดี อวบอวบนักเดี๋ยวจะรับไม่ไหว" หิงห้อยเหมาผมเป็นลูกศิษย์ดี ๆ

๖๖

ภาคผนวก ง
เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 เกณฑ์การให้คะแนนและระดับความสามารถขององค์ประกอบแต่ละด้านของการเขียน
ความเรียง ภาษาไทย

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
1. เนื้อหา	27-30	ดีมาก - ยอดเยี่ยม	มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดีมาก สามารถเขียนได้ครอบคลุมเนื้อหา มีการยกตัวอย่างประกอบเนื้อหาอย่างครบถ้วน เขียนได้ใจความ มีสาระ น่าสนใจดีมาก เขียนขยายความต่อเนื่องและสมเหตุสมผล มีความสัมพันธ์กับเรื่องที่เขียนเป็นอย่างดี
	22 - 26	ปานกลาง - ดี	มีความรู้ในเรื่องที่เขียนดี เนื้อหาขาดส่วนสำคัญบางส่วน มีการยกตัวอย่างประกอบเนื้อหาที่สำคัญบ้าง เขียนได้ใจความดี ส่วนใหญ่เขียนขยายความได้อย่างต่อเนื่อง และสมเหตุสมผล เนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียน
	17 - 21	อ่อน - พอใช้	มีความรู้ในเรื่องที่เขียนพอสมควร สามารถเขียนเนื้อหาได้ตรงตามชื่อเรื่องเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีตัวอย่างประกอบ เขียนได้ใจความ เนื้อหาส่วนใหญ่สัมพันธ์กับชื่อเรื่องแต่ขาดรายละเอียดในบางส่วน
	13 - 16	อ่อนมาก	มีความรู้ในเรื่องที่เขียนน้อย เขียนได้ไม่ตรงกับชื่อเรื่อง และไม่น่าสนใจ ไม่สามารถเขียนขยายใจความเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องได้ชัดเจน
2. การเรียบเรียงความคิด	18 - 20	ดีมาก - ยอดเยี่ยม	สามารถลำดับความคิด เรียบเรียงเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้อย่างต่อเนื่องสมเหตุสมผลดีมาก สามารถเขียนได้ความกะทัดรัด ใช้คำหรือวลีเชื่อมโยงใจความของเรื่องราวและความคิดได้อย่างชัดเจน ดีมาก มีเหตุผลสนับสนุนใจความสำคัญอย่างเด่นชัด
	14 - 17	ปานกลาง - ดี	สามารถลำดับความคิด การเรียบเรียงเรื่องราวตามลำดับเหตุการณ์ บางครั้งไม่ต่อเนื่อง มีความสมเหตุสมผลดี สามารถใช้คำ หรือวลีเชื่อมโยงใจความเรื่องราวและความคิดได้ มีเหตุผลมาสนับสนุนใจความสำคัญ
	10 - 13	อ่อน - พอใช้	การลำดับความคิด การเรียบเรียงเรื่องราวตามลำดับ

ตารางที่ 14 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	7 - 9	อ่อนมาก	เหตุการณ์ไม่ต่อเนื่อง แต่สามารถจับใจความสำคัญได้ รายละเอียดสนับสนุนใจความสำคัญมีน้อย การเรียบเรียงเรื่องราวค่อนข้างสับสน ขาดการลำดับ ความคิดอย่างต่อเนื่อง ขาดรายละเอียดมาสนับสนุนใจความ สำคัญ
3. การใช้ ถ้อยคำ	18 - 20	ดีมาก - ยอดเยี่ยม	สามารถใช้ถ้อยคำ คำศัพท์ สำนวนภาษาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและน่าสนใจดีมากสื่อความหมายได้ชัดเจน ดีมาก เข้าใจง่าย
	14 - 17	ปานกลาง - ดี	มีข้อบกพร่องเล็กน้อยในการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาสื่อ ความหมายได้ชัดเจน ใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อหา
	10 - 13	อ่อน - พอใช้	ใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา และคำศัพท์ไม่ถูกต้อง ในบางครั้ง แต่ยังสื่อความหมายได้
	7 - 9	อ่อนมาก	ใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาผิดมาก ทำให้มีความหมายสับสน และคลุมเครือในบางครั้ง มีความรู้ในการใช้คำศัพท์ในวง จำกัด และเขียนคำศัพท์ผิดมาก
4. การใช้ ไวยากรณ์	18 - 20	ดีมาก - ยอดเยี่ยม	ความเรียงที่มีการใช้รูปประโยคซับซ้อนได้ดีมาก มีความ สัมพันธ์ ระหว่างประธานกริยา การเรียงลำดับ การใช้ สรรพนาม บุพบท และสันธานได้ถูกต้อง
	14 - 17	ปานกลาง - ดี	ความเรียงที่มีการใช้รูปประโยคซับซ้อนได้ดี มีข้อ ผิดพลาดน้อยมากในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประธาน และ กริยา การเรียงลำดับคำ การใช้สรรพนาม บุพบท และ สันธาน
	10 - 13	อ่อน - พอใช้	เรียงความที่มีการใช้รูปประโยคถูกต้อง แต่เป็นประโยค แบบง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน มีข้อผิดพลาดน้อยในเรื่องโครงสร้าง ของประโยค มีข้อผิดพลาดหลายแห่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างประธาน และกริยา สรรพนาม บุพบท และสันธาน แต่ไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยน

ตารางที่ 14 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	7 - 9	อ่อนมาก	มีข้อผิดพลาดหลายแห่ง ในเรื่องโครงสร้างของรูปประโยคแบบง่าย ๆ และซับซ้อน มีข้อผิดพลาดมากเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประธาน และกริยา การเรียงลำดับคำการใช้สรรพนาม บุพบท และสันธานแต่ยังสามารถจับใจความสำคัญได้บ้าง
5. กลไกทางภาษา	8 - 10	ดีมาก - ยอดเยี่ยม	มีความรู้ในเรื่องกฎเกณฑ์ของการเขียนดีมากสามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอน ตัวสะกดตัวกาวันต์ อักษรนำ และการขึ้นย่อหน้าได้ถูกต้อง เขียนด้วยลายมือบรรจงอ่านง่าย
	6 - 7	ปานกลาง - ดี	มีความรู้ในเรื่องของกฎเกณฑ์การเขียนดี มีข้อผิดพลาดน้อยมากในเรื่องเครื่องหมายวรรคตอน ตัวสะกด ตัวกาวันต์ อักษรนำ และการขึ้นย่อหน้าเขียนด้วยลายมือบรรจงอ่านง่าย
	4 - 5	อ่อน - พอใช้	มีความรู้ในเรื่องของกฎเกณฑ์การเขียนพอสมควร มีข้อผิดพลาดบในเรื่องเครื่องหมายวรรคตอน ตัวสะกดตัวกาวันต์ อักษรนำ และการขึ้นย่อหน้าเป็นบางครั้ง ไม่ได้ทำให้ความหมายเปลี่ยน เขียนด้วยลายมือค่อนข้างอ่านง่าย
	2 - 3	อ่อนมาก	มีความรู้ในเรื่องของกฎเกณฑ์การเขียนในวงจำกัด มีข้อผิดพลาดบ่อยครั้งในเรื่องเครื่องหมายวรรคตอน ตัวสะกด กาวันต์ อักษรนำ และการขึ้นย่อหน้า เขียนด้วยลายมืออ่านยาก จับใจความได้ยาก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ
แบบสอบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบการเขียนความเรียงภาษาไทย

ฉบับที่ 1 (ก่อนการทดลองสอน)

จงเขียนความเรียงเรื่อง "72 พรรษามหาราช" ความยาวไม่ต่ำกว่า 350 คำ ใช้เวลาในการเขียน 50 นาที

การตรวจให้คะแนนความเรียงภาษาไทย จะพิจารณาตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เนื้อหา พิจารณาจาก การมีความรู้ในเรื่องที่เขียน เขียนได้ใจความ ขยายความต่อเนื่องสมเหตุสมผล เนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียน และมีความสัมพันธ์กันตลอดทั้งเรื่อง
2. การเรียบเรียงความคิด พิจารณาจาก ความเรียงที่เขียนได้สละสลวย แสดงความคิดชัดเจน ประกอบด้วยเหตุผล ได้ความกะทัดรัด เรียบเรียงความคิด และจัดลำดับความคิดได้สมเหตุสมผล
3. การใช้ถ้อยคำ พิจารณาจาก ความเรียงที่มีการเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนถูกต้องเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจน
4. การใช้ไวยากรณ์ พิจารณาจาก ความเรียงที่มีการใช้รูปประโยค ความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่ของคำในประโยค และการใช้คำชนิดต่าง ๆ อย่างถูกต้อง
5. กลไกทางภาษา พิจารณาจาก ตัวสะกดการันต์ เครื่องหมายวรรคตอน การขึ้นย่อหน้า และลายมือ และมีความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการเขียน

แบบสอบการเขียนความเรียงภาษาไทย

ฉบับที่ 2 (หลังการทดลองสอน)

จงเขียนความเรียงเรื่อง "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์ทรงเป็นร่มโพธิ์ไทย
ทั้งชาติ" ความยาวไม่ต่ำกว่า 350 คำ ใช้เวลาในการเขียน 50 นาที

การตรวจให้คะแนนความเรียงภาษาไทย จะพิจารณาตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เนื้อหา พิจารณาจาก การมีความรู้ในเรื่องที่เขียน เขียนได้ใจความ ขยายความ
ต่อเนื่องสมเหตุสมผล เนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียนและมีความสัมพันธ์กัน
ตลอดเรื่อง
2. การเรียบเรียงความคิด พิจารณาจาก ความเรียงที่เขียนได้สละสลวย แสดงความ
คิดชัดเจน ประกอบด้วยเหตุผล ได้ความกะทัดรัด เรียบเรียงความคิด และจัด
ลำดับความคิดได้สมเหตุสมผล
3. การใช้ถ้อยคำ พิจารณาจาก ความเรียงที่มีการเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนถูกต้อง
เหมาะสม สื่อความหมายชัดเจน
4. การใช้ไวยากรณ์ พิจารณาจาก ความเรียงที่มีการใช้รูปประโยค ความสัมพันธ์
ระหว่างหน้าที่ของคำในประโยค และการใช้คำชนิดต่าง ๆ อย่างถูกต้อง
5. กลไทธิทางภาษา พิจารณาจาก ตัวสะกดคำวันต์ เครื่องหมายวรรคตอน การขึ้น
ย่อหน้า และลายมือ และมีความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการเขียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 คะแนนการตรวจความเรียงภาษาไทยระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ช่วยวิจัย

งานเขียนของ นักเรียนคนที่	X ผู้ทรงคุณวุฒิ	Y ผู้ช่วยวิจัย	X ²	Y ²	XY
1	73	75	5329	5625	5475
2	72	74	5184	5476	5328
3	75	79	5625	6241	5925
4	72	77	5184	5929	5544
5	76	78	5776	6084	5928
6	70	75	4900	5625	5250
7	75	76	5625	5776	5700
8	78	80	6084	6400	6240
9	82	80	6724	6400	6560
10	88	85	7744	7225	7480
N = 10	$\sum X = 761$	$\sum Y = 779$	$\sum X^2 = 58175$	$\sum Y^2 = 60781$	$\sum XY = 59430$

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

$$r_{xy} = \frac{10 \times 59430 - (761 \times 779)}{\sqrt{[10 \times 58175 - (761)^2][10 \times 60781 - (779)^2]}}$$

$$= \frac{594300 - 592819}{\sqrt{[581750 - 579121][607810 - 606841]}}$$

$$= \frac{1481}{\sqrt{[2629][969]}}$$

$$= \frac{1481}{\sqrt{2547501}}$$

$$r_{xy} = \frac{1481}{1596.089} = 0.927$$

ตารางที่ 16 คะแนนการตรวจความเรียงภาษาไทยของผู้ทรงคุณวุฒิกับผู้วิจัย

งานเขียนของ นักเรียนคนที่	X ผู้ทรงคุณวุฒิ	Y ผู้วิจัย	X ²	Y ²	XY
1	73	70	5329	4900	5110
2	72	70	5184	4900	5040
3	75	78	5625	6084	5850
4	72	75	5184	5625	5400
5	76	78	5776	6084	5928
6	70	72	4900	5184	5040
7	75	75	5625	5625	5625
8	78	78	6084	6084	6084
9	82	81	6724	6561	6642
10	88	86	7744	7396	7568
N = 10	∑X = 761	∑Y = 763	∑X ² = 58175	∑Y ² = 58443	∑XY = 58287

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

$$r_{xy} = \frac{10 \times 58287 - (761 \times 763)}{\sqrt{[10 \times 58175 - (761)^2][10 \times 58443 - (763)^2]}}$$

$$= \frac{582870 - 580643}{\sqrt{[581750 - 579121][584430 - 582169]}}$$

$$= \frac{2227}{\sqrt{[2629][2261]}}$$

$$= \frac{2227}{\sqrt{5944169}}$$

$$= \frac{2227}{2438.066} = 0.913$$

ตารางที่ 17 คะแนนการตรวจความเรียงภาษาไทยของผู้วิจัยกับผู้ช่วยวิจัย

งานเขียนของ นักเรียนคนที่	X ผู้วิจัย	Y ผู้ช่วยวิจัย	X ²	Y ²	XY
1	70	75	4900	5625	5250
2	70	74	4900	5476	5180
3	78	79	6084	6241	6162
4	75	77	5625	5929	5775
5	78	78	6084	6084	6084
6	72	75	5184	5625	5400
7	75	76	5625	5776	5700
8	78	80	6084	6400	6240
9	81	80	6561	6400	6480
10	86	85	7396	7225	7310
N = 10	∑X = 763	∑Y = 779	∑X ² = 58443	∑Y ² = 60781	∑XY = 59581

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

$$r_{xy} = \frac{10 \times 59581 - (763 \times 779)}{\sqrt{[10 \times 58443 - (763)^2][10 \times 60781 - (779)^2]}}$$

$$= \frac{595810 - 594377}{\sqrt{[584430 - 582169][607820 - 606841]}}$$

$$= \frac{1433}{\sqrt{[2261][979]}}$$

$$= \frac{1433}{\sqrt{2213519}}$$

$$= \frac{1433}{1487.789} = 0.963$$

ตารางที่ 18 คะแนนการตรวจความเรียงภาษาไทยของผู้วิจัยครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 หลังจากเว้น
ระยะเวลาตรวจ 1 สัปดาห์

นักเรียน คนที่	X ครั้งที่ 1	Y ครั้งที่ 2	X ²	Y ²	XY
1	70	72	4900	5184	5040
2	70	69	4900	4761	4830
3	78	75	6084	5625	5850
4	75	78	5625	6084	5850
5	78	75	6084	5625	5850
6	72	70	5184	4900	5040
7	75	79	5625	6241	5925
8	78	80	6084	6400	6240
9	81	82	6561	6724	6642
10	86	85	7396	7225	7310
N = 10	ΣX = 763	ΣY = 765	ΣX ² = 58443	ΣY ² = 58769	ΣXY = 58577

$$\begin{aligned}
 r_{xy} &= \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}} \\
 &= \frac{10 \times 58577 - (763 \times 765)}{\sqrt{[10 \times 58443 - (763)^2][10 \times 58769 - (765)^2]}} \\
 &= \frac{585770 - 583695}{\sqrt{[584430 - 582169][587690 - 585225]}} \\
 &= \frac{2075}{\sqrt{[2261][2465]}} \\
 &= \frac{2075}{\sqrt{5573365}} = \frac{2075}{2360.797} = 0.879
 \end{aligned}$$

ตารางที่ 19 คะแนนการตรวจความเรียงภาษาไทยก่อนการทดลองสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง					กลุ่มควบคุม				
X	X ²	f	fX	fX ²	X	X ²	f	fX	fX ²
57	3249	1	57	3249	57	3249	1	57	3249
60	3600	2	120	7500	58	3364	1	58	3364
61	3721	5	305	18605	59	3481	1	59	3481
62	3844	7	434	26908	60	3600	2	120	7200
63	3969	4	252	15876	61	3721	1	61	3721
64	4096	5	320	20480	62	3844	3	186	11532
65	4225	4	260	16900	63	3969	4	252	15876
66	4356	1	66	4356	64	4096	7	448	28372
67	4489	2	134	8978	65	4225	3	195	12675
68	4624	1	68	4624	66	4356	6	396	26136
69	4761	3	207	14283	67	4489	3	201	13467
70	4900	1	70	4900	68	4624	2	136	9248
71	5041	2	142	10082	69	4761	2	138	9522
72	5184	1	72	5184	70	4900	1	70	4900
73	5329	1	73	5329	71	5041	1	71	5041
					72	5184	1	72	5184
					73	5329	1	73	5329
N = 40	$\sum fX = 2580$		$\sum fX^2 = 166954$		N = 40	$\sum fX = 2593$		$\sum fX^2 = 168597$	

การคำนวณหาค่ามัธมิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง

$$\begin{aligned}\bar{X} &= \frac{\sum fX}{N} \\ &= \frac{2580}{40}\end{aligned}$$

กลุ่มควบคุม

$$\begin{aligned}\bar{X} &= \frac{\sum fx}{N} \\ &= \frac{2593}{40} \\ &= 64.825\end{aligned}$$

การคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง

$$\begin{aligned}\text{S.D.} &= \sqrt{\left[\left\{ \frac{\sum fx}{N} \right\} - (\bar{X}^2) \right]} \\ &= \sqrt{\left[\frac{166954}{40} - (64.5^2) \right]} \\ &= \sqrt{4173.85 - 4160.25} \\ \text{S.D.} &= \sqrt{13.6}\end{aligned}$$

$$\text{S.D.} = 3.6878$$

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มควบคุม

$$\begin{aligned}
 S.D. &= \sqrt{\left[\left\{ \frac{\sum fx^2}{N} \right\} - (\bar{X}^2) \right]} \\
 &= \sqrt{\left[\left\{ \frac{168597}{40} \right\} - (64.825)^2 \right]} \\
 &= \sqrt{4214.925 - 4202.2806} \\
 &= \sqrt{12.6444}
 \end{aligned}$$

$$S.D. = 3.555$$

การคำนวณหาค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$$F = \frac{S_1^2}{S_2^2}$$

$$F = \frac{(3.687)^2}{(3.555)^2}$$

$$= \frac{13.593}{12.638}$$

$$F = 1.075$$

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left\{ \frac{(N_1 - 1)S_1^2 + (N_2 - 1)S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right\}}} \\
 &= \frac{64.825 - 64.5}{\sqrt{\left\{ \frac{(40 - 1)3.687^2 + (40 - 1)3.555^2}{40 + 40 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{40} + \frac{1}{40} \right\}}} \\
 &= \frac{0.325}{\sqrt{\left\{ \frac{(39 \times 13.593) + (39 \times 12.638)}{78} \right\} \left\{ \frac{0.05}{1} \right\}}} \\
 &= \frac{0.325}{\sqrt{\left\{ \frac{530.127 + 492.882}{78} \right\} \left\{ \frac{0.05}{1} \right\}}} \\
 &= \frac{0.325}{\sqrt{\left\{ \frac{1023.009}{78} \right\} \left\{ \frac{0.05}{1} \right\}}} \\
 &= \frac{0.325}{\sqrt{13.115 \times 0.05}} \\
 &= \frac{0.325}{\sqrt{0.655}} \\
 &= \frac{0.325}{0.809}
 \end{aligned}$$

ตารางที่ 20 คะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลองสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง					กลุ่มควบคุม				
X	X ²	f	fX	fX ²	X	X ²	f	fX	fX ²
67	4489	2	134	8978	67	4489	3	201	13467
68	4624	1	68	4624	68	4624	2	136	9248
69	4761	2	138	9522	69	4761	4	276	19044
70	4900	1	70	4900	70	4900	7	490	34300
71	5041	1	71	5041	71	5041	5	355	25205
72	5184	2	144	10368	72	5184	6	432	31104
73	5329	2	146	10658	73	5329	4	292	21316
74	5476	2	148	10952	74	5476	3	222	16428
75	5625	3	225	16875	75	5625	1	75	5625
76	5776	4	304	23104	76	5776	1	76	5776
77	5929	2	154	11858	77	5929	1	77	5929
78	6084	3	234	18252	78	6084	1	78	6084
79	6241	2	158	12482	79	6241	1	79	6241
80	6400	2	160	12800	80	6400	1	80	6400
81	6561	3	243	19683					
82	6724	2	164	13448					
83	6889	3	249	20667					
84	7056	1	84	7056					
86	7396	1	86	7396					
87	7569	1	87	7569					
N = 40	$\sum fX = 3067$		$\sum fX^2 = 236233$		N = 40	$\sum fX = 2869$		$\sum fX^2 = 206167$	

การคำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง

$$\begin{aligned}\bar{X} &= \frac{\sum fx}{N} \\ &= \frac{3067}{40}\end{aligned}$$

$$\bar{X} = 76.675$$

กลุ่มควบคุม

$$\begin{aligned}\bar{X} &= \frac{\sum fx}{N} \\ &= \frac{2869}{40}\end{aligned}$$

$$\bar{X} = 71.725$$

การคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง

$$S.D. = \sqrt{\left[\left\{ \frac{\sum fx^2}{N} \right\} - (\bar{X})^2 \right]}$$

$$S.D. = \sqrt{\left[\left\{ \frac{236233}{40} \right\} - (76.675)^2 \right]}$$

$$= \sqrt{5905.825 - 5879.056}$$

$$= \sqrt{26.769}$$

$$S.D. = 5.1738$$

กลุ่มควบคุม

$$\begin{aligned}
 S.D &= \sqrt{\left[\left\{ \frac{\sum fx^2}{N} \right\} - (\bar{X})^2 \right]} \\
 &= \sqrt{\left[\left\{ \frac{205807}{40} \right\} - (71725)^2 \right]} \\
 &= \sqrt{5145.175 - 5144.475}
 \end{aligned}$$

$$S.D = 6.606$$

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left\{ \frac{(N_1 - 1)S_1^2 + (N_2 - 1)S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right\}}} \\
 &= \frac{76.675 - 71.425}{\sqrt{\left\{ \frac{(40 - 1)5.174^2 + (40 - 1)6.606^2}{40 + 40 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{40} + \frac{1}{40} \right\}}} \\
 &= \frac{5.25}{\sqrt{\left\{ \frac{1044.03 + 1701.921}{78} \right\} \left\{ 0.05 \right\}}} \\
 &= \frac{5.25}{\sqrt{\left\{ \frac{2745.951}{78} \right\} \left\{ 0.05 \right\}}}
 \end{aligned}$$

$$= \frac{5.25}{\sqrt{\left\{ \frac{2745.951}{78} \right\} \left\{ 0.05 \right\}}}$$

$$= \frac{5.25}{\sqrt{35.2045 \times 0.05}}$$

$$= \frac{5.25}{\sqrt{1.760}}$$

$$= \frac{5.25}{1.326}$$

$$t = 3.959$$

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 คะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลองสอนองค์ประกอบด้านเนื้อหาของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง					กลุ่มควบคุม				
X	X ²	f	fX	fX ²	X	X ²	f	fX	fX ²
20	400	2	40	800	20	400	1	20	400
21	441	1	21	441	21	441	4	84	1764
22	484	5	110	420	22	484	8	146	3872
23	529	1	23	529	23	529	11	253	819
24	476	9	216	5184	24	576	9	216	5184
25	625	10	250	6250	25	625	4	100	2500
26	676	9	234	6084	26	676	3	78	2028
27	729	2	54	1458					
28	784	1	28	784					
N = 40 $\sum fX = 978$ $\sum fX^2 = 23950$					N = 40 $\sum fX = 927$ $\sum fX^2 = 21567$				

การคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$= \frac{978}{40}$$

$$\bar{X} = 24.4$$

การคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง

$$S.D. = \sqrt{\left[\left\{ \frac{\sum fx^2}{N} \right\} - (\bar{X})^2 \right]}$$

$$S.D. = \sqrt{\left[\left\{ \frac{23950}{40} \right\} - (24.4)^2 \right]}$$

$$= \sqrt{598.75 - 595.36}$$

$$= \sqrt{3.39}$$

$$S.D. = 1.841$$

กลุ่มควบคุม

$$S.D. = \sqrt{\left[\left\{ \frac{\sum fx^2}{N} \right\} - (\bar{X})^2 \right]}$$

$$S.D. = \sqrt{\left[\left\{ \frac{21567}{40} \right\} - (23.175)^2 \right]}$$

$$= \sqrt{539 - 175.080}$$

$$= \sqrt{2.095}$$

$$S.D. = 1.4471$$

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left\{ \frac{(N_1 - 1)S_1^2 + (N_2 - 1)S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right\}}}$$

$$= \frac{24.4 - 23.175}{\sqrt{\left\{ \frac{(40 - 1)1.841^2 + (40 - 1)1.447^2}{40 + 40 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{40} + \frac{1}{40} \right\}}}$$

$$= \frac{1.225}{\sqrt{\left\{ \frac{39 \times 3.389 + 39 \times 2.094}{78} \right\} \left\{ 0.05 \right\}}}$$

$$= \frac{1.225}{\sqrt{\left\{ \frac{1.32.171 + 81.666}{78} \right\} \left\{ 0.05 \right\}}}$$

$$= \frac{1.225}{\sqrt{2.7415 \times 0.05}}$$

$$= \frac{1.225}{\sqrt{0.137}}$$

$$= \frac{1.225}{0.370}$$

$$t = 3.311$$

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 คะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลองด้านองค์ประกอบทางการเรียง
ความคิดของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง					กลุ่มควบคุม				
X	X ²	f	fX	fX ²	X	X ²	f	fX	fX ²
12	144	1	12	144	13	169	5	65	845
13	169	2	26	338	14	196	24	336	4704
14	196	9	126	1764	15	225	9	135	2025
15	225	16	240	3600	16	256	2	32	512
16	256	7	112	1792					
17	289	4	68	1156					
18	324	1	18	324					
N = 40 $\sum fX = 602$ $\sum fX^2 = 9118$					N = 40 $\sum fX = 602$ $\sum fX^2 = 9118$				

การคำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง

กลุ่มควบคุม

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$= \frac{602}{40}$$

$$= \frac{548}{40}$$

$$= 15.05$$

$$= 13.7$$

การคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
 กลุ่มทดลอง

$$S.D. = \sqrt{\left[\left\{ \frac{\sum fX^2}{N} \right\} - (\bar{X})^2 \right]}$$

$$= \sqrt{\left[\left\{ \frac{9118}{40} \right\} - (15.05)^2 \right]}$$

$$= \sqrt{227.95 - 2.502}$$

$$= \sqrt{1.448}$$

$$S.D. = 1.203$$

กลุ่มควบคุม

$$S.D. = \sqrt{\left[\left\{ \frac{\sum fX^2}{N} \right\} - (\bar{X})^2 \right]}$$

$$S.D. = \sqrt{\left[\left\{ \frac{8086}{40} \right\} - (13.7)^2 \right]}$$

$$= \sqrt{202.15 - 18.69}$$

$$= \sqrt{14.46}$$

$$S.D. = 3.8$$

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left\{ \frac{(N_1 - 1)S_1^2 + (N_2 - 1)S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right\}}}$$

$$t = \frac{15.05 - 13.7}{\sqrt{\left\{ \frac{(40 - 1)1.203^2 + (40 - 1)3.8^2}{40 + 40 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{40} + \frac{1}{40} \right\}}}$$

$$t = \frac{1.35}{\sqrt{\left\{ \frac{39 \times 1.447 + 39 \times 14.44}{78} \right\} \{0.05\}}}$$

$$= \frac{1.35}{\sqrt{\left\{ \frac{56.433 + 563.16}{78} \right\} \{0.05\}}}$$

$$= \frac{1.35}{\sqrt{\left\{ \frac{619.593}{78} \right\} \{0.05\}}}$$

$$= \frac{1.35}{\sqrt{7.943 \times 0.05}}$$

$$= \frac{1.35}{0.397}$$

$$= \frac{1.35}{0.63}$$

$$t = 2.142$$

ตารางที่ 23 คะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลองสอนด้านองค์ประกอบทางการใช้
ไวยากรณ์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง					กลุ่มควบคุม				
X	X ²	f	fX	fX ²	X	X ²	f	fX	fX ²
13	169	6	78	1014	12	144	2	24	288
14	196	9	126	1764	13	169	10	130	1690
15	225	13	195	2925	13	196	23	322	4508
16	256	10	160	2560	14	225	5	75	1125
17	289	1	17	286	15				
18	324	1	18	324					
N = 40 $\sum fX = 594$ $\sum fX^2 = 8873$					N = 40 $\sum fX = 551$ $\sum fX^2 = 7611$				

การคำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง

$$\begin{aligned}\bar{X} &= \frac{\sum fX}{N} \\ &= \frac{594}{40}\end{aligned}$$

$$\bar{X} = 14.85$$

กลุ่มควบคุม

$$\begin{aligned}\bar{X} &= \frac{\sum fX}{N} \\ &= \frac{551}{40} \\ \bar{X} &= 13.775\end{aligned}$$

การคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง

$$S.D. = \sqrt{\left[\left\{ \frac{\sum fX^2}{N} \right\} - (\bar{X})^2 \right]}$$

$$= \sqrt{\left[\left\{ \frac{8873}{40} \right\} - (14.85)^2 \right]}$$

$$= \sqrt{221.825 - 22.522}$$

$$= \sqrt{1.303}$$

$$S.D. = 1.141$$

กลุ่มควบคุม

$$S.D. = \sqrt{\left[\left\{ \frac{\sum fX^2}{N} \right\} - (\bar{X})^2 \right]}$$

$$= \sqrt{\left[\left\{ \frac{7611}{40} \right\} - (13.775)^2 \right]}$$

$$= \sqrt{190.275 - 189.75}$$

$$= \sqrt{0.525}$$

$$S.D. = 0.724$$

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}}{\sqrt{\left\{ \frac{(N_1 - 1)S_1^2 + (N_2 + 1)S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right\}}} \\
 &= \frac{14.85 - 13.775}{\sqrt{\left\{ \frac{(40 - 1)(1.141)^2 + (40 - 1)0.724^2}{40 + 40 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{40} + \frac{1}{40} \right\}}} \\
 &= \frac{1.075}{\sqrt{\left\{ \frac{39 \times 1.30 + 39 \times 0.524}{78} \right\} \{0.05\}}} \\
 &= \frac{1.075}{\sqrt{\left\{ \frac{50.7 + 20.436}{78} \right\} \{0.05\}}} \\
 &= \frac{1.075}{\sqrt{\left\{ \frac{71.136}{78} \right\} \{0.05\}}} \\
 &= \frac{1.075}{\sqrt{0.912 \times 0.05}} \\
 &= \sqrt{0.045} \\
 &= \frac{1.075}{0.212}
 \end{aligned}$$

$$t = 5.07$$

ตารางที่ 24 คะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลองสอนด้านองค์ประกอบทางการใช้
ถ้อยคำของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง					กลุ่มควบคุม				
X	X ²	f	fX	fX ²	X	X ²	f	fX	fX ²
12	144	1	12	144	12	144	1	12	144
13	169	2	26	338	13	169	9	117	1621
14	196	9	126	1764	14	196	26	364	5096
15	225	16	240	3600	15	225	2	30	450
16	256	9	144	2304	16	256	2	32	512
17	286	2	34	572					
18	324	1	18	324					
N = 35		ΣfX = 600		ΣfX ² = 9046	N = 40		ΣfX = 555		ΣfX ² = 7723

การคำนวณหาค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง

$$\bar{X} = \frac{\Sigma fX}{N}$$

$$= \frac{600}{N}$$

$$\bar{X} = 15$$

กลุ่มควบคุม

$$\begin{aligned}\bar{X} &= \frac{\Sigma fx}{N} \\ &= \frac{555}{40} \\ \bar{X} &= 13.875\end{aligned}$$

การคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง

$$\begin{aligned}\text{S.D.} &= \sqrt{\left[\frac{\Sigma fx'}{N} - (\bar{X}) \right]} \\ &= \sqrt{\left[\frac{9046}{40} - 225 \right]} \\ &= \sqrt{22615 - 225} \\ &= \sqrt{1.15} \\ \text{S.D.} &= 1.072\end{aligned}$$

กลุ่มควบคุม

$$\begin{aligned}\text{S.D.} &= \sqrt{\left[\frac{\Sigma fx^2}{N} - (\bar{X})^2 \right]} \\ &= \sqrt{\left[\frac{7723}{40} - 192.515 \right]} \\ &= \sqrt{193.075 - 192.515} \\ &= \sqrt{0.56} \\ \text{S.D.} &= 0.748\end{aligned}$$

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}}{\sqrt{\left\{ \frac{(N_1 - 1)S_1^2 + (N_2 - 1)S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right\}}} \\
 &= \frac{15 - 13.875}{\sqrt{\left\{ \frac{(40 - 1)1.072^2 + (40 - 1)0.748^2}{40 + 40 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{40} + \frac{1}{40} \right\}}} \\
 &= \frac{1.125}{\sqrt{\left\{ \frac{39 \times 1.149 + 39 \times 0.559}{78} \right\} \{0.05\}}} \\
 &= \frac{1.125}{\sqrt{\left\{ \frac{65.991}{78} \right\} \{0.05\}}} \\
 &= \frac{1.125}{\sqrt{0.846 \times 0.05}}
 \end{aligned}$$

$$= \frac{1.125}{\sqrt{0.042}}$$

$$= \frac{1.125}{0.20}$$

$$t = 5.63$$

ตารางที่ 25 คะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลองสอนด้านองค์ประกอบทาง
กลไกทางภาษาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง					กลุ่มควบคุม				
X	X ²	f	fX	fX ²	X	X ²	f	fX	fX ²
6	36	1	6	36	6	36	17	102	612
7	49	18	126	882	7	49	23	161	1127
8	64	21	168	1344					
N = 35		ΣfX = 300		ΣfX ² = 2262	N = 40		ΣfX = 263		ΣfX ² = 1739

การคำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง

$$\bar{X} = \frac{\Sigma fX}{N}$$

$$= \frac{300}{40}$$

$$\bar{X} = 7.5$$

กลุ่มควบคุม

$$\bar{X} = \frac{\Sigma fX}{N}$$

$$= \frac{263}{40}$$

$$\bar{X} = 6.575$$

การคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง

$$S.D. = \sqrt{\left[\left\{ \frac{\sum fX^2}{N} \right\} - (\bar{X})^2 \right]}$$

$$= \sqrt{\left[\left\{ \frac{2262}{40} \right\} - (7.5)^2 \right]}$$

$$= \sqrt{56.55 - 56.25}$$

$$= \sqrt{0.3}$$

$$S.D. = 0.547$$

กลุ่มควบคุม

$$S.D. = \sqrt{\left[\left\{ \frac{\sum fX^2}{N} \right\} - (\bar{X})^2 \right]}$$

$$= \sqrt{\left[\left\{ \frac{1739}{40} \right\} - (6.575)^2 \right]}$$

$$= \sqrt{43.475 - 43.23}$$

$$= \sqrt{0.245}$$

$$S.D. = 0.494$$

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}}{\sqrt{\left\{ \frac{(N_1 - 1)S_1^2 + (N_2 - 1)S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right\}}} \\
 &= \frac{7.5 - 6.575}{\sqrt{\left\{ \frac{(40 - 1)0.547^2 + (40 - 1)0.494^2}{40 + 40 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{40} + \frac{1}{40} \right\}}} \\
 &= \frac{0.925}{\sqrt{\left\{ \frac{39 \times 0.299 + 39 \times 0.244}{78} \right\} \{0.05\}}} \\
 &= \frac{0.925}{\sqrt{\left\{ \frac{11.661 + 9.516}{78} \right\} \{0.05\}}} \\
 &= \frac{0.925}{\sqrt{\left\{ \frac{21.177}{78} \right\} \{0.05\}}} \\
 &= \frac{0.925}{\sqrt{0.272}} \\
 &= \frac{0.925}{\sqrt{0.014}} \\
 &= \frac{0.925}{0.118}
 \end{aligned}$$

$$t = 7.83$$

ประวัติผู้เขียน

นางสาวรจนว คำนึ่งผล เกิดวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2517 ที่จังหวัดชัยภูมิ สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล เมื่อ พ.ศ. 2536 และได้รับปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต สาขาภาษาไทย จากสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เมื่อ พ.ศ. 2540 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทบัณฑิตเมื่อปีการศึกษา 2540

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย